

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN3422	ImageGroup:	I3CN565
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

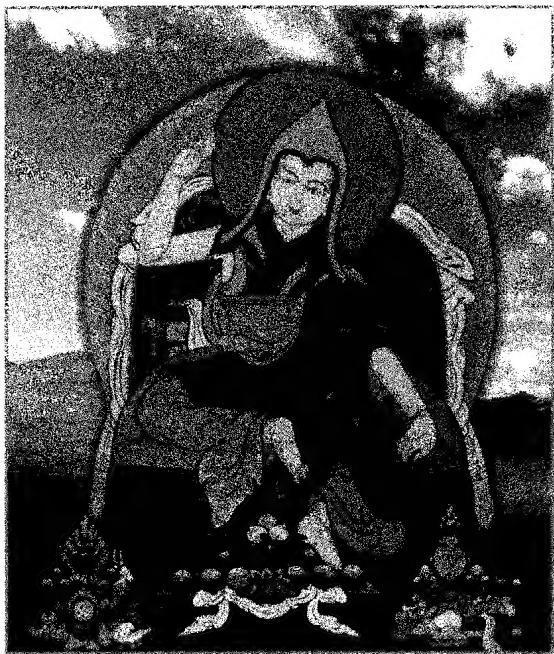
Title:	འཇུག་པའི་མཐའ་དཔྱོད། 'jug pa'i mtha' dpyod/
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	n/a
Publisher:	gser thang bla rung lnga rig nang bstan slob gling /
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138. Comments: 11/2016

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་དབྱོང་།

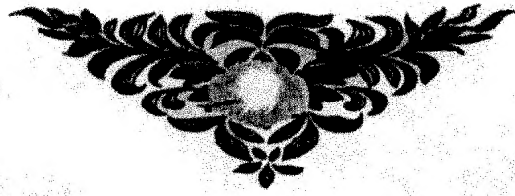
ཞེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བརྒྱུམས།

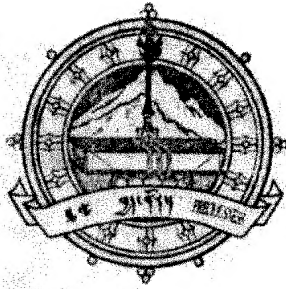
གསེས་ཐང་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་གནང་བཅུན་ལྷོ་བཞུགས།

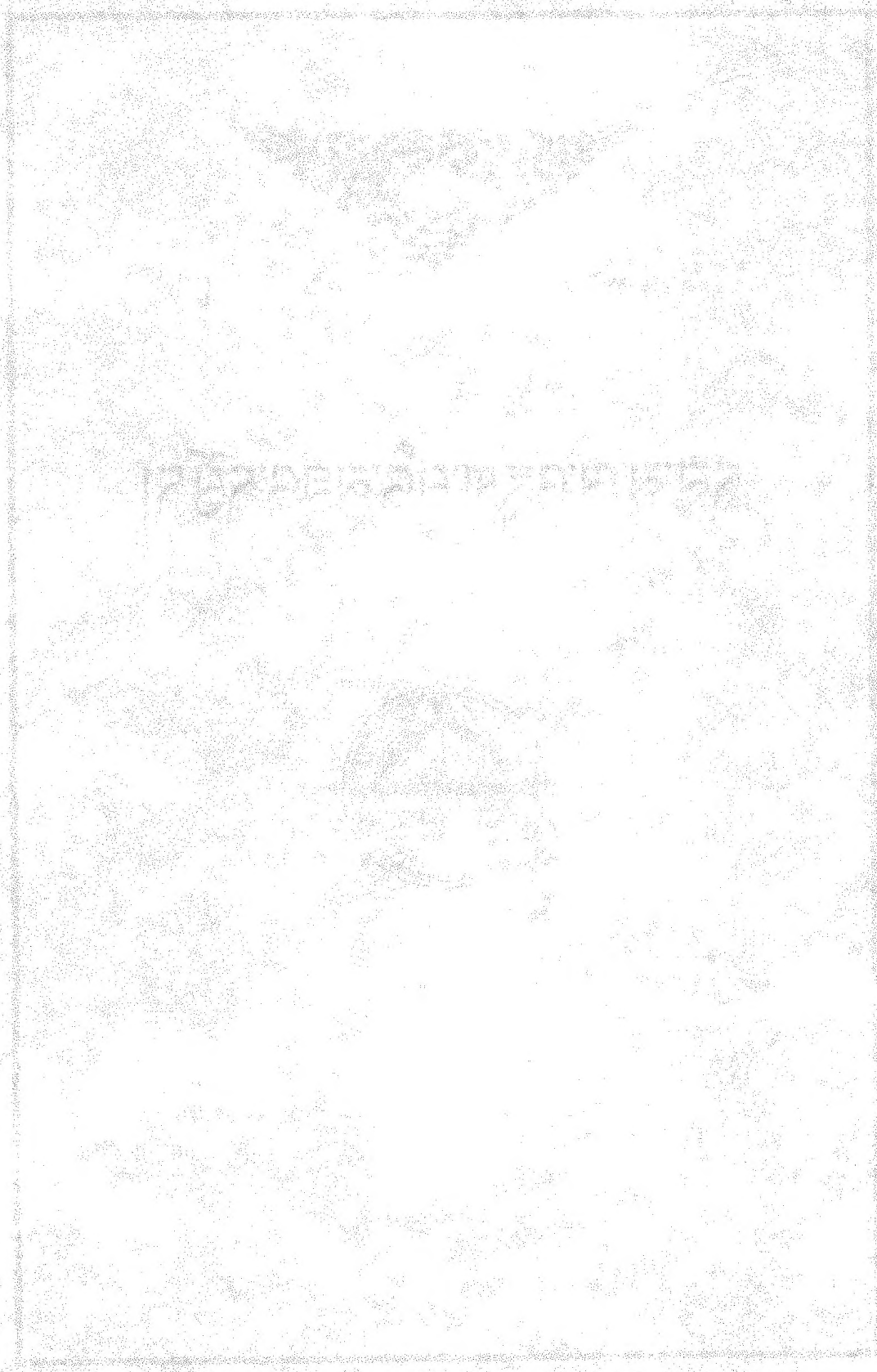

ཆེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ན་མོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་དབྱེད།

མྱེང་གཞི།

རབ་དཀར་གར་མ་དེ་མྱེང་བས་ཡོངས་ལུ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
ཆགས་པའི་སའོ་རྒྱར་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། ས་སྤྱེལ་གན་དར། ས་བྲག་ཐིན་གཉིས་
ནས་སུ་ཆེད་པའི་བོད་སིའི་ཐོག་ས་ལྷུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རར་རར་གི་རྣམ་དཔྱད་འབྲ་
སིན་གྱི་ཅུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དར། འཕེལ་བྱས་གཏོར་ལུས་སྤྱ།
ལྷག་པར་དུས་རབས་བརྒྱུད་པའི་རྣམས་ལུ་ས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་ལུ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་བོ་སྤྱོད་བཅོན་རྣམས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱེས་སུ་ཆོག་གར་གི་སུའུན་བཅུ་ལྟེ་རུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་སུའུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀུན་ལ་བྱུང་པར་རུས་གིང་། འཛིག་རྟེན་དར། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་ཐང་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་པ། ཆོས་རོ་སུམ་མཛེས་དུ་བྱུང་
པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་སར་སྤོལ་གཏོར་སུམ་ལ། སྤྱི་རྒྱའི་སུན་བདེའི་གཞི་ཅན་ཆོས་བོད་
དུ་བསྐྱར་འགོ་བཙུངས་པ་དར། དུས་རབས་བརྒྱུད་པའི་ནམ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤྱོད་ལྟེ་བཅོན་གྱིས་བསམ་
ལས་ལུ་སྤྱོད་མི་བརྟན་གྱིས་ཐོག་བྱངས་རབ་བྱུང་གི་སྤྱི་དར། རྒྱ་བསྐྱར་སྤོབ་བྱ་ཐོག་སར་བཙུགས་ནས་
སྤྱོད་རིག་བཀྲ་པའི་ཡོ་རྩེ་བ་དུས་གསོ་སྤྱོད་གནར་སྤྱེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་རིག་པ་གཙོ་བོར་
བྱུང་པའི་རིག་གཞུང་སྤྱོད་བཙུང་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་མཛེས་འདིར་དར་སྤྱེལ་སུམ་དེ། ཤེས་རིག་སུམ་ལོད་བརྒྱའི་སྤྱོད་
འཕར་ཡངས་པོར་སྤྱེ་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིས་པའི་ནང་ལུ་ལས་སུ་འདིར་འཆད་ཅོད་ཅོས་
གསུམ་ལ་སངས་བརྟེན་པའི་སུམ་སྤྱུང་གཉིས་ལུ་སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་རི་སྤྱོད་ཁྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱ་
མྱེང་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་མཐུ་པ་དར། གསར་ཅོས་སུམ་ལོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
ཅག་སྤྱ་བུས་ཆོག་རལ་བ་བསྟེན་ནས་བཀྲངས་བྱུང་བཀྲང་པར་དཀའ་བས། བོད་ལུ་ཀྱི་གསུང་རབ་
སྤྱེགས་བས་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅུགས་ན་རི་རྒྱལ་ལུ་པོའི་དཔངས་ལའང་སྤྱེངས་པ་སྤྱོད་རུས་

མོ་ཞེས་སྐྱུ་ཡུལ་འུ་རྩེ་མེ་རིག་གཞུང་མོངས་པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྐྱུ་
 མཚོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བརྒྱད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སྒྲ་ཤོག་བྱ་སྐྱུ་མཚོས་བཞིན་དུ་
 སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྐྱེ་བོ་པ་ལ་པ་དག་གི་སྒྲུང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་
 བོར་སོན་ཏེ་སྐོག་སྐྱུ་ལ་དག་བརྒྱའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བྱས་སྒྲུང་སྤྱིར་རྗེས་སྐྱུད་དུ་ལ་ཞིང་། ཡ་
 རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་སུམ་སྐྱུ་ལ་རང་ཆས་སྐྱུ་ལྟ་བུའི་མི་རིགས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཞིག་དུ་ཡང་
 རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེར་གི་དུས་སྐབས་འཛམ་གླིང་གར་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིད་འཕྲོར་རིག་
 གསུམ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྐོས་ཚན་རིག་ཅིར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་སྐྱུ་གསལ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་
 དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྒྲིགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་དུ་བྱུང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་
 ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསྟན་ནས་ས་ཉམས་དམས་སྐྱུ་སོར་བའི་ཉེར་ལེན་ལས། ཡོ་
 བརྒྱའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སྤོར་གསུམ་ལོར་གྱིས་བཀར་སྟེ་ཡོན་དུ་ཕུལ་ན་ཡང་སྒྲུ་ཐབས་བྲལ་བའི་
 གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྲད་ལོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་གིར་དང་བཅས་པ་པལ་སོ་ཆེ་སེ་ལྟ་དང་ཆུ་ལྟའི་ཞལ་དུ་
 ཕུལ་ཐོན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱའི་རྣམ་སྤྱུང་རང་ཅག་སྐྱུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་རན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་ནས་
 རྗེས་དབར་གིས་ད་ལྟ་ས་སྟེར་དུ་ལྷག་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་གསུག་
 དུ་བྱུང་སྐབས་དེར་སྐབས་རིག་གནས་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྐྱུང་བྱེད་དགོས་
 རྒྱུ་ཡིན། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་བའི་སྐྱུ་ལས་དུ་བསྐྱར་ས་སྤྱུང་བས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་ཐེ་བཞིན་ས་
 གྲུབ་ཅིང་། དེ་བས་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་ས་སྟེར་དུ་ཅ་བརྒྱག་སི་གཏོར་
 པའི་རེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་སྐྱུང་གནད་ལ་མེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞན་ལ་འགོལ་ཐབས་མེད་པའི་
 རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུན་ཉིད་དུ་རེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེར་ཐེག་ཚེན་གླིང་དང་ལྷ་ལྟན་གཞུག་ལག་ཁང་སེམས་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཞུག་ནང་
 བསྐྱར་དཔེ་རྟིང་འཛོལ་བསྐྱུ་བྱས་སྤྱིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཚན་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བརྒྱགས་ནས་ད་བར་བཟུང་

རྩ་གསུམ་ལྷན་ཅིང་གྱི་རིང་ལ་ལྷོགས་གཉིས་ནས་ཐུན་མོང་དུ་ས་ཐེངས་སྒྲོང་ས་ལ་གསུམ་ལྷན་ཅིང་
 བཏར་སྒྲེ་དཔེ་དགོན་ལྷན་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྒྲུབས་སྒྲོབ་གཉིང་བའི་ཉེར་ས་མོའི་ཆེད་དུ་གངས་ཅན་ཅུང་
 བོར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆོགས་གསར་དུ་པརྩིགས་ཏེ་ད་པན་པོད་འཕེང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་པར་སྒྲན་ཟིན་པ་
 དང་། དགོན་སྒྲེ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་གྱི་དཔེ་སེའོད་ཁར་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆར་གཉིས་རེ་རིན་མེད་འབུལ་
 ལས་ཞུས་པ་ལུད། དེ་བྱིངས་ས་གནས་ཅིང་གྱི་ཐོག་ནས་སྒྲུས་འཛོེར་ཞུས་ཏེ། རྒྱལ་བསྐྱོན་ལ་སྤྱི་ཞུང་ར་
 རིས་མེད་མེར་སྒྱ་ཐོས་བསམ་ཅན་ནམས་གྱི་ཐུགས་འདུན་སྒྲོང་ཐབས་ཞུ་མུས་སུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ནང་རོས་ཆོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིས་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པ་ཁག་གི་དབུ་བྱིད་
 གས་གཟིགས་སྒྲོང་སྤྱན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། སུམ་ཅན་དཔྱོད་ས་ཐང་ལྷན་ཡངས་གིང་། ལྷན་བསམ་
 དུང་ལྷན་དཀར་བའི་སྒྲིམ་ཆེན་དུ་སམ་རོས་ཆོའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛིག་ཆོད་མེད་དང་། ས་ནོར་ལས་
 སྒྲོན། ས་དཔེ་སུམ་འདོན་གནང་བ་ཆོགས་གྱིས་སུ་ཆོན། ར་ཆོར་ལྷན་པ་གྲུ་འདེགས་གྱིས་ལྷན་མེད་རྒྱལ་
 སྒྲོང་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡོད་རངས་དང་། སྤྱིར་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུང་ཡང་མེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིས་མེད་
 གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆོན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་གྲུ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་སུམ་
 བའི་རིག་གཞུང་དག་གྱུར་རིས་པས་པར་སྒྲན་ཞུ་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྤྱིར་བཏངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན། ལྷན་
 བསམ་ནམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་རིས་མེད་མེར་སྒྱ་ཁྱེན་ནས་ས་དཔེ་སུམ་འདོན་དང་། ར་ཆོའི་ལས་ཀར་ཅུ་ཆེའི་
 ལས་སྒྲོན་བཀའ་སྒྲོབ་སུ་མཐུད་ལུག་སྒྲོལ་ཡོད་པ་སུམ་ཅན་ཞེས་ཞུ་ལོ། །

མེར་གཙུག་ནང་བསྐྱོན་དཔེ་རྒྱུ་འཛོལ་བ་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ཁར་གས།

མཛད་ནུས་མདོར་བསྟུན།

1

མོན་མ་གྲུ་མ་དང་དགའ་བརྒྱ་དང་འབྲུམ་མ་པ་མོག་མ་མ་དུ་འདུམ་ནས་འཆད་ཅོད་ཅོད་མ་གསུམ་གྱི་མོན་མ་
 གྲུ་པ་པའི་བརྟན་པ་འདི་ཉིད་ཡང་པོའི་རྒྱ་ལྷང་འཕེལ་བར་སུཛད། དགུང་ལོ་བརྟན་ཅུང་ཕེབས་པ་མ་
 པོ་ཁྱིའི་ལོར་མེར་ཐེག་ཆེན་གྱིར་གི་གདན་མ་པ་སུཛད། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་ཕྱགས་པོ་
 གྲུང་གི་ལོ་ལ་དགའ་ལྷན་གསར་ལྷགས་སུཛད་ཀྱི་གདན་མ་པ་སུཛད། རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟན་པ་རྩུ་པ་
 པའི་ནུ་རྒྱུང་པའི་རྒྱུ་པ་མཁོ་པའི་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་མོགས་རང་སུཛད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་པའི་དང་། དྲགས་
 པོ་རྒྱུ་པ་དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་པུཛད་པོ། རྗེ་བྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས་མོགས་སུཛད་
 དུ་བྱོན། བརྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་དགོངས་ནས་སུཛད་པའི་གསུང་རབ་བྱང་། བརྟན་པ་ཅོས་
 མའོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐེར་བ་
 དང་། རྣམ་བཤད་རྟོང་པོ་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དོན་རྣལ་བཟང་རྒྱ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་མོགས་གསུང་འབུམ་
 པོད་བརྟན་བཞུགས། དགུང་ལོ་དོན་དུག་བཞེས་པ་ཤིང་པོ་འབྲུག་གི་ལོའི་ཉིང་རྒྱ་བརྩུག་ཅིག་པའི་ནས་
 མེང་ལ་བབས་པ་ན། འདུལ་བྱ་ཏག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བྱིང་རོ་མཚར་པའི་ལྷས་དུ་མ་དང་
 བཅས་ཏེ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བྱིས་རྩུ་པ་བརྟན། ཉིན་བརྒྱད་ལྷག་ཅས་ཐུགས་དཔལ་བཞུགས་
 བས་ནས་སུཛད་ཀྱིན་དང་བྲལ་ཞིང་འཇའ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་དུ་མ་དང་། ལྷའི་མེ་ཏོག་ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་སྣ་ཆོགས་པ་དུ་མ་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཟིམ་ཁང་དང་མེ་རའི་གྱིང་ཁྲོད་དང་ཐྱོགས་སུཛད་པའི་པོ་
 རྣམས་སུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་བབས་བས་ཀྱན་དད་པའི་ས་ལ་བཞོད། སྐྱ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཐུལ་
 བས་སྐྱ་ཡི་རྟེན་དུ་བཅོས་ལྷན་འདས་དུས་དགའི་དབང་པོ་དོ་རྗེ་འཛིགས་ཐེད་དང་། གསུང་གྱི་རྟེན་དུ་ཡ་
 མ་ར་ན། གཞན་ཡང་གཞུང་འབྲེལ་དུ་མོགས་པའི་བཞེལ་སར་དུ་བྱོན་པའི་གདུང་རུས་དང་གདུང་ཐལ་
 རྣམས་རྟོང་པོར་བྱས་པའི་རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་མཚན་རྟེན་ཞིག་ད་ལྷའི་བར་མི་ཉམས་པར་མེར་ཐུགས་
 གྲུ་ཆར་གི་ཡང་རྟེན་འོད་དཔག་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་སོ། །

མེར་གཙུག་ནང་བརྟན་དཔེ་རྟོང་འཛོལ་བལྟ་བྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

༡༡། །བཅུ་གྲིག་གསལ་བཤད།

འདིར་རྒྱ་ཆེན་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུར་རས་དབྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་འབྱུང་བུ་ལྟེ།
《རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ་》 འདི་བཞིན་སེར་བྱེས་གྲུ་ཚར་གི་ཕུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཆེན་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་པ་རང་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་པའི་
རྒྱ་བས་སུ་པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་དང་། རྗེ་བྱུང་གེས་རབ་དབང་པོ། བྱུང་ཆེན་དངོས་གྲུབ་
རྒྱ་མཚོ། བྱུང་ཕྱག་བུམས་པ་བཀྲ་ཤིས་སྟགས་ནས་ཡིག་ཆ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་
མཛད་གནང་ཡོད་ལ། བྱིས་སུ་སྒྲུལ་སྟེ་ཤར་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། འཁོན་སྟོན་
དབལ་འབྱོར་ཕུན་གྲུབ། བྱི་ཆེན་རག་དབང་སྟན་གྲགས། བྱུང་སྟོག་རག་དབང་བུམས་པ།
ཀེུ་ཆར་འཇམ་དབྱེད་སྟོན་ལམ་སྟགས་སེར་བྱེས་གྲུ་ཚར་ནས་ཐོན་པའི་མཁས་གྲུབ་ནམ་
མཁའི་རྒྱར་ཆོགས་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུང་ཡིག་ཆ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་
ནས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་འཕྲོ་བ་པ་མ་ཟད། དེར་གི་དུས་འདིར་ཡང་བོད་ཁམས་ཁྱོད་དུ་ཡིག་
ཆ་འདི་ཉིད་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཉམས་པར་གནས་དང་གནས་སུས་སུ་ལགས། རྗེ་བཙུན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ་འདིའི་ནང་ཚད་མ་དང་། བར་བྱིན། དཔུ་མ། འདུལ་བ།
མཛོད་སྟགས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྗེའི་སྤྱི་མཐའ་གཙོ་བོ་བཟུང་ནས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་།
འདི་ཉིད་ལ་དཔུས་པར་དེ་སེར་བྱེས་གྲུ་ཚར་གི་པར་མ་དང་། མདོ་སྟོན་སྟེ་འབུམ་པར་མ་གཉིས་
སུ་ཡོད་པ་ལས། དེར་རྒྱ་བས་པར་དུ་འཁོད་པའི་དབེ་གཟུགས་དང་དེབ་གཟུགས་པལ་ཆེ་བ་སྟེ་
འབུམ་པར་མ་གཞིར་བཟུང་ཤི་སྟག་ཡིན་སྟབས། གཞུང་གི་ཆོག་ཟིན་སྟེ་དང་། ལྷག་པར་དུ་
སེར་བྱེས་གྲུ་ཚར་གི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆའི་ཟིན་མཆོམས་གལ་ཆེ་བ་ཁག་ཅིག་ལ་མི་
མཐུན་པ་ཆེས་མང་བ་མ་ཟད། ཆ་ཆར་བའི་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་འབུམ་སྟོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་

བཞིག་མེད་པ་དང་། གཞུང་ཆེན་བྱུགས་གཉིས་བཞེས་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཀྱང་མེད་ཤེས་བྱ་ཆར་
 རང་གི་པར་ཅུ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་རྗེ་པུན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཆར་བཞིག་པར་སྟུན་བྱུང་ན་
 ལེགས་ཚུལ་སོགས་གྱི་ལྷག་པས་པ་བཟང་པོའི་རེ་འདུན་དང་། མེད་ཤེས་བྱ་ཆར་གི་པར་མའི་
 དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པ་རྣམས་ལྟར་སྟོབ་བཅས་གྱི་ཆེད་དུ་རྗེ་པུན་གྱི་གསུང་རིམ་དེ་བཀུགས་
 གྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་སྟེལ་ཞུས་པ་ཡིན། ད་ལས་པར་དུ་བསྟུན་པའི་གསུང་འབུམ་འདི་
 དག་གི་མ་ཕྱི་ནི་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བྱུང་པའི་གཞིམས་རྒྱུ་བདེ་བ་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་
 ཡོངས་འཛིན་བུམས་པ་རྒྱ་མཚོས་བྱ་ཆར་གི་ཡིག་ཆ་རྣམས་པར་གསར་བཞོས་བཀའ་དྲིན་
 བསྟུངས་སྐབས་མ་ཕྱི་རྟེན་པའི་ཆོག་ཟིན་དང་འགལ་འདུ་སོགས་འཛིན་མཚམས་མི་བདེ་བའི་
 རིགས་རྣམས་དོན་ལ་གར་གནས་རྒྱུ་གྱི་ཁས་ལེན་དང་ཡིག་ཆ་མན་རྒྱུན་བཅས་སྟོབ་པསྟུན་གྱི་
 མེད་ནས་ལུང་ལྟོག་བུམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་དཔར་དུ་མ་ལོང་པའི་གསལ། སྐབས་གཉིས་
 པའི་སྤྱི་དོན་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་སོགས་ཁྱི་ཆེན་རྟག་དབང་སྟུན་བྱུགས་གྱི་དགོངས་
 རྒྱུ་སྟུ་བཞེངས་པའི་པར་མ་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན། གོང་གསལ་གྱི་གསུང་
 འབུམ་རྣམས་གྱི་ཡི་གེ་མི་གསལ་པའི་རིགས་སམ། རྩོད་གསལ་གཙང་མ་མ་ཆོད་པའི་རིགས་
 རྣམས་སྟུ་འབུམ་པར་མ་དང་། བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་སྟོབ་པོ་དུ་ལར་བཞུགས་པའི་རྗེ་འདི་
 ཉིད་གྱི་གསུང་འབུམ་རྣམས་ལ་དཔེ་བསྟུང་ཞུས་ཏེ་ལེགས་པར་བཅོས་ཡོད། དམིགས་པས་ལ་
 ཞུ་བྱ་ཞིག་ལ་གོང་གི་པར་ཅུ་གསར་པ་ཡོངས་འཛིན་ལུང་ལྟོག་གི་སྐབས་བཞེངས་པའི་བྱ་ཆར་
 གི་པར་མ་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སྟུ་གསར་དུ་སྟོབ་
 པའི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཁྱི་ཆེན་རྟག་དབང་སྟུན་བྱུགས་
 གྱི་དགོངས་རྒྱུ་བཞེངས་པའི་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་བྱ་ཆར་གི་པར་མར་ཐེག་ཆེན་
 ཆོགས་ལས་དངོས་སྟུ་གསར་དུ་སྟོབ་པའི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 གཉིས་ལྟ་བུ་སྒྲིག་ཟིན་འགལ་འདུ་ཅན་གྱི་པ་ཅི་གོང་དུ་བཤད་པའི་མ་ཕྱི་རྟེན་པའི་ཆོག་ཟིན་

དང་འགལ་འདྲ་མཉམས་འཛིན་མཆོམས་མི་པད་པའི་རིགས་རྣམས་དོན་ལ་གར་གནས་རྒྱུ་ཀྱི་
འས་ལེན་དང་ཡིག་ཆ་པན་རྩོམ་པའི་ལྟ་བུ་ལྟོས་སྟེར་ནས་འབྲང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱར་བཅོས་
གནང་མ་གནང་གིས་ཡིན་པས་ལྷགས་རིས་ཡོད་པ་ཞུ།

དེབ་དང་པོར། 《གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་།》 《དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་རྣམ་
གཞག་།》 《ས་ལམ།》 《མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར།》 བཅས་དང་།

དེབ་གཉིས་པར། 《རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་རྒྱལ་
ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་བ།》 《འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་
དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དབྱེད།》 《ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དབྱེད་མཐོང་པའི་ཡིད་འཕྲོག་།》
《མཉན་བྱའི་ཟུར་བཞོལ།》

དེབ་གསུམ་པར། 《བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་
པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐོང་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྟོར་པོ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་
དཀའ་པའི་གནད་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་རྒྱ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ལས་
སྐབས་དང་པོའི་སྒྲི་དོན།》

དེབ་བཞི་པར། 《སྐབས་གཉིས་པ་ནས་སྐབས་བཞི་པའི་བར་གྱི་སྒྲི་དོན།》

དེབ་ལྔ་པར། 《སྐབས་ལྔ་པ་ནས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བར་དང་ཆོས་སྒྲུའི་སྒྲི་དོན།》

དེབ་དྲུག་པར། 《རྗེ་བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཞོད་པ་ལེགས་
བཤད་གསེར་གྱི་ཐོང་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དབྱེད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱུ།》

དེབ་བདུན་པར། 《སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་དང་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཐའ་
དབྱེད།》

དེབ་བརྒྱད་པར། 《བྱང་རེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲི་དོན་ཆོལ་རན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བ།》
《བྱང་རེས་མཐའ་དབྱེད།》 《དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྒྲི་དོན།》 《དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དབྱེད།》

དེ་བ་དག་པར། 《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲི་དོན།》 《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐལ་འཕྲེང་སེམས་པའི་
མགུལ་རྒྱུ།》 《བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད།》

དེ་བ་བཅུ་པར། 《བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་གྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲི་དོན།》

དེ་བ་བཅུ་གཅིག་པར། 《དབུ་མ་འདུག་པའི་མཐའ་དབྱེད།》

དེ་བ་བཅུ་གཉིས་པར། 《ཀམ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་རྒྱུ་དུ་
འབྲེལ་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ལུས་པའི་ལན་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱུ།》 《ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་
ལོག་རྟོག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྷ་བ་རན་པའི་མུན་སེལ་ཞེས་གོ་ཤྭ་གཉིས་ལ་
གདམས་པ།》

དེ་བ་བཅུ་གསུམ་པར། 《དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་སྒྲི་དོན་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་
པོའི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པ་སེམས་པའི་མགུལ་རྒྱུ་སྟོ་གསལ་གྱི་ཐེམ་སྒྲས་
སྟེན་གསེར་བ།》

དེ་བ་བཅུ་བཞི་པར། 《ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲི་དོན་དཀའ་གནད་ལེགས་པར་བཤད་
པ་ཞོར་བུའི་བར་མཛོད།》 བཅས་སུ་བསྒྲིགས་ནས་གངས་ཅན་ཁྱད་ཅོར་དཔེ་ཆོགས་པོད་ཐེང་
ཉིས་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་ནས་ཉིས་བརྒྱ་བྱ་གཅིག་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱུ་ལམ་དུ་ལུལ་བ་ཡིན། བཅའཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛོད་པའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཆར་
འབེབས་ནང་འཁོད་པའི་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ད་དུང་ཡང་འཆོལ་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བ། གནས་
སྟོང་རྗེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད་མ་གཅིག །ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་
ཀྱི་ས་བཅད། བཟར་སྟོད་སྟོན་ལམ་ཀྱི་ས་བཅད། ལུ་རུ་དག་པའི་རྒྱུ་ཐབས། རྒྱལ་དཀར་ཀྱི་
རྒྱུ་ཐབས་བསྟོད་པ་དང་བཅས་པ། ཉམ་གྱིན་གསར་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་བསྟོད་པ་དང་བཅས་
པ། དབུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་ཏུང་བསྐྱུས་གཅིག །རྒྱ་བན་གྱིས་འབུམ་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆག །

འདུག་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ཉིང་གཉིས་བཅས་ཡོད་པར་གསུངས་འདུག་པས་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པ་པོ་
 རྣམས་ནས་ཕྱག་དཔེ་འདི་དག་གཞིགས་ན་མ་དཔེ་མཐོ་འདོན་གནང་རྒྱའི་རེ་བ་སྙིང་དབུས་
 རས་ཞུ་གྱིན་ཡོད། ཕྱག་དཔེ་འདི་ཉིང་པར་སྐྱོན་ཞུས་སྐབས་མ་དཔེ་མོར་བཞག་གི་མྱར་གཞིའི་
 ཐོག་ཐོག་མའི་ཞུ་དག་དང་། བསྐྱར་ཞུས། ཡར་ཞུས། ཞུས་ཆེན་བཅས་ཞུ་དག་གི་རིམ་པ་བཞི་
 ཙམ་བརྒྱད་ཅིང་མཐོན་གསལ་ཙན་གྱི་དག་ཅོར་བོད་ཀྱི་བདུ་སྟོད་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་
 རིགས་རྣམས་དོར་ནས་རང་སྟོན་གང་དཔོག་གིས་སུམ་ཉགས་དག་གསུམ་དང་མཐུན་པར་
 བཅོས་ཏེ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་ཞུ་དག་འཕེར་རེས་སུ་རྫོམས་ཀྱང་ད་དུང་ཡར་ཡིག་
 ཅོར་དང་ཆད་ལྷག་སོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་རེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་རིག་གཞུང་འཆད་ཉན་བྱེད་
 མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྒྲེལ་ཉེས་འགོག་གི་བཀའ་སྟོབ་མཚུབ་མོ་རི་སྟོན་ཚུལ་དུ་སྐུལ་
 གནང་ཡོང་བའི་འདུན་པ་སྙིང་དབུས་ནས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

མེར་གཙུག་ནང་བསྐྱོན་དཔེ་རྙིང་འཆོལ་བསྐྱུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་དབྱེད་ནི་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་

བཟང་པོའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ།(1)

མཚན་བརྗོད་དང་བཙུན་མ་པར་དཔལ་བཅའ།(1)

དབུ་མ་སྒྲིབ་གད།(2)

དབུ་མ་སྒྲིབ་རྒྱུ།(24)

དབུ་མ་རིང་མོར།(49)

དབུ་མ་རིགས་གསུམ།(57)

དེའི་དབྱེད་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ།(71)

མེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།(76)

མེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ།(78)

སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་བསྟན་པ།(93)

མེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ།(95)

མེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ།(96)

དབུ་མ་དགག་བྱ།(101)

དབུ་མ་ཐལ་བརྒྱུག།(114)

ཚོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ།(120)

གཞན་སྒྲིབ་གད།(127)

བདེན་གཉིས།(133)

དུས་གསུམ།	(151)
དབུ་མ་རྩ་འབབ།	(169)
ཚད་འགོག།	(179)
རང་རིག་མེད་ཀྱང་དུས་པ་སྟེ་བའི་རྩལ།	(201)
དང་དོན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ལུང་ལ་དབྱད་པ།	(204)
དབུ་མ་བདག་འགོག།	(207)
རང་ལུགས་ལ་མ་རིག་པ་རོས་འཛིན་རྩལ།	(217)
ཀུན་སུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་སུམ་རྩལ།	(223)
སུག་བྱང་།	(233)

༡༡༡། །དབ་མ་ལ་འདུག་པའི་མཐའ་དབྱེད་རྩེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་
 རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་སུ་
 བཀོད་པ་བཞུགས་སོ། །

མཚན་བརྗོད་དང་བཙུམས་པར་དམ་བཅའ།

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་རྩེ་འཆང་། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་མཛོད་འཛིན་ཅོང་ཁ་
 བ། །སྤྱི་གྱི་བྱ་བོ་མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ། །རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཞབས་ལ་
 གུས་ལུག་འཆལ། །སྤྲིགས་དུས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་དག་འདུན་གྲུབ། །སྤྱི་གྱི་བྱ་བོ་
 ཚོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་དང་། །འཇམ་དབྱངས་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་བཤེས་གཉན་
 སོགས། །དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་
 བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །ཞིང་འདིར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ལ། །མཁས་པའི་
 གུལ་རྒྱ་མེད་ཚོས་གྱི་རྩེ། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གུས་བདུད་ནས། །
 ཟིན་བྲིས་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་འབྲི་བར་བྱ། །ཕྱོགས་ལྷུང་རབ་རིབ་སྟོན་གྱིས་མིག་
 བསྐྱེབས་པའི། །སྟེ་བོ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་མི་སྟེས་ཀྱང་། །གཟུར་གནས་རྣམ་དབྱེད་
 ལྟན་པས་འདི་མཐོང་ན། །འཇམ་པའི་མདངས་གྱིས་ལྷུམ་མེར་འགྱུར་བར་རེས། །

དབུ་མ་སྤྱི་བཤད།

དེ་ལ་འདིར། ཐོག་མར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབུང་
པ་ལ། ཁ་ཅིག །དབུ་མ་དེ་ལ་གཞི་དབུ་མ། ལམ་དབུ་མ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་དང་
གསུམ་དུ་ཡོད། (༡ན)དང་པོ་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི།
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་གསུམ་པོ་
ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་སངས་རྒྱས་འཇགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། བྱོད་ལམ་
དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སྤྱ།

གཞན་ཡང་། སྤྱི་གསུམ་པོ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་བུ་དབུ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། དབུ་མ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། སྤྱི་གསུམ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
གཞི་གྲུབ་ན། རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་འབུད། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབུ་མ་ཡིན་
ན། གཞི་དབུ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་
གཉིས་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབུད་
བྱས་པ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཡིན་པར་(༡བ)ཐལ། དོན་
དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ཆོས་མཛོན་གྱིས་རབ་བྱི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ན། ཐལ་འབྱུར་གཉིས་པ་ལ་འདོད་བྱས་པ་ལ། འོ་ན། དབུ་མ་ཡིན་ན། རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ཡོད་མཐའ་དེ་ལ། ཡོད་མཐའ་དང་། ཡོད་པའི་མཐར་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། མེད་མཐའ་དེ་ལ། སློ་འདོགས་གྱི་མེད་མཐའ་དང་། སྐར་འདེབས་གྱི་མེད་མཐའ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་། སློ་འདོགས་གྱི་མེད་མཐའ་དང་། སློ་འདོགས་གྱི་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེན་མེད་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བདེན་མེད་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། སྐར་འདེབས་གྱི་མེད་མཐའ་དེ་ལ། སྐར་འདེབས་གྱི་མེད་མཐའ་དང་། སྐར་འདེབས་གྱི་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་འབྲས་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མེད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་རྣམས་མེད་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སྟེ།

དེ་ལ་སློན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག ཁབ་མེད་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་མཐའ་(ནམ་མཁའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུབ། མ་གྱུབ་ན། བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྱུབ་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། བདེན་མེད་བདེན་པར་གྱུབ་པ་མེད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅུ་གྱིས་རྟོག་ཆེན་ལས། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

ཡོད་དོ་དེ་ཞེས་འཛིན་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐའ་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་
 པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་ཡང་། བདེན་
 མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོ་འདོགས་
 གྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་ཤེས་དྲི་ཀ་ཆེན་ལས། སྟེ་མ་ནི་སྟོ་འདོགས་
 གྱི་མེད་མཐའ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱིས་རྒྱན་ཆད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 མེད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། ཅུ་ཤེས་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་
 བརྟག་ ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་བྱུང་ད་
 ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བདེན་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་མཐའ་དང་། བདེན་མེད་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་མེད་པའི་མཐའ་འཛིན་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་ན། བདེན་མེད་
 བདེན་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་
 ན། བདེན་མེད་གཏན་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་གཞོད་པ་འབེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཟབ་མོ་སྟོང་(༡བ)པ་ཉིད་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་
 མ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་ཡིན་མ་ན། དབུ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་
 འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས། ཞེས་དང་།
 མཇུག་ཏུ་ཡང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྐར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཅུ་ཤེས་ལ་བྱ་ཡི། དུ་མའི་གཞུང་གཞན་དང་དུ་
མའི་དོན་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་འཇུག་བྱའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། ཁ་
ཅིག །རིན་ཆེན་ཐེང་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཆོགས་དུག་ཀ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་
བྱའི་དུ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དུ་མའི་གཞུང་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འབྲད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རིན་ཆེན་ཐེང་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དུ་མ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཅུ་ཤེས་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ན། དུ་མ་ལས་ཞེས་
པ་དང་། དུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཞེས་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། རིན་ཆེན་འཐེང་པ་
སོགས་ཁུངས་སུ་འབྲེན་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཐེང་པ་ལས་ཞེས་སོགས་རང་མིང་
གིས་སྒྲོས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དུ་མ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཅེས་པའི་དུ་མ་དེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་
ཟེར་ན། མི་འབྲད་དེ། དེ་དུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། མ་རྟོ་མ་ཀའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་བརྩམས་ནས། དུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དུ་མར་བྱས་པར་ཤེས་རབ་སྟོན་
མེར་ཡང་བཤད་(༤ན)པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་དུ་མ་ཅུ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་
ཀྱི་ལུས་འཛིན་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་འཇུག་བྱའི་དུ་མ་དེ་དུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཅུ་ཤེས་
ལ་བྱེད། དུ་མ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཅེས་པའི་དུ་མ་དེ། དུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད།

དེ་མཁོ་བཟུང་བཅོས་ཞེས་པའི་དེ་མཁོ་པ་དེ། དེ་མཁོ་ཕ་བ་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །

འཇུག་ཚུལ་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། ཕ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་དང་། རོན་དམ་
པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བཟུང་ལ། བཟུང་བཅོས་འདིར་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཟུང་
པའི་སྒྲོ་ནས་བཟུང་བཅོས་འདིས་ཕ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ། བཟུང་
བཅོས་འདི་ཕ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་རོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་སྐད་དུ་འགྲེལ་
བཤད་ལས། འདི་ལྟར་དེ་མཁོ་བཟུང་བཅོས་སུ་ཀུན་རྫོབ་དང་། རོན་དམ་པའི་རང་
བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བརྟོག་ལ། འདིར་རྒྱས་པར་བཟུང་པས། བཟུང་བཅོས་འདིས་དེ་
ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི། ཞེས་གསུངས། འདི་འགོག་པ་ལ་ཁྲིལ་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི། འཇུག་པ་ལས་ཕ་བ་ཤེས་
རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་
རོན་ནི། ཕ་ཤེར་རོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བཟུང་ལ། བཟུང་བཅོས་འདིར་
རོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཟུང་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པར་བཤད། སྟང་
ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་འཇུག་པ་ལས་ཕ་བ་ཤེས་རབ་
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་འགྲེལ་བཤད་ལ་(༤༦)དངོས།

འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོ་རིན་པ། ཕ་ཤེར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཡང་རྒྱས་པར་མ་བཟུང་། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་རྒྱས་པར་མ་བཟུང་ཞེས་པའི་རོན་
ཡིན་ན། ཁྲིལ་ཆེན་གྱི་དགག་པ་དེ་འཇུག་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་ལྗོན་ལ་བསམ་ན།
ཁྲིལ་ཆེན་གྱི་དགག་པ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ཕ་ཤེས་
ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་མི་མཐད་དེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་
རང་ལྗོན་ལ་འབྲིས་པའི་བཤད་པ་སྐྱབས་འདིར་འོང་རོན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་

ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ཅུ་ཤེས་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་ན། རོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་
སྟོན་པ་ཡང་ཅུ་ཤེས་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ཅུ་ཤེས་ལས་འཇུག་པ་
རྒྱས་པར་ཐལ། ཅུ་ཤེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མ་བསྟན། འཇུག་པར་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། དང་པོ་མ་
བྱལ་ན། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་ཐལ། མ་བྱལ་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་མིང་རྒྱང་ཙམ་གྱིས་འཇོག་ཚུལ་ནི། ཚིག་གསལ་དུ་
དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་ཞལ་འཕངས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ཡང་ཅུ་ཤེས་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་
ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབུ་མ་ཅུ་བ་ཤེས་
རབ་ལ་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཟབ་པའི་སྟོ་
ནས་འཇུག་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་ཅུ་
ཤེས་དགོངས་པ་དབུ་མ་བ་གཞན་དང་། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་(༥ན)དང་བྱན་མོང་མ་
ཡིན་པར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོན་ནས་འཇུག་ཏེ། སོ་སོ་སྟེ་
བའི་སའི་ཆོས་གསུམ། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ས་བཅུ། འབྲས་བུའི་ས་དང་། ས་ལྟ་པ་
དང་། སྤྱག་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པའི་ལྷག་
མཐོང་སྟོམ་ཚུལ་སོགས་ལ་འཕགས་པའི་གཞུང་གཞན་གྱི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐྱངས་
ཏེ་ཅུ་ཤེས་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་བསྟན་པར་བཟུང་། བསྟན་བཅོས་འདི་
 ཅ་ཤེས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོན་མ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་མི་ལུས་ཏེ། ཅ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་སུ་ཡང་མ་བསྟན། རྒྱགས་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག། ཅ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་ཕྱིར་གཙོ་
 བོར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་དར་ལྗིང་ལས། གཏན་ལ་དབབ་ཕྱིར་
 གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། ལྗིང་ཆེན་ལས། ཅ་ཤེས་ལས་
 ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། གཞུང་
 དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེས་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ཡང་ལྗིང་ཆེན་ལས། གཞུང་འདིར་ལྟ་བུ་ལས་མ་
 (ལབ་)གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་
 པར་བསྟན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་བཟུང་། ལྷ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱགས་ཁས།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་བཟུང་། གང་
 ཞིག་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བརྒྱུད་ནས། ལྟ་བུ་བམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དམ་པའི་ཆོས་
 ནི་སྟོན་མཛད་པ། ལྟོ་ཏམ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པ་འདིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཟུང་། འདིས་བརྩེ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། ཅུ་ཤེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་ཐལ།
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཟབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལས་
སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱལ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཅུ་ཤེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ལས་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་
ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཅུ་འགྲེལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་དངོས་
བསྟན་གྱི་ཆ་འགྲེལ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་ཆ་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཅུ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་འཛོག་བྱེད་གཅིག་མེད་
པར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་འཛོག་
མི་ལུས། དེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་(༥)ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས།
དང་པོ་མ་བྱལ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་སྟོང་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱལ་སྟེ། ཅུ་
ཤེས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོ་ནས་རྒྱས་པར་
སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། ཅུ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་འཛོག་
རིགས་པའི་ཕྱིར། །

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་བྱལ་དབང་སྟེས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐའ་
དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་

ཆོས་ཅན། ཀླུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཀླུ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རང་སངས་རྒྱས་དེ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ན། ཐེག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ན། ཡུམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་པ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་མཆུངས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་སངས་རྒྱས་ནི་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་རྣམས་(༥བ)ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཞེས་པ་འདི་སྐྱེ་ཁི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐད་དོད་ཏ་དུ་བརྒྱ་ཞེས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། བད་འདབ་རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་སད་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱར་མི་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཞེས་འབྱུང་མ་དག་སྟེ། ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཞེས་བསྐྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཀྱི་ཆེན་ལས། གཞུང་གཞན་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཛད་པའི་ཉན་རང་གཉིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བཀོད་པར་མ་བཟད་ཅེས་གསུངས་པའི་

གཞུང་གཞན་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འབྱད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཉན་རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་པ་དང་། ཐེག་
 དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་ཉན་རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་བྱེད་པར་འབྱད་པར་བཤམ།
 དམ་བཅའ་འབྱད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དྲང་སྲོང་
 ལྷ་མིག་ལྷན་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཡང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འབྱད་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། དེའི་གཞུང་དེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ཉན་རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་བཤམ། དམ་བཅའ་འབྱད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། (ལྷན་)མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ཉན་རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་ དངོས་སུ་
 མཛད་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ཉན་
 རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་དངོས་སུ་མཛད་པར་བཤམ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ཉན་རང་དགྲ་
 བཅོམ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོད་པ་
 དོན་གྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དུས་མ་
 འཇུག་པར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་ཟེར་ན། དུས་མ་
 འཇུག་པར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་བཤམ། དེར་སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

ཐོས་སྟོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། དམ་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་ལས། མགོན་པོ་དེ་
 རིང་བདག་ཅན་ཉན་ཐོས་གྱུར། ཞེས་སོགས་གོ་ལོ་ག་གཅིག་གསུངས། འདིའི་དོན་

ལ། འགྲེལ་བཤད་སྐབས་པོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཐོས་སྒྲིག་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གཞན་
 ལས་ཐོས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཟད་མི་སྒྲེ་གེས་པའི་མཆོག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་
 ཆུབ་གཞན་ལ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སྣ་མ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱི་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་ཞེས་པ་ནི། འདིར་ཟད་
 པ་དང་མི་སྒྲེ་བའི་མཆོག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཟེར་བས་དེའི་ཕྱིར།
 འདིར་དམ་པའི་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་འགོག་པ་ལ། རྟེན་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་རྟེན་པ་གསུམ་ལ་(ཡབ)དམ་པའི་
 སྒྲ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སྣ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པོ་
 ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདིའི་དོན་ནི། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འབྲང་པར་བཤམ། བྱང་ཆུབ་སྣ་མ་ནི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཉིས་པ་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས་ཡང་ན་འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་
 དཀར་པོའི་མདོ་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཐེག་པ་རྒྱུད་དྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་ལ་ཐོས་སྒྲིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སྣ་མ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱི་མ་བྱང་ཆུབ་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་གཞན་ལས་ཐོས་

ནས། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་
 དུ་འཕེལ་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །རང་སངས་རྒྱས་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་
 འབྲིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་ཅིང་། རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་
 བཅོམ་གྱིས་གཞུང་རྟོག་སྤངས་ལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་གཞུང་རྟོག་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བདེན་འཛིན་(པར)སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 འཕགས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཁུབ་པའི་
 ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལས་
 ཁུབ་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་བྱང་སེམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ།
 རང་རྒྱལ་རྣམས་ལས་རང་ལམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 ལམ་དུ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། ཞེས་
 མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་དེ་རང་རྒྱལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ལས་དམན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་བྱེད་ཡིན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་དམན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །

ཁ་ཅིག །ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མེད་ཟེར་ན།

དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་པ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། རྟོན་དེ་མ་ཆར་བ་གཉིས་ནི་ཚྭ་གསལ་པ་ཡོད། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་འབྲེལ་ལས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚྭ་གསལ་དང་། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་
 པས་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་པའི་བྱིར་ན་འབྲིང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསོད་
 ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རང་ལམ་ལས་ཚྭ་གསལ་
 གཉིས་(པ་ལོ་མས་པ་མཐར་བྱིན་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་རྒྱ་མཆོན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་གཟུགས་
 ལྗེའི་ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚྭ་གསལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚྭ་གསལ་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །
 སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱ་ཡི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
 དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་གསལ་གཉིས་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དྲིན་
 ལན་བསལ་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱས་མཐར་
 བྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་
 དག་བཙོམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཚྭ་གསལ་གསོག་མི་དགོས་པའི་བྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་སྟོབ་པའི་རྒྱུ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚྭ་གསལ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་
 ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཚྭ་གསལ་གསོག་ །ཚྭ་གསལ་སྟོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གཉིས་དུས་ངེས་མེད་
 དུ་ཚྭ་གསལ་གསོག་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་དག་བཙོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་

པ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཚོགས་གསོག་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ལམ་ལ་གོམས་པ་སྤང་ལུས་པ་དེ། རང་རྒྱལ་
 ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚོས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཚོགས་སྦྱོད་གྱིས་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཚོགས་
 གསོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དོན་གྱིས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱིམ་ཆེན་དང་འགལ་
 ཡོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་ཆེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 (འཇ)རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་
 དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཚོགས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གུན་བརྟམ་ལས། སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་
 དེ། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་
 བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་སྦྱོང་དཀའ་སྤོང་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་
 རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་བདེན་འཛིན་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་
 མ་དེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མི་མཐོང་བ། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་
 བྲལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདིར་དམན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 བྱུང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན། རང་ལམ་དུ་རིགས་
 དེས་པའི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲགས་གྱི་སྐབས་སུ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན། བར་

ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཐོབ་པས། ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྩུ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་
བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲུགས་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
སྤོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྟོགས་
པ་སྤོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རྟོགས་པ་སྤོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་(འབྲེལ་)ཆོགས་ལམ་པ་
ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ།
སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྟེས་དང་། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་
དང་། །ཞེས་རང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་
རིགས་ངེས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་
པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་
དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་
གལ་ཏེ་འདིར། །ཕྱང་ན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྟེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །
ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོགས་སྤྱོད་ལ་
ཉན་ཐོས་སྤོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གསུམ་ཆོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་
མི་མཚུངས་པ་སོགས། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་དུ་བཤད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་
ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །

རང་ལུགས་ནི། རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྱིར་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་དེ་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལས་དམན་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤེ། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ལས་ལ་གོམས་པ་
 སྤྱིར་ལུས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རང་རྒྱལ་རྣམས་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྫོགས་གཉིས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་འཇུག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། (༡༠ན)

རང་རྒྱལ་སྤྱི་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱིར་བ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས།
 གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བརྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་ན་
 ལས། དོན་དམ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། མཐོང་བའི་སྤྱི་བོ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཉེ་བར་བརྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་
 དག་གིས། ལས་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་མངོན་
 པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་གོར་མ་ཆག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་
 མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྤྱི་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་བརྒྱུ་པའི་ལུང་འདིའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ལ་
 དོགས་པ་དབྱད་པ་དང་། བོད་སྐད་མ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། དེའི་དོན་ལ་ཚུད་པ་དང་། ལན་
 གཉིས་ལ། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བའི་དབང་པོ་
 ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཐོས་པས་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས་རང་རང་གི་འདོད་པ་
 རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འབྲད་པར་བཤད། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་བྱུང་བའི་

དབང་པོ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཐོས་ཀྱང་། ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་
རང་འབྲེལ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གོ་འཕང་
མ་ཐོབ་པར་སྒྲུང་བས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། (10བ)ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅི་ན།
དེ་ལ་ལན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
ཏེ། ཞེས་བཤད། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་སྐབ་དབང་གིས་རང་རྒྱལ་བསྐྱུན་
ཚུལ་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བས། དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་དགར་ནས་དོགས་པ་མ་བཅད་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཞུང་འདིས་རང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་དགར་ནས་དོགས་པ་གཅོད་པ་མ་
ཡིན་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ། འབྲེལ་མེད་དུ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བོད་སྐུ་མ་ཁ་ཅིག །སྐབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཚོས་
བསྟན་པ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉམས་སུ་བྱངས་པས། རང་རང་གི་འདོད་པ་
རྫོགས་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་
རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་བྱངས་མ་ཐག་ཏུ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
རིགས་པ་ལས། དེ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་འདི་བྱུང་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབ་བཤད་པ་ལྟར། གཞུང་འདིས་སྐབ་དབང་གིས་རང་རྒྱལ་སྐྱུན་
ཚུལ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། སྐབ་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་སྐྱུན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་
གཅོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྐབ་

དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉམས་
 གུ་སྒྲུངས་པས་རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་དེ་འབྲད། ལུབ་དབང་གིས་རྟེན་
 འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་བསྟན་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉམས་གུ་སྒྲུངས་པས་
 རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འབྲད་པར་བཤད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
 ཉམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ། དག་བཙམ་
 པའི་འབྲས་ལུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་(༡༡ན)ཅན་ཉམས་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་ལུ་མཛོན་
 དུ་བྱེད་པ་མི་སྤྲོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཅིས་
 སྟགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཉམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་
 འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ། དག་བཙམ་པའི་འབྲས་ལུ་མཛོན་དུ་བྱེད་
 ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཉམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་
 ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་ལུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྤྲོད་པ་དེ་ལྟར་ན་
 ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ། དག་བཙམ་
 པའི་འབྲས་ལུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྤྲོད་ཀྱང་། བྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་
 མའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་
 དེ། བྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལ་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཙམ་
 པའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་མི་སྤྲོད་ཀྱང་། བྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་
 ཆོས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆེ་རབས་གཞན་བསྐལ་བ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་
 ལུ་རན་ལས་འདས་པ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དཔེར་ན། བྱོར་ངེས་ཀྱི་
 ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་

འདིར། །ཐུང་ན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །དེས་པར་
འཐོབ་འབྱུང་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་
རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙམ་ལ་
པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

སྐབས་འདི་དག་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དབྱད་ན། །ཁ་ཅིག །མཚོག་གི་རྒྱལ་རྒྱའི་
(1112)འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་མེད་ཟེར་ན། །དེ་ཡོད་པར་ཐལ། །མཚོག་གི་རྒྱལ་རྒྱའི་
འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན། །རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱབ་པ་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །རང་འབྲེལ་ལས། །དེ་ལྟར་ན་
ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱབ་པ་པོ་དག་གིས་ཞེས་དང་། །དྲི་ཀ་ཆེན་ལས། །རྟེན་འབྲེལ་
བསྟན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱབ་པ་པོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། །དྲི་ཀ་ཆེན་
ལས། །དུས་དེར་འཁོར་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་ཐེག་
ཆེན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་ཐལ། །མཚོག་
གི་རྒྱལ་རྒྱའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། ཅུ་ཤེས་ལས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། །རང་རྒྱལ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་དང་སངས་
རྒྱས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་འབྱུང་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་བསེ་རུ་ལྟ་
བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་པར་བཤད་
པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །མཚོག་གི་རྒྱལ་རྒྱའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་མེད་པའི་
ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་བྱུང་རྒྱུ་མཐུན་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སྟེ། །མཐའ་

དབྱུང་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་
 རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་(༡༡ན)མ་ཡིན་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་དེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
 རྒྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཁ་ཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས། རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་ཏུ་རྒྱུར་པའི་
 བྱང་སེམས་ཁ་ཅིག་གིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 འོ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་ཏུ་རྒྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་ཏུ་རྒྱུར་པའི་བྱང་སེམས་མེད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡིན་ན། བྱོད་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་
 ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་མངོན་ཏུ་བྱེད་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱ་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ།
 གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་
 རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་
 དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
 པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ལུད། བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱོད་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱོད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་(༡༡བ)དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་པའི་རྟོགས་པ་ཕྱོན་
 ཏུ་སོང་བའི་སངས་འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་པ་དང་རྒྱད་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་དམན་ལམ་ཕྱོན་ཏུ་སོང་བའི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྣམས་ཏེ། དམན་ལམ་ཕྱོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་སངས་འཕགས་ཁྱོད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་
 འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉེར་
 ལེན་དང་། རང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
 པ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱལ་
 འཕགས་པ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སངས་འཕགས་ལས་འབྱུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྤྲུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་
 ལས་འབྱུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འདྲིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་
 ཁ་ཅིག རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡིན་ན། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་རང་གི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་(༡)ནས་པའི་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྤྲུལ་ཡིན་པས། རྒྱལ་

སྐྱུ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱལ་པ་ལས་འབྱུངས་པ་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱུ་པ་ལས་སྐྱུ་པའི་བརྒྱ་ཆོས་ཅན། མཚོ་ལས་སྐྱུ་པར་གྲལ།
 མཚོ་སྐྱུ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན།
 སེམས་ལས་སྐྱུ་པར་གྲལ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྒྱལ་སྐྱུ་པ་ཡིན་
 ན། རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཅེས་གསུངས།

རང་ལུགས་ནི། རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་པ་ལས་འབྱུངས་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ།
 ཁྱབ་ན། རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པ་པོ་ས་བརྩ་པ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་གྲལ།
 བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩ་པ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པ་པོ་ས་བརྩ་པ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 སྐྱུ་པ་ཡིན་པར་གྲལ། བྱོད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལས་འབྱུངས་པའི་བྱིར། དེར་
 གྲལ། བྱོད་རྒྱལ་པ་ལས་འབྱུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱོད་རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འཁོར་གསུམ། ཅ་བར་མ་ཁྱབ་ན། རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པ་པོ་ས་བརྩ་པ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་རྒྱ་པ་ཡིན། བྱུང་སེམས་ས་བརྩ་པ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 བྱོད་པར་འབྱུང་བར་གྲལ། སྐྱུ་པ་པོ་ས་བརྩ་པ་བ་གང་ཞིག་སྐྱུ་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་
 མི་རྣམས་ཏེ། བྱུང་སེམས་ས་བརྩ་པ་བ་ཡིན་ན། རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པ་པོ་ས་བརྩ་པ་བ་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར། དེར་གྲལ། བྱུང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན། རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པ་པོ་ས་
 དང་པོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་གྲལ། རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་པ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་
 འགོ་བ་རྣམས་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། བྱུང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་ཡོན་ཏན་འཆད་བྱེད་
 ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། །སངས་རྒྱས་(༡༩བ)ལས་སྐྱུ་
 པར་གྲལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་དོན་གྱི་དངོས། ཉགས་གྲུབ་ཏེ།

འདྲེན་པ་ལྟར་ལས། འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱུ་ཤི་སྤྱོད་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་བཤད། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལས་པ་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན།
བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལས་པ་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་ནས། སངས་བོ་ནས་ས་བཅུ་
པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གྲུབ་
ན། རང་འགལ་ཡོད་དོ། །

དབུ་མ་སྟོང་རྩེ།

སྟོང་རྩེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐའ་
དབུད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོང་རྩེའི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་དེ། སྐབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འབྲད་དེ། སྐབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་ཕྱོར་དུ་
འགྲོ་རྒྱུའི་སྟོང་རྩེ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་བཤད། སྐབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དང་འབྲས་དུས་
ཀྱི་སྟོང་རྩེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འགལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱ་ཅན་ཞེས་ཡིན་ཞེས། སྟོང་རྩེ་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འབྲད་པར་བཤད། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
སྐབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དེ་ལས་ས་ཁྲགས་ཀྱི་གར་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ལ་བྱེད་རིགས་
པར་བཤད། སྐབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་ཕྱོར་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སྟོང་
རྩེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་
སངས་འཕགས་མེད་པར་བཤད། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་

སྟོང་རྗེ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་སྟེང་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་
 བ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་(༡༧)ཕྱིར་བརྟེ་ཉིད་ཅེས་
 མོགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན། ཅ་བར་མ་བྱུབ་
 རྟེ། བྱར་སེམས་ལས་དར་པོ་བའི་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པར་བཤམ། བཤམ་འགྱུར་དེ་ལ་བྱུབ་འབྲེལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་བཤམ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་རྟེ།
 དེ་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྟེང་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བདུན་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་འབྲད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། གཞན་ཡར་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་
 སྟེང་པ་ལ། མཐའ་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་
 དགོས་པར་བཤམ། གང་ཕྱིར་བརྟེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཐའ་མར་
 གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་བཤམ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བརྟེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་
 བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་སྟེང་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དཔལ་ལྷན་སྟེ། བའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་འདུག་པ་བརྩམ་པའི་ཐོག་མར། སྟོང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡར་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་
 འདིའི་སྟོང་རྗེ་དར་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤམ། སྐབས་འདིའི་
 སྟོང་རྗེ་དར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། ཐ་
 མར་གལ་ཆེ་བ་ལ་སྟོན་པ་དར་འདྲ་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྟོང་
 རྗེའི་སྟོན་པ་དར་བཤམ་ན་འཁོར་བ་རི་བྱིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་
 ཡོངས་སྟོད་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་མོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅ་བར་
 མ་བྱུབ་རྟེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཐོག་སྟོན་པའི་

ཆོ་ན་ལེགས་(112)པར་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་རུང་བ་བཞིན་དུ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ན་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཡུན་སྐུལ་ཆོག་པ་ལ་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོང་རྩེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དང་། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་སྟོང་རྩེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་སྟོང་རྩེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྩེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཉགས་བྱལ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་རྩེ་ནི་ཐོག་པའི་སྟོང་རྩེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བུའི་སྟོང་རྩེ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྩེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། རྒྱབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོང་རྩེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། རྒྱབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བུའི་སྟོང་རྩེ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པས་ཁྲལ་བ་ཡོད་པར་བྱད་ཟེར་ན། མི་མཆོངས་སོ། །

རྒྱབས་འདིའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོ་གང་ལ་བྱེད་ཅི་ན། འདི་ལ་སྐྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །རྒྱབས་འདིའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོ་དེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོ་ལ་བྱེད། རྒྱབས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་གསུངས། འདི་འགོག་པ་ལ། ཁ་ཅིག །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཉིས་དེ་གང་ལ་བྱེད།

གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ལ་བྱེད་དམ། གཉིས་སྤར་ལ་བྱེད། དར་པོ་མི་འཐད་དེ།
 གཟུང་འཛིན་རྫས་(༡༥ན)གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐབས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཤད་པ་
 དར་རྒྱུས་སྒྲིམ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 དེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་པར་ཐལ། རྫས་སྤྱུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ།
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་པ་རྫས་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་
 བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པ་རྫས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྫས་སྤྱུ་
 གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འཛིག་རྟེན་དོན་ནི་འཛིག་རྟེན་གཤམ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 བྱུང་སྟེ། ལུས་པ་ནོར་རྫས་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་གཉིས་སྤྱུ་མེད་པའི་སྒོ་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱུ་
 མེད་པའི་སྒོ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱུ་མེད་པའི་སྒོ་དེ་
 བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་སྒོ་ན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་གཉིས་སྤྱུ་མེད་པའི་སྒོ་དེ་དོན་དམ་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་། སྐབས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རགས་པ། བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ལ་བྱེད་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་
 སྒོ་ན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་
 བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་
 སྒོ་ན་དུ་འགྲོ་བྱུང་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་ཆེན་ལས། བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སེམས་བསྐྱེད་
ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི། བསྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
(144)བྱུང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འབྲད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སྐབས་འདིའི་སྟླར་རྩེ་ནི་དང་པོར་ར་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་
ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྟླར་རྩེ་ལ་བྱེད། སྐབས་འདིའི་གཉིས་
སྟེ་མེད་པའི་སྒྲོ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་པའི་སྟླར་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ལ་བྱེད། སྐབས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་བདགས་པ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མཆོག་ཉིད་
པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་སྟླར་རྩེ་དང་སྟླར་རྩེ་མཆོག་ཉིད་པའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་སྟླར་རྩེ་དང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྟླར་
རྩེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་སྟླར་རྩེ་དེ་འཆད་འགྱུར་གྱི་
སྟླར་རྩེ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །དང་པོར་ར་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྟླར་རྩེ་ཡང་ཡིན། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟླར་རྩེ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོར་ར་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་
གྱུར་ཅིང་། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་སྟེ་
ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་ལས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟླར་རྩེ་ནི་ཐོག་མའི་སྟླར་རྩེ་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱིང་། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་སྟླར་རྩེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་སྐབས་འདི་རྣམས་སྟེ་འགྲེལ་བས་སྟླར་རྩེ་
སྐྱེད་པ་པོ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་པོ་འདི་དེ་བྱང་མེས་པ་དེ། རྒྱ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་
 མེས་པ་དང་། སྤུང་གི་ཕྱོག་གི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་མེས་པ་ལྟེད། རྒྱ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་
 བུའི་བྱང་མེས་པ་དང་སྤུང་གི་ཕྱོག་གི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་མེས་པ་དེ། བྱང་མེས་
 ལས་དང་པོ་(༡༥ན)པ་ལྟེད་པར་ཁས་སྤྲེས་པ་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་
 རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཁ་ཅིག །རྒྱ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་མེས་པ་དང་། སྤུང་གི་ཕྱོག་གི་
 ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་མེས་པ་དེ། བྱང་མེས་ལས་དང་པོ་པ་ལྟེད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ། བྱམས་པའི་གཞུང་དང་
 འགལ། རང་གི་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཆེ། ཆོས་དབྱིངས་
 བསྟོད་པ་ལས། རྗེ་ལྟར་མར་དེའི་བཅུ་བཞི་ན། རྒྱ་བ་ཆུང་བཟང་གསལ་བ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་ཐེག་མཆོག་མོས་རྣམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡར་ཅུང་བཟང་སྤྲོད། རྗེ་ལྟར་ཆོས་པའི་
 རྒྱ་བ་ལ། རྒྱ་དེ་ཅིག་རྒྱ་དེ་ཅིག་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་
 ཀྱིས། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། རྗེ་ལྟར་ཡར་དེའི་བཅུ་ལྷན། རྒྱ་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་
 ཡར་རྫོགས་པར་གསལ། །ཞེས་ས་དང་པོ་པ་དང་རྒྱ་བ་ཆོས་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས་
 བཤད་པས། བྱང་མེས་ས་དང་པོ་པ་དེ་རྒྱ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་མེས་པ་དཔར་
 འཛོག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཆེ། རྒྱ་དང་སྤུང་པ་ལས། རྗེ་ལྟར་སྒྲུག་
 མོགས་རིམ་བསྟེད་པས། །ས་བོན་བྱུང་པ་གཅོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
 ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་ཕྱོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ལུང་འདིས། མཐོང་ལས་
 དང་སྒྲུག་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པས། བྱང་མེས་མཐོང་ལས་པ་དེ། སྤུང་གི་
 ཕྱོག་གི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་མེས་སུ་འཛོག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཁས་ལེན་
 པ་དང་འགལ་ཏེ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོས་

བཟུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཕུ་སྒྲེས་མ་ཐག་པས་མཆོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
 བས་མཁའ་ལྷིང་གི་དབང་(16བ)པོའི་ཕུག་གུ་སྒྲེས་མ་ཐག་པས་མཆོན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ལྷ་བ་
 ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དང་། སྒྲན་གྱི་ལྷོན་གྱིང་གི་ལྷ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་
 གཉིས། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་དེ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་
 གིས་འགྲེལ་བཤད་བཀག་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཟེར། དེས་ན་རྒྱལ་སྐུ་མཁུ་ཁྱི་ཁྱུ་
 ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐུ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །
 འིན་རྟུ་རྒྱུ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་
 བས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྒྲ་ཉིད་
 གིས་བསྟན་དོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དོན་གཅིག །
 སྐབས་འདིའི་ཆོས་གསུམ་ནི་ཆོགས་སྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དང་། རྒྱལ་
 སྐུ་དེ་རྒྱལ་སྐུ་འཕགས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་ཀྱང་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་
 བསྟན་པའི་ལུང་དང་འགལ་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟན་པའི་ལུང་
 དེས་ལྷ་བ་ཆོས་པ་དང་ས་དང་པོ་བ་དཔེ་དོན་རྟུ་རྒྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བ་ཆོས་པ་དང་
 ཆོས་སྒྱུ་དཔེ་དོན་རྟུ་རྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་འཇུག་ཏུ། རི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཙོ་
 ལུ་ན། །ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡར་རྫོགས་པར་གསལ། ཞེས་ལྷ་བ་དང་ཆོས་སྒྱུ་དཔེ་དོན་རྟུ་གསལ་བར་
 རྒྱུར་འདུག་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ཡར་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔའ་དེ་ལྷ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡང་ས་

གསེར་རྒྱ་བ་མེ་ཞེས་ཚོགས་ལས་ཆེན་པོ་(༡)ལ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 རི་ལྟར་ལྷག་སོགས་རིས་བསྐྱེད་པའི། །ཞེས་མཐོང་ལས་དང་ལྷ་གྲུ་དཔེ་དོན་དུ་རྒྱུར་
 བས་བཤད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལས་པ་སྟན་གྱི་ཕྱོད་གིར་གི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་
 སེམས་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་བྱད། འདོད་ན། རྒྱ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས།
 མ་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དམན་ལས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ལ་
 གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཅན། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བཤད། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་
 བྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉགས་
 བྱུང་སྟེ། བྱོད་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མ་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མཐོང་སྤང་གིས་དག་སྒོམ་སྤང་གིས་
 རྩུང་ཐད་ཀྱང་མ་དག་པའི་སེམས་དཔའི་ཡིན་པར་བཤད། བྱོད་རྒྱུད་སྤྲོ་མའི་གཞུང་དེའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྲོ།
 གཞན་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་ཅིའི་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྟོང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་ཞེས་བཤད་པ་མི་འབྲད་པར་བཤད། གཞུང་
 འདི་བྱུང་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ན། བྱང་སེམས་གང་ལས་འབྱུངས་པ་ཞེས་
 པའི་ལན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་བཤད། གཞུང་འདི་
 བྱང་སེམས་ཐོག་མར་གང་ལས་འབྱུངས་པའི་རྒྱ་གསུམ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་བཤད། སྐབས་འདིའི་ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་བའི་(༡)ལ་བ་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་དེ་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་དངོས།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིའི་ཆོས་གསུང་
ལས་འབྱུངས་པའི་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟགས་
ཕྱིར་གྱི་གར་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱད་སྟོང་
མའི་འགྲེལ་བ་ལས། མདོར་བསྟུས་ན་གར་ཟག་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་སྟོང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྟན་པར་རྣམ་པར་དག་གོ། །བཞི་གར་ཞེ་ན། སོ་
སོ་སྟེ་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་མཐོང་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་རྟགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དབུ་མ་
རྒྱན་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྱུང་བ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས། བྱུང་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྲུངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤིས་འཆོལ་བཅོན་། །
ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དར་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས།
དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སྟོ་སྟོར་བའི་བྱང་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་རོལ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གཉིས་
ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ལ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དར་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་(༡)པར་རྗེས་
སུ་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བུ་རྒྱད་ལ་སྟེས་དགོས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ལས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་ཡིན་ན། དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྷ་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་གོས་
བར་ཐལ། བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་
ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་གྱི་རྟགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་
བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་
གྱིས་གྲུབ། འདོད་ན་སྒྲ།

གཞན་ཡང་། གསེར་གྱིང་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལས། རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞིག །དེ་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་
དཔོན་ཕྱོགས་གྲུང་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལུན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅུ་བར་
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འཇུག་པར། དེས་པར་རྟགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསལ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་
གྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། སྟོན་གྱི་
གནས་བརྟན་ཆོས་སྟོང་དང་། དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོ་(༡༥)ལ་སོགས་
པ་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟེན་པ་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འདི་སྐར་སམ་ཞེ་ན་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱར་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱལ་
 པར་ཐལ། བྱར་སེམས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན། དེས་ཟིན་པའི་བྱལ་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྣམ་པཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། ལས་ཤེར་ཕྱིན་མཐའ་དག་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱར་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱགས་
 རྒྱད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ལས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱལ་པར་ཐལ།
 གོ་སྐྱབ་ཡིན་ན། དེས་ཟིན་པའི་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོ་སྐྱབ་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་ཟིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་
 ཏུ་དྲུག་དྲུག་ཆར་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར། གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་ཏུ་དྲུག་དྲུག་ཆར་བར་བསྐྱས་
 བས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་དེ། གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལྷགས་ཀྱི་སྟོར་བ་ནི་བྱར་སེམས་ཚོགས་ལས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་མི་
 མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་། གཞན་དོན་ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱར་ཚུབ་འཕྲོལ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་གསུམ་ལས་
 འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་བྱར་(198)སེམས་ཚོགས་
 ལས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ།
 བྱར་སེམས་ཚོགས་ལས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བྱེད་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལྷ་ས་སྤྱིན་གྱི་རྒྱར་ལྱར་པའི་བྱར་སེམས་ཚོགས་ལས་
 པའི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གར་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་
 པའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདྲིའི་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། རང་ལུགས་གྱི་སྒྱུར་བ་ནི།
 དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་འཇུག་པ་ཆོས་པའི་ཐོག་
 མར། བཅེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བཅེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དེ། རྒྱལ་པའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་སྟེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་
 སྒྲིང་རྗེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཅེ་བ་
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ། རྒྱལ་པའི་ལོ་ཐོག་གི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུར་བ་དེ་འབྲད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། བཅེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དུས་ན་མེད་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་རྒྱད་ལ་མེད་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དེའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་ན་སྟེ།

གཞན་ཡང་། བཅེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 དུས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དུས་ན་དེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་
 བོ། །

། དང་པོར་ར་ཁྱོད་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་
 དབྱེད་པ་ལ། བོད་སྤྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །སྒྲིང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་ན། རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་གྱི་(༡༩བ)སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་བྱལ། སྒྲིང་རྗེ་གཉིས་པ་ཡིན་ན།
 སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་བྱལ། སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་
 བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་བྱལ་བེར་ན། ལུགས་དང་པོ་དེ་འགོག་པ་ལ། ལྷིག་ཆེན་ལས།
 དེས་ན་སྒྲིང་རྗེ་དང་པོ་འདིར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་

- 36 -

གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། ལུས་པ་འདི་ནི་རྟག་
པའོ་སྟེ་ལུས་པའི་སྒོ་སྤྱད་པར་དུ་བྱས་ནས། ལུས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལུས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་སྤྱབ་
པའི་གང་ཟག་ལུས་པ་དམིགས་ཤིང་ཀྱིས་ལུས་པ་འདི་ནི་རྟག་པའོ་སྟེ་ལུས་པ་འདི་ནི་ལས་
སྤྱབ་པ་ཕྱོད་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྱིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། སྒྱིང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ས་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྱིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། ས་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་
སྒྱིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྱིང་རྗེ་
ཡིན་ན། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་
དང་བལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ས་གྲུབ་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་འདི་ནི་མི་རྟག་པའོ་སྟེ་ལུས་པའི་སྒོ་སྤྱད་པར་
དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་(༡༠བ)
ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ལུས་པ་
ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། ལུས་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་པའོ་སྟེ་ལུས་པའི་སྒོ་སྤྱད་པར་དུ་
བྱས་ནས་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྣམས་ཏེ། ལུས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་ལུས་པ་ལ་ལན་གཅིག་
ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། དེས་ལུས་པ་དམིགས་པར་འཛོག་ཤིང་ཀྱིས་ལུས་པ་འདི་ནི་མི་
རྟག་པའོ་སྟེ་ལུས་པ་འདི་ནི་ལས་སྤྱབ་པ་ཕྱོད་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་

ཅན་བདེན་སྟོང་དུ་ཆོད་པས་གྲུབ་པའི་གར་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྟོང་རྩི་ཆོས་ཅན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་
 གཤམ། སྟོང་རྩི་དང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་གཤམ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་
 སྟོང་རྩི་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྩི་ཡོད་
 པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྩི་ཡིན་ན།
 བདེན་སྟོང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྟག་བསྐལ་དང་
 བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་དགོས་པར་གཤམ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར།
 འདོད་ན། སྟོང་བྱེད་སྟར་དང་འབྲེལ། གཤམ་འབྱུང་དེར་གསུམ་ཀའི་རྩ་བར་འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྩི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་བྱི་མ་
 གཉིས་འགོག་པ་ལ། རྟེན་ཆེན་ལས། བོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་མང་པོས་སྟོང་རྩི་གཉིས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་དམིགས་པ་དང་། སྟོང་རྩི་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་ཟེར་བ་ནི། འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་མ་
 རྟོགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྟོང་རྩི་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་
 རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། (༡༧)སྐད་ཅིག་མ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་
 གཉིས་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་ན། སྟོང་རྩི་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་མཐུན་
 པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ནི། སྟོང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྩི་ཆོས་ཅན། བྱེད་
 ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གཤམ། བྱེད་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡང་ཡིན། བྱེད་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སྟོ་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྟོང་རྩི་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་

པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་འཛིན་སྐྱེད་ས་མི་སུམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བལ། བྱོད་
སེམས་ཅན་བདེན་སྒྲིང་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡར་ཡིན། བྱོད་སེམས་ཅན་སྐྱུ་བསྐྱེལ་
དང་བལ་བར་འདོད་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡར་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྷིང་རྗེ་དཔལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པར་བཟུལ། དེས་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་བཟུལ། དེས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྷིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བདག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷིང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་
 མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ལུགས་འདོག་པ་ན། རྟོག་ཆེན་ལས། དེས་
 བ་བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལྷིང་རྗེའི་དམིགས་པར་
 འདོག་པ་ལ། ལྷིང་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་དུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་(༡༡བ)
 རྣམ་པ་གར་བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་ལྷིང་རྗེས་དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉིང་ལེན་སེམས་ཅན་སྟུག་
བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་
བྱུང་པའི་མི་རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ཤིང་། སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
བརྟགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྟུག་བསྐྱལ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་
ནམ་པ་ཅན་གྱི་བཅེ་བ་དེ། སྟིང་རྩེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉིང་ལེན་
སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སློ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། རང་བཞིན་

མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། དེ་
 སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བཙེ་བ་དེ། སྟིང་རྩེ་གསུམ་པའི་
 མཚན་ཉིད། སྟིང་རྩེ་གསུམ་པོ་འདི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་འགལ་ཡང་། སངས་རྒྱུ་
 སང་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བར་རྟོགས་པའི་སློང་དང་།
 སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སློང་དང་། དེ་བདེན་སྟིང་དུ་རྟོགས་པའི་སློང་གསུམ།
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེད་མི་རུས། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་རང་རྒྱད་གྱི་
 སློང་དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེད་རུས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་འདྲ་འྲིག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་སློང་གསུམ་པོ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེད་
 རུས་པར་བཤམ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སློང་དང་།
 སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློང་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེད་
 རུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་བཤམ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་སྟངས་ཅིག་དང་པོ་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སློང་དང་།
 (༡༩༩)སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློང་གཉིས་ཅིག་ཅར་
 དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་སྟངས་ཅིག་གཉིས་པ་དེ། རང་གི་
 དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སློང་ལས་བྱུང་བ་
 གང་ཞིག །རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་
 འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློང་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་
 ལས་བྱུང་བར་བཤམ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་ཡིན་ན། སྟིང་རྩེ་གསུམ་ག་ཡིན་
 དགོས་པར་བཤམ། དེའི་རྒྱད་ལ་སྟིང་རྩེ་གསུམ་ག་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་
 གསུམ་མི་འགལ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་

མཐུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་
 བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་སྟག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ།
 ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་ཅམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་སྟོང་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་བྱུང་པའི་
 སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། སྟོང་རྗེ་གསུམ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས་པའི་རྒྱད་ལ།
 སེམས་ཅན་སྟག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་། (༡༡བ)སེམས་ཅན་
 མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་གསུམ་ཅིག་
 ཅར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་
 ལ་སྟོང་དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་པ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ། འཁོར་
 གསུམ།

གཞན་ཡང་། རྟོག་ཆེན་ལས། དེས་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ནི། སེམས་
 ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། རྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པ་ཡིན་པས། རྐྱད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པའོ། །ཞེས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཅམ་
 ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། དམིགས་པ་བྱུང་བར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། སྟོང་རྗེ་དང་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད། དམིགས་མེད་ལ་

དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་དང་། སྒྲིང་རྩེ་དང་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་རྣམས་
ཁས། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་དང་པོ་ཚོས་ཅན། མི་
རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་རང་གི་དམིགས་ལུལ་
དུ་གྱུར་པའི་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པར་བྲལ། སྒྲིང་
རྩེ་དང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། རྟོག་ཆེན་ལས། ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀར་སྒྲིང་རྩེ་བྱི་
མ་གཉིས་ལ་སྒར་བཤད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པར་བཤད་ལ། སྒྲིང་རྩེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་
པར། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཞེས་པ་ཡང་བ་སྟོན་བདེ་བའི་བྱིར་ཉེར་བསྟུང་མིང་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། (༡༩༩)གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་སེམས་ཅན་མི་རྟག་
པར་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཚོས་ཅན་དེ་ཡོད་པར་བྱད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅུ་བར་མ་
བྱུང་སྟེ། རྟོག་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྒྲིང་རྩེ་བྱི་མ་གཉིས་པོ་གང་
རུང་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་དང་། བདེན་མེད་གང་རུང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས། རང་
གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིང་རྩེ་དང་
པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་དང་། བདེན་མེད་གང་རུང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས། རང་གི་
དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
དགོས་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིང་རྩེ་དང་པོ་ཡོད་པར་
བྲལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་བྲལ།

དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱེད་སྐབས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར། སེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྟོད་བདེ་བའི་བྱིར་ཉེར་བསྟུང་མིང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ན་མ་བྱེད་སྟེ། སྟོང་རྗེ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན། སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་(༡༣བ)ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་སྟོང་རྗེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ན་མ་བྱེད་སྟེ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྟེ་འདིས་མི་རྟག་པ་དང་། བདེན་མེད་གང་རུང་གི་བྱེད་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་གཅོད་པ་ནི་རྟེན་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་དུ་ཡང་རྟེན་ཆེན་ལས། དེས་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི། ཞེས་སྟགས་བྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན། རང་འགྲེལ་ལས། སྟོང་རྗེ་དང་པོ་དང་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་དོན་གཅིག་བྱས་པ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན། སྟོང་རྗེ་དང་པོ་

ཡིན་དགོས་ཀྱང་། སྙིང་རྩེ་དང་པོ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་
 ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་དང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་རྟག་པར་བདེན་
 ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་
 ལ་དམིགས་ནས། ལྷག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྩེ་དེ།
 སྙིང་རྩེ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྙིང་རྩེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་
 ཞིག་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་ཡང་མ་ཡིན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་
 རྩེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། (༡༧ན)དེ་ཆོས་ཅན་སྙིང་རྩེ་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྙིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་ཕྱི་མ་གཉིས་
 ཀྱི་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་
 རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་མཆོམས་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་
 མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། ལྷག་བསྐལ་དང་བྲལ་
 བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྩེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྙིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་
 མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་བསྐལ་དང་བྲལ་
 བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྩེ་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་དེ། དེ་སྙིང་རྩེ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་
 མ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱུང་། ཕྱི་མ་སྟེ།

གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཆད་པས་མ་གྲུབ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་
 པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་

པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྟག་བསྐལ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་རྗེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་སྟོང་རྗེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། དེ་སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡང་མ་ཡིན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡང་མ་ཡིན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་(༡༧བ)སྟེ། མི་ཉག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། སྟག་བསྐལ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་བདགས་ཡོད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་མ་གྲུབ། སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་མི་ཉག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། སྟག་བསྐལ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་གང་ཞིག །མི་ཉག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྟག་བསྐལ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་སེམས་

ཅན་བདག་པོ་ཡོད་དུ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་བཤམ། ཅུ་བར་འདོད་ན།
དེ་སེམས་ཅན་བདག་པོ་ཡོད་དུ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་སེམས་ཅན་མིང་རྒྱུད་བདག་པོ་ཡོད་དུ་ཆོད་མས་གྲུབ་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་སེམས་
ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ལྷིང་རྩེ་གང་ཞིག མི་རྟག་པ་དང་། བདེན་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱེད་
པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། ལྷག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་(༡༥ན)པར་
འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷིང་རྩེའི་མཆོག་
ཉིད། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷིང་རྩེ་གང་
ཞིག མི་རྟག་པས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་བསྐྱེད་
དང་བྲལ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ལྷིང་རྩེའི་མཆོག་
ཉིད། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷིང་རྩེ་གང་
ཞིག བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། ལྷག་
བསྐྱེད་བྲལ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷིང་
རྩེའི་མཆོག་ཉིད་ཟེར་ན། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་
པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བཤམ། མཆོག་ཉིད་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་
ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ཀས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ས་མཆོམས་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷིང་རྩེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད། ཕྱི་མ་གཉིས་མེད། བདག་མེད་རགས་
པ་ཆོད་མས་རྟོགས། སྤྱི་མོ་ཆོད་མས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷིང་རྩེ་དང་པོ་

གཉིས་ཡོད། ཕྱི་མ་མེད། བདག་མེད་པ་མོ་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས།
 ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དུ་སྟོང་རྗེ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད། དག་ས་ཡན་
 ཆད་ན་སྟོང་རྗེ་གསུམ་པ་ཁོ་ན་ཡོད། དང་པོ་གཉིས་མེད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ས་མཆོམས་དེ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ། སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟོང་རྗེ་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་ནི་ཡིན། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་
 སུ་ཟིན་པར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་(༡༥བ)ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 དངོས་སུ་ཟིན་པར་ཐལ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན་སྒྲ། གཞན་ཡང་། ས་མཆོམས་དེ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་
 འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་མི་
 རྟག་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པས་བྱུང་
 བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྟག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ལྟ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་
 རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

། མཆོམས་འདིར་གཞུང་ཆོན་གཅིག་ཆད་འདུག །འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་
 རི་ལྟར་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བྱང་
 སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་
 འདྲ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་དང་སྔངས་རྟོགས་ཆ་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་

དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་
བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མོ་
མོའི་སྦྱོ་བོའི་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་
པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་སྒྲ་རོལ་དུ་འདོད་ཉོན་
དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒྱལ་བའི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ།

ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་བྱེད་
ཟེར་ན། (163)དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ། དག་བཅོམ་
འབྲས་གནས་ནས་མར་བགྲངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུན་ཞུགས་
ཞུགས་པ་ནས་ཡར་བགྲངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་ལྟེ། དེ་ལྟར་བགྲངས་པའི་བདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ལྟེ། དེ་ལྟར་
བགྲངས་པའི་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། མདོར་ན་རྩེ་བཅུ་འཕགས་པ་
རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལས།
སྦྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་
ཡང་། ས་རྟོགས་པ་ལས་རང་དང་འཆོམས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱོན་ཟད་
པར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་དཔའི་སྦྱོ་ནས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་སྐབས་འདིའི་འཕགས་པ་

བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་བཙུགས་ཞུགས་འབྲས། བྱིར་མི་འོར་ཞུགས་འབྲས། བྱིར་འོར་
ཞུགས་འབྲས། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་རྣམས་སུ་བགྲངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས་དེ།
བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་སྐབས་འདིའི་འཕགས་པ་
བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོགས་ལས། འདོད་ན། དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་འབྲ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་
འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཟློན་གྲང་ས་དང་(༡༦བ)པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
དང་འཚམས་པའི་སྟོན་གསུམ་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

དབུ་མ་རིང་མོང་།

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟར་དང་པོ་ལ་གནས་གྲང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱམས་
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་ལུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ལུ་
སྟེས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི། ལྟོན་པོའི་ཆོགས་ཀྱན་
པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་། རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་
གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་
སྐྱེས་པས་གྲང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱག་གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོར་མ་
ལོན་པའི་གསོག་པའི་རྒྱུད་གི་སྤྱགས་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་རྣམས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་
དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱག་གུ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གསོག་སྟོབས་ཀྱིས་པ་རོལ་གཞོན་པ་དང་། ལྷག་
པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་
སྟོད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལུང་གི་(༡༥ན)དོན་བཤད་པ་ལ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ལྷགས་དགག་
པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་ཟེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ཞེས་པའི་
མདོ་ཆོན་དང་པོ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་ཆོན་གཉིས་པ་འདིའི་
སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་
བྱེད། སྐབས་དེའི་སེམས་བསྐྱེད་རགས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་
ཅིས་ཟེར་ན། འདི་འགོག་པ་ལ། རྟེན་ཆེན་ལས། འགྲེལ་བཤད་ལས། ལུང་དེ་གཉིས་

གྱི་དོན་བདེ་ལས་ཐུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་དང་།
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་ས་ཡོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ལ། ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་
 ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་
 གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཅུ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་མདོ་དཔྱད་དོན་བསྐྱེད་
 བར་སྐྱང་བའི་བྱིར་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དང་པོ་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་མདོ་སྔ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས།
 དཔྱད་དོན་ནི། འགྲེལ་བཤད་གྱི་ལུང་དེ་མི་འཐད་པར་བཤུ། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྒོ་
 ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ས་དུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་སྒོའི་སྒྲོབས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས། ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་སྒོའི་སྒྲོབས་
 ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་ས་བདུན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་དུག་པ་མན་
 ཆད་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒོའི་སྒྲོབས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས། བདུན་པ་ནས་
 རུས་པའི་རྒྱ་(༡༥བ)མཚན་གང་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ །དཔྱད་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ས་དུག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བུ་
 ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་མི་རུས། ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ །དཔྱད་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དུག་པ་མན་
 ཆད་དུ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་མདོན་སུམ་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་མི་རུས། ས་བདུན་
 པ་ནས་དེ་ལྟར་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །དཔྱད་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ས་དུག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ས་བསྐྱེད་པ་ལ་མདོན་དུ་སྒྲོགས་
 པ་ས་ཡིན་ཞིང་། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལྷགས་
 དང་པོ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། དམན་ལས་སྔོན་དུ་ས་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་

མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཉེན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་ཐལ། བྱོད་རང་གི་ངོས་
སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་པར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།
ཉེན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་པར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་པའི་འགོ་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་པར་དུ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་
སྤྱོད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་རགས་པ་མ་གསལ་
བར། དེའི་དྲི་མ་ཐུ་མོ་སེལ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོར་རེ། ས་བདུན་པའི་སྐད་
ཅིག་ཐ་མར་སྒྲིས་པའི་བར་ཆད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་
པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་གྱི་དངོས་
གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཉེན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བདེན་འཛིན་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཉེན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་(༡༥ན)གྲོལ་ལམ་མེད་དོ་ཟེར་ན།
དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་བྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྱོད་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་པ་
མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐོད་ཀྱལ་ཞེས་པ་
ནི། བརྟུང་པ་ལས་སྒྲེལ་ནི་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས། དེས་པ་འཚོལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་།
འདིར་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དུག་མན་ཆད་ལ་མེད་ཅིང་།
བདུན་པ་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱར་སེམས་དང་པོ་བས་ཀྱང་དེ་
འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལུས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་
གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲོའི་སྟོབས་
གྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་

གཞི་རྟགས་སུ་བཞུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། ས་བདུན་པ་
མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྟོང་སྟོན་མཁུ་གི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས། ས་བདུན་པ་
དེ་ལྟར་རུས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་ནས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་
མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས། མཚན་མ་མེད་པའི་ལམ་བོ་བཅིང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་
ཉན་རང་རྣམས་ལ་མཚན་མེད་གྱི་ལམ་དེ་མེད་པས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་
དག་བཅོམ་སྟོང་སྟོན་མཁུ་གིས་གཞོན་མི་རུས། བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་རུས་པ་ཡིན་
ན། །ཞེན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྟོང་སྟོན་མཁུ་
གིས་གཞོན་ཆུལ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཆུལ་གྱི་སྟོན་མཁུ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།
རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་
ཞིང་། །ཞེས་པ་འདིས། ས་བདུན་པ་བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྟོང་(༡༥)སྟོན་མཁུ་
གིས་གཞོན་ཆུལ་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོའི་ལུགས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱ་སྐྱི་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོམས་
པར་འཇུག་རུས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱི་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་
པར་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་རུས་པས། ས་བདུན་
པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྟོང་སྟོན་མཁུ་གིས་གཞོན་མི་རུས། ས་བདུན་
པ་ནས་དེ་ལྟར་རུས་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡང་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱ་སྐྱི་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འགྲེལ་བཤད་
འགོག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཆུལ་གྱི་སྟོན་མཁུ་འཛོག་པའི་ཆེ། ཞེས་པ་
འདི་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ལ། གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འགྲེལ་བཤད་
མཁན་པོའི་ལུགས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྟོན་མཁུ་གིས་གཞོན་

པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་
 བྱིར། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོའི་ལུགས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་ཆོས་ཉིད་སྒྲ་སྒྱི་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོ་མས་པར་འཇུག་
 རུས། ས་དྲུག་མན་ཆད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་
 ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲོ་མས་པར་འཇུག་མི་རུས་པས། ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་
 སྟེའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོའི་ལུགས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་
 ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་སྟེའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས། ས་དྲུག་པ་ནས་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་ནས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
 (༡༩ན)པས། མཆོན་མ་མིད་པའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་མདོ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་མཆོན་མིད་ཀྱི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར།
 ས་བདུན་པ་ནས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་ས་དྲུག་
 པ་མན་ཆད་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
 དང་བདེན་བཞི་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སོགས་རྟོགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་
 བྱེད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མི་ལྟོས་པར། རང་གི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་གིང་། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་ལྟར་མི་རུས་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡང་། མདོ་སྡེ་ལ་
 སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བྱེད་པ་སྐབས་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་
 ལས་བཤད་དོ། །

རང་ལུགས་ནི། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་སྟེའི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་མི་རུས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་རུས་པ་ཡིན་དེ། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་

བྱ་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱད་ཅིག་པའི་བྱང་མཐའ་གཅིག་ལ། འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་
མངོན་སུམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་རུས། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་སྟོམས་པར་བཞག་པ་
ལས་ལྟར་ཡང་མི་རུས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་རུས་པའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་འདིར་
འདི་ནི་རྒྱད་ཅིག་དང་། རྒྱད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། བྱེད་ཀྱི་པ་
རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བའང་ཐོབ། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྐབས་འདིའི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ། སྟོང་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་
པ་ཡིན་ནོ། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་ཅོམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རིང་ཉིག་པ་ན་རེ། ས་དྲུག་པ་(༡༩བ)མན་ཆད་
དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྟོང་སྟོན་སྐྱེས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས། ས་བདུན་པ་ནས་རུས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་ནས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་
ཐོབ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་དེ་ས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་
སྦྱིབ་དེར་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་ནམ་ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན། བྱི་ས་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་པའི་བག་
ཆགས་དེ། བལ་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་ཤེས་
སྦྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བས། ཉོན་སྦྱིབ་གྱི་བག་
ཆགས་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ས་བདུན་པ་བས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་
སྦྱིབ་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་བག་ལ་
ཉལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ། དེར་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
ན། དེས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ་གྱི་འཕྲེང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐུ་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་དབྱེད་སྐུ་ལ་འཇུག་པའི་ཡིང་འཇུག །

གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་
ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙེམ་སྒྲོའི་སྟོབས་གཞོན་རྒྱས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དཔལ་བཙེམ་དེ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བཙེམ་པས་བྱོད་སྒྲོའི་
སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་རང་དགྲ་བཙེམ་པས་
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས། ཉན་རང་དགྲ་བཙེམ་སྒྲོའི་
སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་(༡༠ན)ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས། ཉན་རང་དགྲ་བཙེམ་སྒྲོའི་སྟོབས་གྱིས་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙེམ་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་མི་རྒྱས་པའི་བྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱལ།
འདོད་ན། ས་དང་པོ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་
རབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དེ་ཟིལ་
གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དེ་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

དབུ་ས་རིགས་གསུམ།

འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ལུང་འདི་
 ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 བར་གྱིས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྱིས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར། དེ་དག་གྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་གྱང་། རང་གི་སྒྲིའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་གྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ།
 ཕྱི་རོལ་བ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྒྱུད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཏེ། བདག་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རང་
 འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདིའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེ་མ་རྟོགས་ན་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་(༡༠བ)པ་དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་
 སྒྲིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱ་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
 ཞིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
 མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་དེ། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 སྟོས་བྲལ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། སྟོས་བྲལ་མཛོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དཔུ་མ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ས་དང་པོ་བས། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་སྟེང་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པས་
 དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕྱ་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་མ་སྒྲངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ།

རིགས་པ་གསུམ་པ་ལ། མདོ་སྡེ་བ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོད་མས་རྟོགས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཕྱ་མོ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁས།
 (༡༧)འདོད་ན་མདོ་སྡེ་བ་ཆོས་ཅན། བྱུང་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་ཐོས་སྟོགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱོ་བའི་གང་ཟག་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམ་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར། སྤྱུ་བ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱུ་བ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་
 ཟག་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་གང་དུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་པ་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་
 ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལས་པར་སྤྱར་བའི་བྱེ་བྱག་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། རྟོགས་སྤྱུ་བ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་
 ལུན་གྱི་བྱེ་བྱག་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པ་ཆོས་ཅན།
 དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོར་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དག་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ན་སྤྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

རང་སྤྱོགས་པ་ཁ་ཅིག །རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདིའི་དོན་ལ། ཉན་རང་དག་བཙོམ་
 པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་རྟོགས་པ་ལ་(༢༡བ)
 རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

རི་ལྟར་གཞོད་ན། རིགས་པ་དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཆགས་བྲལ་རྣམས་སྟོང་སྟོང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པ་བཞིན་དུ། ཉན་རང་
 དག་བཙོམ་ཡང་སྟོང་སྟོང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པས་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་
མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལམས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་
ཚུལ་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་
རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་བོ་བདག་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདོད་ན།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅིག་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རིགས་པ་དང་བོ་ལ་སྒྱུར་མེད་ཅིང་།
རིགས་པ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲུབ་དང་འབྲ། རིགས་པ་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཆོད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་
མེད་དུ་ཆོད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་བོ་
བདེན་མེད་དུ་ཆོད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས།
འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ངེས་བཀའ་
སྤྲིའི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་ལས།
གཞི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་ངེས་རྒྱུད་བདག་མེད་ལ་སྤྱི་རགས་མེད་ཀྱང་།
བྱུང་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྤྱི་དུ་ངེས་སྤྱི་ལ། (༡༧༩)ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་ངེས་
དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་གཅིག་གི་
གནས་ལུགས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་པ་
ལས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་
བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ན། དེ་ནས་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་
ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞི་གཞན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་རུས་པ་དེ། ལུང་དེའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལུང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྤྱ་
རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སྒྲིའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱུང་རང་གིས་དངས་མ་ཐག་པའི་ལམ་རིམ་ལས། ངེས་རྒྱུའི་བདག་
མེད་ལ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་ཁྱབ་བོ། །གཙོ་བོའི་དམ་བཅའ་ལ་སྟོན་གཞན་ཡང་།
ཆོས་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་
རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལམ་རིམ་རྒྱུ་བ་
ལས། འཇིག་རྟེན་ན་བརྟུན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་
མེད་པར་ངེས་སུ་(༡༡བ)བརྟག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་བརྟུན་པར་མ་གྲགས་
པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་དགོས་གིང་། དེ་གཉིས་
ལ་སྟོ་སྟེའི་རིམ་བུ་དགོས་པས། ཆོས་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ན་ཆོས་གཞན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དངོས་སུ་རྟགས་དགོས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་གཞན་བདེན་
 བར་ཡོད་མེད་ལ་སློལ་ཕྱོགས་པ་ན། རྟགས་ལྟས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འབྲད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྙུག་བདེན་
 མེད་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྟོག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྙུག་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆད་མས་རྟགས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཆད་མས་རྟགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ལས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་
 བདེན་མེད་ཏུ་ཆད་མས་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་
 མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་
 འབྲེལ་སྙུག་བདེན་མེད་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་རྟགས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྙུག་བདེན་མེད་
 ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱལ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྟོག་ཡང་དག་དེ། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་ཏུ་ཆད་
 མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་མེད་ཆད་མས་རྟགས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་མེད་ཆད་མས་རྟགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་དང་འགལ་བར་ཆད་མས་རྟགས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་བྱལ་ཆད་མས་
 (༣༣ན)གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་རྟོག་ཡང་དག་དེས། གཟུགས་བརྒྱན་བདེན་མེད་ཏུ་
 ཆད་མས་རྟགས་པར་ཐལ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་ཏུ་ཆད་མས་རྟགས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེས་གཟུགས་བརྒྱན་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་
 བདེན་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་ཀྱང་མ་རྟོགས། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མས་
 ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བདེན་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་ཆད་
 མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། དེས་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་བདེན་
 མེད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་བརྒྱན་
 བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོགས་ཡང་དག་དེས། གཟུགས་
 བརྒྱན་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉམ་མཁའི་པརྟོ་བཞིན་ཞེས་
 པའི་རྟགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྒྱན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དུས་པ་
 ལ་ཁ་ཅིག །བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
 མེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོགས་ཡང་དག་དེས།
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བལ་བ་དེ།
 བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་(༣༣བ)
 ཀྱི་ཕྱི་རྟོགས་ཡང་དག་དེས། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཡང་དག་དེས། དེ་གང་རུང་དུ་
 མེད་པ་བདེན་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་ཀྱང་མ་རྟོགས། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་
 མས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱི་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་རྟོགས་ཡང་དག་དེས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པར་གྲུབ་

པའི་དུ་མ་གང་རུ་མེད་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟགས་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ།
 དེ་རྟོགས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན། འདིར་མ་བྱལ་སྟེ།
 དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དེས། བདེན་པར་བྱལ་པའི་གཅིག་དང་།
 བདེན་པར་བྱལ་པའི་དུ་མ་གང་རུ་མེད་པ་ཡང་ཡིན། བདེན་བྱལ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་མེད་དེ། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། བདེན་པར་
 བྱལ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་བྱལ་པའི་དུ་མ་གང་རུ་མེད་པ་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བདེན་པར་བྱལ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་
 བྱལ་པའི་དུ་མ་གང་རུ་མེད་པ་བདེན་མེད་དུ་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་སྐབས་པའི་རྟགས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཡང་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པོ་ན་ཤེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སུང་པོ་
 བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་
 ཆེན་ལས། སུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་ལ།
 (༡༤ན)ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་བོ། །

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐུ་བདེན་མེད་དུ་སྐབས་པའི་ཕྱི་
 ཚོལ་ཡང་དག་དེས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱལ་པ་ཚད་མས་མ་བྱལ་ཟེར་ན། དེ་
 མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཆེན་ལས། འདིས་ནི་བདེན་མེད་སྐབས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་
 སུ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱལ་པ་མཐུན་དཔའི་སྟེང་དུ་མ་ངེས་པར་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་
 སྟེང་དུ་ངེས་པར་བྱུང་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་

གྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བྱུང་
 ཚད་མས་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་རྒྱུ་བ་ལས། བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་
 བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ལ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་གནད་
 དེས་པའི་ཚད་མ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་བྲལ་དེས་པའི་ཚད་མ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་
 བྲལ་དེས་པའི་ཚད་མ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་མེད་
 པ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱུང་བ་དེས་པའི་གནད་བཞི་ཚད་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འབྲང་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐབ་ཀྱིས་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཚད་མས་དེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་
 ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དང་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་
 དག་གཉིས་ལ་ཚོས་ཅན་སྐྱུ་གྱུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། (༡༩བ)སྐྱུར་བ་སྐྱུར་གཅིག་གི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 རང་ཉིད་དང་། སྐྱུར་བ་སྐྱུར་གཅིག་གི་སྐྱུ་ཚོལ་ཡང་དག་གཉིས་ལ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་
 གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་གཅིག་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 འདིར་མ་བྱུང་ཞེ། རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་གྱུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་
 ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་གྱུ་བདེན་མེད་
 དུ་སྐྱུབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཁས་
 ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་གྲ་བདེན་མེད་ཏུ་
 རྒྱུ་པའི་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟེན་
 འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། ལྷ་གྲ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཏུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་
 རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲ་བདེན་མེད་ཏུ་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་
 པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཆད་
 མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་
 ཆད་མས་(༣༥)གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
 དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། གོང་ཏུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་ཏུ་
 ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་
 ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྷ་གྲ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་
 འདོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་བྱུང་བོ། ། རྟགས་ཆོས་ཅན་

གྱིས་འགྲུབ་བོ། །

དྲིག་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་གྱིས་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
ཆོད་མས་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད། ཟེར་ན། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོའི་སྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་བྱ་མེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་
རྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཟེར་ན། རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རགས་པའི་
འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་(༢༥)པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རགས་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྟགས་འོག་དུ་སྒྲུབ། གཞན་ཡང་།
རགས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་སྒྲུབ་
པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་བྱ་ཡོད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་སྒྲུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ། ལྷོ་ཉིད་མ་རྟོགས་

པར་རགས་པའི་འགོག་བདེན་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། རགས་
 པའི་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
 པར་རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། མི་
 རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱས་ཚད་མས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། ལྷོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
 པར་འགོག་བདེན་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྟེ་བ་
 དེ། འགོག་བདེན་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
 དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འགོག་བདེན་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 སྤངས་(༡༦ན)པའི་སྤངས་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་རང་
 སྐྱུ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྤང་བྱར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་ལྷོང་པའི་ལྷོང་ཉིད་ཚད་མས་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྟེ་བ་དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་
 རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
 དེ། དེས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་མདོ་སྟེ་བས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་
 མདོ་སྟེ་བས་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཞིག། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 ན། རྩ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་

བྱས་ནས་བསྟན་པར་གྲུལ། དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ལས། ཉལ་ས་གྲུབ་སྟེ། གར་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྩ་ས་ཡོད་དུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྒྲངས་པའི་སྒྲངས་པ་དེ། དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་གྲུལ། བྱེད་དེའི་བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོ་གར་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མཛོན་པ་
མཛོད་ཆོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་གྲུལ། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་
གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །
སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱད་ལ་ནལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་གྲུལ། དེའི་རྒྱད་
ལ་གར་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྩ་ས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་(༣༦བ)མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་གྲུལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གར་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་
དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱད་ལ་གར་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་
མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་གྲུལ། རྟོག་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གྱི་ལྟ་བུ་མ་རྟོད་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེའི་སྟོང་ནས་ས་བཅུ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་བགྲོད་པ་དབུ་མ་བས་དྲར་དོན་དུ་
འགྲེལ་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མཁའ་པ་ཁ་ཅིག །སེམས་ཅམ་པར་གྱུར་
པའི་བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་བཅུ་
དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོབ་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བགྲོད་རྣམ་པ་དབུ་མ་བས་དྲར་དོན་དུ་འགྲེལ་
ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་པོ་གཉིས་བགྲོད་རྣམ་པ་དབུ་མ་བས་དྲར་དོན་མི་འགྲེལ་
པའི་བྱེད་པར་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཞིག །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་
ཅམ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པ་མེད་པར་གྲུལ། སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ན།
སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང། བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པ་ཡིན་ན། དེ་རྟོགས་པས་བྱུང་

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པར་(༡༧)ལྟར་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་བཟོད་

- 70 -

ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་ཤུག་བྱུང་བ་
 ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་
 དག་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ལས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་པོ་གར་
 རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་སྦྱོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ།

དེ་ཉིད་སྦྱོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོད་འཇུག་ལས་བདེན་པ་མཐོང་
 བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། (༡༧བ)ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་བདེན་བཞི་མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་
 བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རྣམས་ཟེར་ན། དེ་རྣམས་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་གྲོལ་བ་ཐོབ་རྣམས་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་རྣམས་པར་ཐལ། བྱོད་དོན་དམ་བདེན་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྐྱ་བ་ནི་
 མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་རྣམས་པར་ཐལ། སྟུག་
 བསྐྱལ་བདེན་པའི་བྱོད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་

གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམོར་བ་
ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལམོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་ཅུས་
ཟེར་ན། དེ་ཅུས་པར་ཐལ། རགས་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་
པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རགས་
པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་(༡༥ན)དེ་ལས་གྲོལ་བའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཅུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། རགས་པའི་འགོག་བདེན་འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་
ནས་བཤད་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་
རྒྱུ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་འགོག་བདེན་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འགོག་བདེན་ལ་ཕྱ་
རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། རགས་པའི་འགོག་བདེན་འགོག་བདེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་
པའི་གང་ཞིག །ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
དང་པོ་ཁས། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན། འོ་ན། ཁྱོད་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་གྲུལ། ཁྱོད་ཆོས་
དབྱེད་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གྲུལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་གྲུལ། འགོག་
བདེན་ཆོས་དབྱེད་ས་ཡིན་ན། འགོག་བདེན་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་
པའི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉམས་ལས། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། དེར་གྲུལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་གྲུལ། རྒྱལ་སྤྱན་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྩལ་གཞན་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། སུང་པོ་བདེན་པས་
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། (༢༤)

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་
པར་གྲུལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
བྱུང་། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པར་གྲུལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་སྤྱན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་
བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྩལ་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་གྲུལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་གྲུལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུལ། བདེན་འཛིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་
པར་གྲུལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་གྲུལ། གང་ཟག་ཉམས་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་སྐྱབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ལྷ་མོར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་
དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བལྟ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གང་
ཟག་རང་སྐྱུ་བྱུང་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཡིན་པར་བལྟ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་ཡིན་
པར་བལྟ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་རགས་(༡༤ན)པ་མ་ཡིན་པར་བལྟ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགོག་
བདེན་ལ་ལྷ་རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་བལྟ། བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་མི་རྟག་
སོགས་བརྟུན་པོ་དེ་ལ་ལྷ་རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་བལྟ། ལྷ་
བསྐྱེད་བདེན་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སྐྱེད་བསྐྱེད་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་ལ་
ཡང་ལྷ་རགས་གྱི་གཉིས་གཉིས་འབྱེད་རིགས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་
པའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱེད་རིགས། འགོག་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱེད་རིགས། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དེ་
ལྟར་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དར་པོ་གྲུབ་ཏུ། གང་ཟག་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་སྤར་པོའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་
པ་དེ། ལྷ་བསྐྱེད་བདེན་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ལྷ་མོ་དང་། གང་ཟག་རང་
སྐྱུ་བྱུང་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་རྣམ་དྲངས་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་སྤར་པོའི་
སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་དེ། དེའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཏུ། གང་ཟག་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་
འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟེང་པ་དེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་བ་བཞི་དང་། གང་

ཟག་རང་སྐྱ་བྱལ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་བསྐྱེད་པ་སྟེན་པའི་དེ།
 དེའི་རྣམ་པ་རགས་པ་བཞི་དང་གང་ཟག་རང་གི་སཚམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་སྐྱངས་པའི་སྐྱངས་པ་དེ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་བ་བཞི་དང་། གང་ཟག་
 རང་སྐྱ་བྱལ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱངས་པའི་སྐྱངས་པ་དེ། དེའི་རྣམ་པ་
 རགས་པ་བཞི་དང་། གང་ཟག་རང་གི་སཚམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་བ་བཞི་དང་གང་ཟག་རང་སྐྱ་བྱལ་
 པའི་རྩལ་(༡༧བ)ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་དེ།
 ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་རགས་པ་བཞི་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་
 རང་སྐྱ་བྱལ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་དྲངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་
 པོའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 སྐྱག་བསྐལ་བདེན་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རྣམ་ཏེ། སྐྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོའི་སྟེང་
 གི་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་པའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་
 བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །གང་ཟག་རང་སྐྱ་བྱལ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཅམ་གྱིས་
 དྲངས་པའི་སྟེན་པ་དེ། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་སྐྱ་
 བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་དྲངས་པར་གང་ཟག་རང་སྐྱ་བྱལ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
 འཛིག་ལྟ་ཅམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སྟེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། སྟེན་པ་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པས་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་ལུས་དབང་མི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀྱན་ལ་གནས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དེ། ལྷག་བསྐལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྷ་ལྷུང་
བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་པ་དང་། རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཛིག་ཤེས་དེ། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ལྷ་
ལྷུང་བའི་མི་རྟག་པ་ཕྱ་མོ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཛིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
དངོས་སྤྱོད་བས་ལྷག་བསྐལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྷ་ལྷུང་བའི་མི་རྟག་པར་འཛིག་མི་
ཤེས་པར་བཤམ། ཁྱོད་སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་ལྷག་བསྐལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྷ་ལྷུང་
བའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།

༡ དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལུན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བྱང་
སེམས་ས་གཉིས་པ་བཞོས་ཅན། མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དྲི་མ་
སྒྲངས་པ་ཡིན་དེ། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་བྱོབ་པའི་སེམས་
དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་དེ་དེ་ནི་བྱིས་ས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་གར་ཟག་ཡིན་ན།

ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་བལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཟླ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། སོ་སོར་བར་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོངས་འཛིན་ཆེན་པོ་ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱབ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔལ་མེད་པར་བལ། དམ་བཅའ་དེ་འབྲད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་(༤༠བ)ལྡན་པའི་སེམས་དཔལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། ཅུ་ལྟར་གིས་མ་གོས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་དཔལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་རྒྱད་བཅིངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་རྒྱད་བཅིངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་མེད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་
 དབྱེད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ་ལས་། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་
 སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་
 པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་
 སུ་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་འོད་ཀྱི་སྤང་བ་གྱུར་བའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན།
 བྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་ཐལ། བྱོད་བར་གི་དོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དོན་གྱིས་ཁས།
 བྱབ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་(༧)ན་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོ་སྐལ་གྱི་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་
 བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད། དེའི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཉོན་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

འདྲིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེའི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་

ཉོན་ལྷིབ་ཡོད་ཅེ་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེས།
 ཉོན་ལྷིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ་ལ། འདོད་ལན་ཐེབ་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱད་
 གྱི་ཉོན་མོངས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱར་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རང་རྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་སྤྱར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 གྱིས་ཉོན་ལྷིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ཉོན་ལྷིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་དང་པོ་མ་གྲུབ་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་
 བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱིས་བདག་མེད་སྒྲིམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱུང།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། (༤༡)དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
 པ་དེས། བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
 བའི་ས་བདུན་པ་བ་དེས། བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བདུན་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲིམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱུང། ཉམས་
 གྲུབ་མེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་

པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་ཐོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
བདེན་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ལས། ཁྱུང་སྟེ། བདེན་འཛིན་
ལམ་ཐོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་ཐོར་བ་སྤང་བའི་
གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་
དོན་དུ་ལམ་ཐོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ཡོན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོར་བའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་
མེད་ལས་གྱི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱིབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་
སྤང་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་
གཞུགས་བདེན་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འབད་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ས་
བོན་དང་བཅས་པ་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་ལན་
ལ་ཁ་ཅིག །གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཞུགས་བདེན་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་
གྲུབ་པ་འབད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། (༤༡ན)ཁྱོད་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྐྱིབ་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཁྱོད་གཞུགས་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མཐོང་སྤང་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་
ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཐོགས་སྐྱིབ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུང་སེམས་མཐོང་ལས་པ་དེ། རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་ཐོགས་
སྐྱིབ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཐོགས་དམན་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅི་
རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་

ཕྱིར། །སློ་ལྟ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་ས། །སླ་མེད་ཡོན་ཏན་དག་ལྟ་ཞིང་། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ས་བྱལ་སྟེ། བྱར་སེམས་མཐོང་ལས་པ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་བྱར་སེམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་
འདྲིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ།
དེ་ཡིན་ན། དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་སླ་ས་
ལས། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་ས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རང་འགྲེལ་ལས། མཐོང་སྒྲུབ་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཉན་
ཐོས་དག་བཙུམ་པའི་རྟོགས་པ་ལྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་
མེད་ལས་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཉན་
སྒྲིབ་ཡང་མེད། དེའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་སྟེ། ཕྱི་ས་ས་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། མཐོང་སྒྲུབ་ཤེས་སྒྲིབ་(༤༩བ)མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཟ་བར་
འདོད་ན། དེའི་རྟོགས་པ་ལྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་
མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་ཡང་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟོགས་པ་ལྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལས་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་མཐོང་ལས་རྣམ་གྲོལ་
ཡང་མེད། དེ་འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདྲིར་ས་བྱལ་
བོ། །

འདི་ལ་ས་ལས་པ་ཁ་ཅིག །ཟ་བར་ས་བྱལ་སྟེ། དེའི་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་
བོའི་སྟོམས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་
གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་

ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པ་ཐལ། དམ་
བཅའ་དེ་འབད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་
ཁས། ཉགས་སྒྲ། གཞན་ཡང་། སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་གྲངས་
མ་རེས་པར་ཐལ། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན། དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་
འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ། དེར་གྱུར་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་།
དེར་གྱུར་པའི་ལྷན་སྒྲིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་མཐོང་སྒྲར་
དང་། སྟོམ་སྒྲར་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དོན་གྱི་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་(༤༣)དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡིན་ན། སྟོ་ལྷན་སྒྲིས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བུད་དོ། །

གཞན་ཡང་། དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྟོམས་
འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉིར་གྱི་སྟོ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དམན་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་གཞི་གཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲར་བྱའི་གཙོ་བོའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲར་བྱའི་གཙོ་བོའི་སྒྲིབ་

པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་བཤམ། དེའི་སྒྲར་བྱའི་གཙོ་བོའི་
 ཉོན་སྦྱིབ་ཡར་མེད། དེ་འདྲ་བའི་གེས་སྦྱིབ་མེད། སྦྱོམས་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་ཡར་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྩེས་ཐོབ་དུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་
 སྦྱིབ་པ་དེ་ཡར་དེ་ས་ཡིན། རྩེས་ཐོབ་དུ་ཡོན་ཏན་སྦྱོར་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་བར་
 དུ་གཙོད་པའི་སྦྱིབ་པ་ཡར་དེའི་རོ་སྐལ་གྱི་སྒྲར་བྱའི་གཙོ་བོའི་སྦྱིབ་པ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དར་པོ་ས་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་དེའི་རོ་སྐལ་གྱི་སྒྲར་བྱའི་གཙོ་བོའི་སྦྱིབ་པ་ས་
 ཡིན་པར་བཤམ། ཁྱེད་དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོ་
 སྐལ་གྱི་སྒྲར་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།

ཡར་ཁ་ཅིག །ས་དར་པོ་ནས། ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྦྱིབ་
 པ་དེ། ཉོན་ཐོས་དགྲ་བཙུམས་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོ་སྐལ་གྱི་སྒྲར་བྱའི་(༧༩བ)གཙོ་བོའི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་
 ན། ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་ལ་ས་དར་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་
 ས་བོན་སྒྲར་ས་དགོས་པར་བཤམ། དཔལ་བཅའ་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོགས་ལམ་
 ནས། སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ལ། དེ་ནས་དེར་འཕོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྦྱིབ་པའི་ས་
 བོན་སྒྲར་ས་དགོས་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོགས་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གཅིག་ཡོད་པར་བཤམ་ལོ། །

ཡར་ཁ་ཅིག །སྦྱིན་པའི་ཕར་སྦྱིན་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 བྱེད་གྱི་སྦྱིབ་པ་དེ། དེའི་རོ་སྐལ་གྱི་སྒྲར་བྱའི་གཙོ་བོའི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེར་སྦྱིན་
 གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྦྱིབ་པ་དེ། ཉོན་ཐོས་དགྲ་
 བཙུམས་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོ་སྐལ་གྱི་
 སྒྲར་བྱའི་གཙོ་བོའི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་པར་བཤམ། སྦྱིན་པའི་ཕར་སྦྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་

པར་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། དེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱི་རོ་སྐལ་གྱི་སྒྲར་བུའི་གཙོ་བོའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་དུག་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཉམས་ལེན་
 ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཐུག། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་དེ་མ་
 ཡིན་པར་ཐུག། ཁྱེད་ས་དུག་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རང་ལུགས་ནི། ཉན་ཐོས་དག་བཙོས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་དང་པོ་ནས།
 ས་བདུན་པའི་བར་ལ་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལས་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་
 དེ། དེ་ནས་དེའི་བར་ལ་རོ་སྐལ་གྱི་སྒྲར་བུ་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་གང་ཡང་སྟོང་(༤༤ན)ཀྱི་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་ནི་ས་ལུས་པར་སྒྲར་ས་ཐིན་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་སྟོང་མི་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར། དམན་ལས་སྟོན་དུ་ས་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱི་རོ་
 སྐལ་གྱི་སྒྲར་བུའི་གཙོ་བོའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བདགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དེའི་རོ་སྐལ་གྱི་སྒྲར་བུའི་གཙོ་བོའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་སྒྲར་བུའི་གཙོ་བོ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྐུལ་པ་ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་དེ་ལ་དགྲ་
 ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་སྒྲོམ་ལས་ལ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་དགྲའི་རྣམ་བཞག་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ། འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་རྒྱུ་དུ་སྒྲོར་གསུམ་སྟེ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལས་ལ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་དགྲའི་རྣམ་བཞག་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 སྒྲར་ཉན་སོང་ས་རྒྱུ་དུ་སྒྲོར་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་སྒྲར་ཉན་སོང་ས་རྒྱུ་དུ་སྒྲོར་གསུམ་མེད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་

ཁྱི་སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་དེ་ལ། ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ། འབྲིར་སྒྲོར་གསུམ་ཆུང་རུ་སྒྲེ་
བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས།

ལུགས་དང་པོ་ལ། དམན་ལམ་སྒོན་རྒྱ་མ་སོང་བའི་བྱར་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་ཆོས་
ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་ཆུང་རུ་སྒྲོར་གསུམ་དེ་སྒྲར་བར་བཤམ། སྒྲིམ་སྒྲར་
ཉོན་མོངས་ཆུང་རུ་སྒྲོར་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་ས་
ལུས་བར་སྒྲངས་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་
ཆུང་རུ་སྒྲོར་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་དོ་རྩེ་ལྷ་ལུང་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྒྲར་བུའི་གཙོ་བོའི་སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ས་ལུས་པ་སྒྲངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་ཆུང་རུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་བཤམ། (༤༤བ)འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་
ཀྱིས་སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་ཆུང་རུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་རྒྱ་ཁྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་བཤམ། ཁྱོད་དམན་ལམ་སྒོན་རྒྱ་མ་སོང་བའི་
གང་ཟག་གང་ཞིག། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་
ཆུང་རུ་སྒྲོར་གསུམ་ཡོད་པར་བཤམ། སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་ཆུང་རུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་དངོས་
གཉེན་རྒྱ་ཁྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་
ལས། དེ་བཞིན་ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་རིགས་འདྲའོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་སྒྲངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་རུ་སྒྲོར་
གསུམ་ཡོད་པར་བཤམ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་འབྲིར་སྒྲོར་གསུམ་ཡོད་པའི་
བྱིར། དེར་བཤམ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་སྒྲིམ་སྒྲར་ཉོན་མོངས་སྒྲིམ་སྒྲེས་ཆེ་འབྲིར་རྟག་
ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་སྒྲངས་པས་ས་འདིའི་སྒྲངས་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ བེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤྱང་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་གསུམ་
ནས། རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བར་དགུ་ཡོད། དེ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་པོ་དེ་བེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤྱང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དང་།
དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་པ་དེ། དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་དང་། དེའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་པ་དེ། དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དངོས་གཉེན་ཡིན། ཞེས་
གསུངས།

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །ས་བརྒྱད་པའི་སྐད་ཅིག་ག་མར་བསྐྱེད་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དེ། བེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤྱང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་རྒྱུ་དངོས་གཉེན་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འབྲད་དེ། བདེན་འཛིན་ས་སྤངས་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་
པའི་སེམས་དཔའ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། བདེན་འཛིན་མཛོན་གྱུར་པ་རྒྱད་ལྔ་
གྱི་ས་བརྒྱད་(༤༥)པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འབྲད་པར་བལ། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཡིན་
ན། སྒྲོམ་སྤྱང་ཉོན་མོངས་ས་ལུས་པ་སྤངས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དྲེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་སྤྱོད་
ས་ལུས་པ་སྤངས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། འཇུག་པར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱི་མ་དེ་
དག་ཅུ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན། ཀྱན་སྒྲོམ་སྤངས་པས་བྱུང་པར་བལ། འདི་ནི་ཀྱན་ཅུ་
སྒྲོམ་པ་གསུམ་པོ་བཅས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
ཟེར་ན་མི་མཆུངས་སོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་དག་ས་བརྒྱད་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། ཉོན་སྤྱོད་ས་སྤངས་
པས་བྱུང་པར་བལ། དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། ཉོན་སྤྱོད་སྤངས་

པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། ཟེར་ན་ས་བྱུང། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 གྱི་རྟགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་བརྟན་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
 བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ས་བརྟན་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་
 སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་དེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉན་མོངས་འབྱེད་གི་རྒྱར་
 རུའི་དངོས་གཉེན་བྱེད། ས་བརྟན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་
 དེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉན་མོངས་རྒྱར་འགྲུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད། བྱས་
 པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉན་མོངས་རྒྱར་འགྲུམ་པོ་ལ། སྟོང་
 དཀའ་སྤྱི་བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ས་བྱུང་སྟེ། གང་
 ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱ་བྱུང་
 པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་གཉིས་ལ་སྟོང་དཀའ་སྤྱི་བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ།
 དམན་ལས་སྟོན་དུ་ས་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་དེ། དེ་
 གཉིས་(༤༥བ)ཀའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། འདོད་ན། གང་ཟག་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། གང་ཟག་རང་
 སྐྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ལ་རྟགས་དཀའ་སྤྱི་བྱུང་བར་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་
 བྱུང་ཟེར་ན། དམན་ལས་སྟོན་དུ་ས་སོང་བའི་ས་བརྟན་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐེག་ཆེན་
 དག་བཅོམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམན་ལས་སྟོན་དུ་ས་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་གང་
 ཞིག བྱོད་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདོད་ན། བྱོད་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དག་
 བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ ཐེག་དཔལ་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་
 ཟག་སྐྱེན་པའི་ཕྱིར། དར་བོ་ལས། གཉིས་པ་སྤྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔལ་
 ལས་སྐྱེན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་དཔལ་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲུང་འདས་ཐོབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྤྲོ་བ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་
 ཆེན་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔལ་ལས་སྐྱེན་དུ་སོང་པའི་དག་
 བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། ཅུ་བར་འདྲོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྤྲོ་བ་པ་ཡིན་
 (༤༦ན)པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲོ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དཔལ་ལས་སྐྱེན་དུ་སོང་པའི་
 བྱང་སེམས་སྐྱེན་པ་བཅོམ་ཅན། ཁྱོད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་སྤྲུང་འདས་ཐོབ་པ་ནི་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་སྤྲུང་འདས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སྤྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། སྤྲུང་འདས་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་ཐྱིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 མ་ཁྱུང་བོ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་སྐྱེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ལས། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བ་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ དག་བཅོམ་ཞེས་པའི་དག་དེ་འཁོར་བ་ལ་བྱེད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱུང་།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ཐུག། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་
པ་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུང་། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་ལས་ཐོབ་
པར་ཐུག། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་མི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པར་ཐུག། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དེ་མི་སྒྲོབ་
ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དེ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ། རང་རྒྱལ་
ཀྱི་ཐར་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐར་པ། མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་དང་བཞི་འབྱེད་རིགས་
པར་ཐུག། དམན་ལས་སྒྲོན་དུ་ས་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བརྩུབ་པ་དེས་ཐར་པ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། (༤༦བ)འདོད་མི་ལུས་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐར་པ་གསུང་རབ་
གང་ལས་ཀྱང་ས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ས་རིག་པའི་བག་ཆགས་
ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་སྒྱུད་པའི་གཤམ་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལུས་དང་རག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ།
མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལྷང་དེས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་སྟེ་ལུས་ཀྱིས་སྟེ་ལྟར་མཆོངས་པ་དང་ཞེ་སྟར་གི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་སྟེ་གཞན་ལ་སྒྲོངས་སོ་ཟེར་བའི་རག་གི་གནས་རན་ལེན་
སྒྲིབ་པར་བརྟན་པའི་ཤུགས་ལ། གཏི་ཤུག་གི་བག་ཆགས་གི་དབར་གིས་རང་རྒྱུ་བདེན་
འཛིན་ཀྱིས་བུན་སོང་ས་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་རང་ཡུལ་གསུགས་
སོགས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟར་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུལ་བ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་དུ་བརྟན་ནས་
ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་སྤུན་ཡོད་གསུངས་ཞེས་གསུངས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་དང་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤམ། ཉན་བློས་དག་
བཅོས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེས་པ་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་སྟེ་གཞན་ལ་སྒོངས་སོ་ཟེར་བའི་རྒྱ་
གི་གནས་རུ་ལེན་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྫོང་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། གཞུགས་སུ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤམ། ཉན་བློས་
དག་བཅོས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་སྤྱུ་ལྟར་
མཆོང་བ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་
གཞི་མཐུན་གསུང་རབ་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་དང་མ་རིག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤམ། ཤེས་སྒྲིབ་
དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། (༤༥) ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་བློས་
དག་བཅོས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱ་བདེན་འཛིན་གྱིས་སུ་སྐྱོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྩེས་
བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ལུས་གཞུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱར་བའི་ཡིད་ཀྱི་
ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པ་གང་ཞིག་། རང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་
གྱུར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ལྷམས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་བཤམ། མ་རིག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། ཉན་སྐྱོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་བའི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ།
རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཉན་སྐྱོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རིག་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་དེ་ཡང་རིག་པ་དེ་མེད་པ་ཅོས་དང་། དེ་ལས་གཞན་
པ་ཅོས་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་ འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་སྟོགས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྒྱབ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྱུབ་
པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་
རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་
རིག་པ་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཡོད་པར་བྱད།

གཞན་ཡང་། ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པར་ཐལ། ཉོན་(༤༭བ)མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལོངས་སྦྱོད་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་
ཉགས་གྱུབ་སྟེ། དེའི་མཆོན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རིག་
པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རླུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་
རླུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པ་དང་། ཤེས་
སྒྲིབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཅན་མ་རིག་པ་ཅུ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་
ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་མ་སྒྲངས་པ་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ས་བྱུང་སྟེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་ས་རིག་
པ་དེ། ཉན་མོངས་ཅན་ས་ཡིན་པའི་ས་རིག་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེ། རྟེན་ཆེན་
ལས། དེ་གེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་མོངས་ས་ཡིན་པའི་ས་རིག་པ་ཅམ་ཀྱན་
ཏུ་སྤྱད་དོ། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རར་རྒྱད་བདེན་འཛིན་གྱི་ཐུན་
མོང་ས་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རར་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་སྒྲར་བའི་ཡིད་ཀྱི་གེས་པ་ལུའལ་བ་དེ། གེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་
ལས། དེའི་འབྲས་ལུ་གཉིས་སྒྲར་ལུའལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྐྱེད། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ས་བྱུང་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་(༤༥)བག་ཆགས་ཀྱི་དབར་
གིས་བྱུང་བའི་བདེན་སྒྲར་དེ་གེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་དེ། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བའི་རྒྱད་ལ་སྟོབས་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གསར་བའི་གནས་སྤྱ་མོ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པའི་སེམས་བྱུང་མོངས་པ་
དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ལས་འབྲས་སྤྱ་ཞིང་སྤྱ་བ་ལ་མོངས་པའི་སེམས་བྱུང་མོངས་པ་མེད་
པར་ཐལ། གེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ས་བྱུང་བོ། །

སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་བརྟན་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་བརྟན་པ། དེ་སྒྲོང་བ་
 དང་སྒྲངས་པའི་ས་མཆོམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག །གཙོ་
 བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་
 གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། ཉོན་སྒྲིབ་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བརྟན་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྒྲིས་གཉིས།
 གྲུབ་མཐས་རྒྱད་སྟངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཆོངས་ལྷན་དང་
 བཅས་པའམ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྟན་པ་དེ། དེ་ཀྱང་བརྟན་པ་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བརྟན་པ་མོན་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ས་བོན་
 ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། གྲུབ་མཐས་རྒྱད་སྟངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་
 རྒྱ་ཐོག་ས་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཆོངས་ལྷན་
 དང་བཅས་པའམ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྟན་པ་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་
 སྒྲིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྒྲིས་མོན་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ས་
 བོན་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྒྲིས་མོན་གྱུར་པ་
 དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྒྲིས་ས་བོན་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
 ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་གཉིས་(༤༥)སྒྲུང་ལྟུལ་པའི་ཆ་
 གང་ཞིག་བདེན་འཛིན་ས་ལུས་པར་སྒྲངས་པའི་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་
 བའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །མཆོན་གཞི་ནི་འདུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་བདེན་སྒྲུང་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།

རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པས་བཞག་ཅིང་། རང་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་ཉེར་ལེན་དུ་སྤྱང་
 བའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ས་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སྒྲོབ་
 བའི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེའོ། །མཚན་གཞི་ནི། བདེན་
 སྤང་གི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ། དེས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ལ། གྲུན་བརྟགས་དང་། ལྷན་སྒྲེས་
 གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་གྲུན་བརྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། མཐོང་སྤང་ཤེས་
 སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱིམ་ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་ས་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་
 མི་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྒྲོབ་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། དེ་གཉིས་སྒྲོབ་པ་དང་སྤངས་པའི་ས་མཚན་ནི། བཞག་ཏུ་ཡོད་
 དེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལས་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲོབ་
 བའི་འགོ་རྩམ་ཞིང་། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དུས་
 མཉམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལས་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲོབ་
 བའི་འགོ་རྩམ་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ། ས་བརྒྱད་
 པ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོབ་པའི་འགོ་རྩམ་ཞིང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་
 པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོབ་པ་ལ་ལ་ཁོ་ན་ཏེ། ལུས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ལུས་པ་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་དུག་ལ་ལུས་རང་གིས་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༤༧)རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། ལུས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ལུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་དེ། དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ལུས་
 འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ལུས་པར་སྤང་བ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་ས་བྱུང་

བོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་
ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་བདེན་སྟངས་ཡོད་པ་གང་ཞིག། བདེན་སྟངས་ཤེས་
སྒྲིབ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཀ་བའི་ཆོས་
ཉིད་གཉིས་སྟངས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། ཉགས་སྟེ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོ་སྐལ་གྱི་སྟངས་བྱུར་
བྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རོ་སྐལ་གྱི་སྟངས་བྱུར་བྱུར་པའི་བདེན་སྟངས་ཡོད་
པ་གང་ཞིག། བདེན་སྟངས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་བྱུབ་
སྟེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟངས་སྟུ་མ་ལྟ་
འཆར་བའི་འཆར་རྩལ་ལས། ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་སྟངས་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་འཆར་རྩལ་ལྟག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདིར་ས་
ལྟབ་བོ། །སྟོར་བ་སྟེ། །

སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ།

བསམ་གཏན་ལྟག་ཅིང་སྟོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
སྟུ་རབས་པ་ལལ་ཆེ་བ་རྣམས། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པར་འཇགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་པོ་རྗེས་ཡོད་ཅེན་ནས། ལྷག་བསྟུལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་
ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། དོན་
དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་རོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

(༤༧བ)འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་དཔར་བཤམ། བྱོད་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱལ་སྟེ། བདེན་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་
སྤྱི་དཔར་བྱིར་རྟེ། བདེན་གྲུབ་མི་སྤྱི་དཔར་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་རྟེ། སྒྲོ་བུར་ཀྱི་
དྲི་མ་དེ་བྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་ཅུ་བར་མ་བྱལ་སྟེ། ལུས་པ་མེད་པ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་དཔར་བཤམ། བྱོད་རི་བོར་རུ་མེད་ཡིན་པའི་
བྱིར། བྱལ་སྟེ། རི་བོར་རུ་མེད་པའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་དཔར་བྱིར། གོར་དུ་
འདོད་མི་རྣམས་རྟེ། ལུས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱི་དཔར་བྱིར། འཁོར་གསུམ། སྒྲོར་བ་སྒྲུའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ།

མཛོན་དུ་བྱོགས་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་རྟེ། ཁྱེས་སྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྟེ།
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། སྒྲོ་རྩལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ། སྒྲིན་པ་ལ་སྟགས་པ་པ་རྩལ་དུ་བྱིན་པ་ལྷུ་དུ་བྱུང་བ་དང་
ལྷན་པས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་རྣམས་སོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག ཁ་ལྷ་
པ་མན་ཆད་དུ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་མན་ཆད་དུ་ཤེར་བྱིན་ཉམས་ལེན་
ལྷག་པར་ཐོབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁ་ལྷ་པ་མན་ཆད་དུ་
འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་བཤམ། སྒྲོར་ལས་ཅེ་སྒྲོར་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་
འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡང་ཡོད། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་འོང་ལུས་མཛོན་
བྱེད་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉན་ས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེས་རྣམས་པར་བཤམ་
པ་བརྒྱུད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགྲུ་པོ་དག་རྣམས་པར་བྱེ་

སྒྲེ་སེར་གོ་ནམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམ་ས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་(༥༠ན)མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ན། འགོག་པའི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་ཡིན་པས་བྱབ་སྒྲེ། འགོག་པའི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་
ཅས་ པའི་འགོག་པ་དེ། སྒྲོང་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འབྱད་དེ། འོ་ན།
སོ་སོའི་སྒྲེ་བོའི་རྒྱད་ལ་འགོག་པའི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་ཡོད་པར་བཤལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་སྒྲེ། ཁ་ཅིག །སྒྲོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་ན། འགོག་པའི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
དམན་ལམ་སྒྲོན་རྩ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། དེར་
བཤལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་
ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་བཤལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམན་
ལམ་སྒྲོན་རྩ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་འདས་ལམ་ཡོད་པར་བཤལ་
ཡོ། །

ཁ་ཅིག །འགོག་པའི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་གར་ཞེས། ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱན་སོང་མ་ཡིན་པའི་
འགོག་པའི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འབྱད་དེ། དམན་ལམ་སྒྲོན་རྩ་
མ་སོང་བའི་ས་རྒྱག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གྱི་རྩུར་བྱི་མ་
དེར་བཤལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྱུབ་སྒྲེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཁྱེད་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་
པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲོང་ཉིད་ལ་མཛོན་སུམ་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན།

འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འབྲང་པར་གཤམ། འཇགས་པ་
 ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག་ཁྱུང་ཞུགས་ཡིན་ན།
 འགོག་སྟོམས་མ་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་འོར་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐོབ་པས་(40བ)
 བྱབ་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྟོམས་ཡིན་ན། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན།
 འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་གཤམ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེ་ཡིན་པར་གཤམ། མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་
 འདུ་བྱེད་གང་རུང་གང་ཞིག་སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་གཤམ། དེ་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་དེ་
 གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཆོར་བའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡང་
 མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཡིན་པ་གྱུར་བའི་
 སེམས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་གཤམ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་གཤམ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་བྱུབ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷན་མིན་འདུ་
 བྱེད་མ་ཡིན་པར་གཤམ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེ་ཡིན་པར་གཤམ། ཁྱོད་མཚུངས་ལྷན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་སྤང་ལྷན་གྲུབ་པོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་གཙོ་སེམས་ཡིན་པར་གཤམ། སྤྱི་ཤེས་གཙོ་
 སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་གཤམ། དབང་ཤེས་གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་གཤམ།
 དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་

བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སེམས་བྱུང་མེད་པར་ཐལ། དབང་
ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡར་མེད། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱི་(༡)ན་སེམས་བྱུང་
ཡར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྣམ་སྤྱོད་དང་། དབང་ཤེས་གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་
དབང་དུ་བྱེད་ན། དབང་ཤེས་དང་། དེའི་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཆོས་
ཅན། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
འདོད་ན། ལྷ་རྣམས་སྐྱབ།

སྐབས་པ་ཁ་ཅིག སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད། གསུངས་པ་ལ་རེ་ཞིག་ཀྱི་ཆེན་
ལས། འདི་ལ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཅིས་བྱེད་པ་སྐྱུར་ན་སློབ་ལམ་ན་ཡར་ཕར་ཕྱིན་
ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཕྱིན་
པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོས་པའི་རྒྱད་ལ་ཕྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་པ་ཐལ།
དེའི་རྒྱད་ལ་ཕྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཅ་
བར་མ་བྱུང་ཞེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་པ་ཕྱིན་བྱ་ལེན་པོ་སྟོང་པོས་སྟོང་། །འཇིག་
རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅིས་བྱ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་གྱུར་པ་དེ། །
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། ཕྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོང་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། དེ་ལས་
འདས་པའི་ཕྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྟོང་།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་བྱུང་སེམས་སྐྱུར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དེ། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་ལམ་ན་ཕྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྟོང་དེ་འཛིག་རྟེན་འདས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འབྲད་(47)པ་པར་བཤམ། སྦྱོར་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་
 མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱོར་པ་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་སྦྱོར་པའི་པར་ཕྱིན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ཆོས་ཅན། དེར་བཤམ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་ཀྱིས་
 བྱུང་། འདོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སྟོབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་
 པ་སོགས་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་འབྲེད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། སྟོབ་
 ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རི་ལྟར་ལོང་པའི་ཆོགས་
 ཀྱན་བདེ་སྒྲག་ཏུ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་དོན་མ་གྲུབ་པར་བཤམ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རང་བློ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་སེམས་དང་། སྤྱིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་བྱེད་པའི་སྤྱིད་རྩེ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བཤམ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འགོག་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་བཤམ།
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་བཤམ།
 མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། དེ་བཤམ་རང་གཉིས་ཀའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 ཏུ་བྱུང་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་བྱུང་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་

པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། སྒྱུར་བ་ནི། བྱར་སེམས་ས་དྲུག་པ་བ་ཆོས་
 ཅན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་དེ། (༡༡ན)ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་
 པ་ཐོབ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་། བདེན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

དབུ་མ་དགག་བྱ།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རོན་
 དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒྲོ་ནས་ངོས་
 འཛིན་ཟེར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ། དེའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེའི་དགག་
 བྱ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒྲོ་ནས་ངོས་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་ག་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ལྷ་ག་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་བཤམ། ལྷ་ག་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བརྟག་པ་
 མཐའ་བཟུང་གི་སྒྲོ་ནས་ངོས་འཛིན་རིགས་པར་བཤམ། རྟོག་ཆེན་ལས། ངོས་བཟུང་
 བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་བདེན་ཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་སྒྲིལ་འཕེལ་བ་ལ་ཅིག །སྐུ་གུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ། །སྐུ་གུ་བདེན་
མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་གྲུལ། དེ་སྐུ་གུ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་
དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ། དེར་གྲུལ། དེ་དོན་དམ་
ཏུ་སྐྱབ་པའི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་ཏེ། བདེན་
འཛིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ། རྟགས་ལས། ཅུ་བར་འདོད་ན། །སྐུ་གུ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་གྲུལ། ཁྱོད་སྐུ་གུ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་
དགག་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ། ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱལ། ཡར་ཁོར་རེ། བདེན་འཛིན་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་པར་གྲུལ། ཁྱོད་དེའི་དགག་

བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་དེས་མི་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་
སྟོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། བྱ་སྟོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ།
དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱ་སྟེ། བདེན་འཛིན་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པར་ཐལ། (༥༣)ཁྱོད་ལ་
བདེན་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། དེའི་གཞོད་བྱེད་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་
དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མ་བྱ་སྟེ། ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱ་བ་པར་ཐལ། དོན་དམ་
དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
ན། ལྷ་གྲུ་བྱ་སྟོད་དུ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་བྱ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་གྲུ་བྱ་སྟོད་དུ་ཡོད་པ་དེ། དེར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་ན་སྟེ།

གཞན་ཡང་། ཉག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་ཀྱི་
དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པ་ལས་
ལོག་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ།
རར་བརྗོད་པའི་རྒྱས་རར་གི་དགག་བྱ་བཀག་བྱལ་དུ་རར་གི་འཕར་བྱར་གྲུར་པའི་ཆོས་
གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གྲུབ་ཀྱི་
དོན། བདེན་ཆད་མཐུན་སྒྲུབ་པ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་
པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་གཉིས། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་འཛོག་ཚུལ་མཆོངས་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་(༥༣བ)མ་
ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་རང་མཆོན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྡེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་མཆོན་དོན་གཅིག་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ལ། དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ལས། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྩིས་
བཏགས་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གིས་
ཡང་དེ་དག་གི་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཞིབ་པར་བྱེད་ན་གྲུབ་མཐའ་གལ་ཆེ་
བ་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་རུས་གིར། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
མདོ་སེམས་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཆད་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ལྷན་
པའོ། །

ཁ་ཅིག །དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་
དག་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རྩིས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དོན་
དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ། ལྷན་གྱི་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་
དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་མེད་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རོན་
དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་རེས་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་སྟ་གྲུབ་པ། ཆོས་དབྱིངས་སྟ་གྲུབ་པ། གཤིས་ལུགས་སྟ་
གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་(༡༩ན)པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟགས་ཀྱང་
རང་རྒྱད་པས་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། ཏང་རེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། འོ་ན། དེ་དེ་ཅམ་མ་ཡིན་
པའི་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞིགས་པའི་
དགག་བྱ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱད་པས་
ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱད་པས་ཡང་
དག་པར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། འོ་ན་དེས་རོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་བདེན་པ་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་རོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིགས། རྟགས་དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། རོན་དམ་ཡིན་ན། བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཡིན་ན། བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིགས།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་

ཁ་ཅིག རྩོམ་ཉིད་མིང་གིས་བདག་ས་ཅུམ་མ་ཡིན་པར་པར་རྩོམ་ནས་ལྷུང་ན།

གཞན་ཡང་། ས་བོན་གྱི་དུས་སྐད་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ལྷ་གུ་ཡོད་པར་གསལ། ལྷ་
གུ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ལས། ས་གྲུབ་ན། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། དེར་གསལ། དེའི་
དུས་སྐད་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་གང་ཞིག ལྷ་གུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བོན་གྱི་དུས་
སྐད་ལྷ་གུ་ཡོད་པར་གསལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱལ་མེས་ས་སྐྱོན་མཐའ་པའི་
སྐད་ལ་འབྱུང་འུང་གི་རྣམས་མཁུན་དེ། བྱལ་མེས་ས་སྐྱོན་མཐའ་པའི་དུས་ཀྱི་ཡོད་པར་གསལ།
ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ལྷ་གུ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདོད་ན།

དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་མཁུན་དེ་བྱེད་སྐུ་ལ་འདྲུག་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་གྲུབ་། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པར་གྲུབ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐུ་གྱུ་ཡོད་པར་གྲུབ་། དེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐུ་གྱུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐུ་གྱུའི་(༡༡ན)དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྐུ་གྱུ་དེ་རང་དུས་སུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྐུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རང་དུས་སུ་ས་བོན་ལས་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐུ་གྱུ་དེ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐུ་གྱུ་ཡིན་པར་གྲུབ་། དེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐུ་གྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་། དེ་ལས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ལྷན་བཅས་དེ། སྐུ་གྱུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་གྲུབ་། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་སྐུ་གྱུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་གྲུབ་། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐུ་གྱུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྐུ་གྱུ་སྐྱར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་གྲུབ་། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྐུ་གྱུ་རང་རྒྱལ་སྐྱར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་གྲུབ་། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐུ་གྱུ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་གྲུབ་། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སྐུ་གྱུ་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ལྷན་བཅས། སྐུ་གྱུ་སྐྱར་ཡང་མི་

སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དཔ་བཙའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
 ཏེ། ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བ་དོན་བཙས་དང་ཐུག་བཙས་སུ་ཚད་མས་རེས་པའི་གར་ཟག་ཡིན་ན།
 ལྷ་གྲ་སྐྱར་ཡང་(༡༡བ)མི་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་རེས་པའི་གར་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་གངས་ཅན་དེས། ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བ་དོན་བཙས་དང་ཐུག་བཙས་སུ་རེས་པར་ཐལ།
 མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། རང་རྒྱུད་པས་བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག་དེས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་
 པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་གི་འབྲས་སུ་བདག་ལས་སྐྱེ་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་ཚོས་
 ཅན། རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་
 མ་གྲུབ་པོ། འགོག་བདེན་དེ་དག་སྐྱོར་རྩལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་སྐྱོར་
 རྩལ་གྱི་འབྲས་སུ་དེ་ལ་འགོག་བདེན་དང་། རྩལ་གྲོལ་ལས་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་སྐྱོར་རྩལ་ནི་དྲི་མེད་ལས། ཞེས་པ་འདི་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དག་སྐྱོར་རྩལ་གྱི་འབྲས་སུ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྟག་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་སྐྱོར་རྩལ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་སྐྱོར་རྩལ་དེ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དག་
 སྐྱོར་རྩལ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་སུ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་

རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་དག་སྒྲོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་ལུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་དེ། དེ་རྒྱུན་ལྷགས་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རྒྱུན་ལྷགས་དེ་དེའི་སྒྲིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གྲུབ་ན། རྒྱུན་ལྷགས་ཚེས་(༥༦ན)ཅན།
རར་འབྲས་སྒྲིད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམོར་གསུམ།

ཁོ་ན་རེ། བདག་ལས་སྒྲེས་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བདག་སྒྲེ་ཁས་
ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བདག་སྒྲེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བདག་ལས་སྒྲེ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གངས་ཅན་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེས་བདག་ལས་འབྲས་ལུ་གང་ཡང་མི་བསྒྲིད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བདག་རྒྱུད་ར་འབྲས་ལུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། སྒྲེས་ལུ་རར་བཞིན་མ་ཡིན་ནས་འགྱུར་མིན། །
ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མེས་ཚམ་པས་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
དེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་དེ། དེ་གཞན་ལས་
འབྲས་ལུ་གང་ཞིག་མི་སྒྲེ་བར། ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེས་གཞན་
རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལམོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག །མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲེ་བ་དེ། ལྷ་གྲུ་རར་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲེ་བར་
རྒྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་
མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲེ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲུ་རར་
བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲེ་བར་ཚད་མས་རྒྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་གཞན་ལས་མི་སྒྲེ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རར་བཞིན་གྱིས་མི་
སྒྲེ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་ལྷག་རར་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་མིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རང་
བཞིན་(46བ)གྱིས་མི་སྟེ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་
གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱི་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཏུ་མ་གང་
རུང་ཏུ་མེད་པ་དེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཏུ་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་
བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་དེ་དེ་གང་རུང་མེད་
པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བདེན་མེད་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་
འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བདེན་མེད་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཏུ་མ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཏུ་མ་གང་རུང་
ཏུ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཏུ་མ་གང་རུང་ཏུ་མེད་པ་དེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཏུ་
རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེས་མཆོག་ལ་ཚུལ་ཅན་དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། དེ་ཏུ་མ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གར་རུང་དུ་བདེན་(༥༧ན)ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གར་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གར་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱེ་
མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དེ། ལྷ་གུ་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་བཞི་གར་རུང་
ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་སྐྱེ་
མ་རང་རྒྱད་པ་དང་། དངོས་སྐྱབ་གཉིས་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཚད་མས་མ་རྟགས་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་གར་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་
མེད་པར་ཚད་མས་རྟགས་པའི་གར་ཟག་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་ཚད་མས་རྟགས་
པའི་གར་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་རྟགས་པའི་
གར་ཟག་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟགས་པའི་གར་ཟག་ཡིན་པས་མ་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དེ། ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་འཕགས་པའི་སུམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གཟིགས་ངོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། འཕགས་པའི་སུམ་གཞག་གི་
གཟིགས་ངོར་ཁས་སྒྲངས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་འཛིན་པ་ན། དེ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ། དེ་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་སར་མེད་པ།
ལྷ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དུ་མེད་
པ། ལྷ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན་ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན།

བྱས་མི་རྟག་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་(༥༧བ)ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བདེན་
པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ས་ལྷག་གཉིས་
ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ལ་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱི་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མར་
མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་རུང་དུ་མེད་པ། ལྷག་བདེན་མེད་དུ་
རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ན། འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་
ཅིག །ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་
དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀ་ལྷག་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
གཅིག་ཏུ་མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་ཆད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཉི་ཆེ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །
ལུས་པའི་སྟེང་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུས་པ་བདེན་པར་
གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལུས་པ་བདེན་མེད་དུ་
ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
སེམས་ཅམ་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་(༧༥ན)དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཆེ་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་འདྲུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་
པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ། ཉི་ཆེ་

བའི་སྣང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་པ་བདེན་པས་སྣང་བའི་སྣང་ཉིད་དེ། ཉི་
 ཆོ་བའི་སྣང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཀ་བའི་སྣང་དུ་སྣང་ཉིད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཅིག་དུ་མེད་པ་དེ་འབྲེལ་བའི་དུ་མར་མེད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
 བ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་
 ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཚུལ་རིགས་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྩྭ་དཔལ། ལྷན་མེད་
 ཀྱི་ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྣང་པོ་རྒྱུན་ལས། ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་
 སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉི་
 ཆོ་བའི་སྣང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལུས་པའི་སྣང་དུ་དོན་དམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། ལུས་པ་ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་པ་ཡུལ་ཅན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བལ་བ་དེ། གཞི་
 ལས་རྒྱུ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། བདེན་པའི་
 གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་ཡིན་(༡༥བ)པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་གང་ཞིག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་པའི་དུ་མ་

ཡིན་པ་ཡོད་པར་གྲུབ། ག་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ། བདེན་པ་གར་
ཞིག །དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་
ཏུ་གྲུབ་པར་གྲུབ། བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ས་ཁུབ། འདོད་ན།
བདེན་པར་གྲུབ་པར་གྲུབ་ཡོ། །

དུས་པ་ལྷ་མོ་གྲོག།

ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ ལྷ་ལྷ་
ཆོས་ཅན། ལྷེ་བ་དོན་བཅས་དང་ལྷག་བཅས་ཡིན་པར་གྲུབ། བདག་ལས་ལྷེས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་གྲུང་ལྷུང་ལྷུང་ཕྱེད་འཕེན་པའི་གྲུང་ཡིན་པར་གྲུབ། དེ་སངས་
རྒྱས་བརྒྱུད་ས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདིའི་རྒྱས་ཟེན་གྱི་གྲུང་གར་ཞིག །ལྷུང་ཕྱེད་མི་
འཕེན་པའི་གྲུང་ཕྱིས་བདག་ལྷེ་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་
པ་ཡབ་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷེ་བ་དོན་བཅས་དང་ལྷག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
དང་འགལ་ཞིང་། དེས་ན་གྲུང་པའི་ལུགས་ལ་ཡར་ལྷེ་བ་དོན་བཅས་དང་ལྷག་
བཅས་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན། ལྷ་ལྷ་ལ་ལོགས་ན་སངས་ཀྱི་ལྷེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་ལྷུང་
ཞིང་། །ཞེས་ལོགས་གསུངས་པ་མི་འབྲད་པར་གྲུབ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ས་པོན་ལས་
ལྷ་ལྷེ་བ་ཞེས་ཕྱིས་མི་བཞེས་པའི་ཕྱིར།

ལུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་ལྷེས་ཟེན་སྒར་ཡར་ལྷེ་བར་གྲུབ། དེ་ལྷེས་ཟེན་པ་གར་
ཞིག །ལྷེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷེས་ཟེན་ལྷེ་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཡོ། འདོད་ན། བདག་
ལྷེ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཡོ། །ཟེར་ཞིང་། བསྟན་ཏུ་ལྷ་ལྷེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། བསྟན་ཏུ་ལྷ་ལྷེས་ཟེན་ལྷེ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ། བསྟན་ཏུ་ལྷ་ལྷེས་ཟེན་པ་

གང་ཞིག་ཁ་སྐྱད་དུ་སྒྲུ་གུ་(༡༧)ཞྭ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་སྐྱད་དུ་སྒྲེས་ཟིན་པའི་སྒྲུ་
བ་ཡོད་པར་གཤམ་ལོ། འདོད་ན། ཁ་སྐྱད་དུ་སྐྱར་ཡར་སྒྲུ་བ་ཡོད་པར་གཤམ་ལོ། འདོད་
ན། ཁ་སྐྱད་དུ་བདག་སྒྲུ་ཡོད་པར་གཤམ་ལོ། འདུག་པ་ལས། དེས་པོ་བདག་ལས་ལྷུང་
ཞེས་རབ་དུ་བརྟགས་པ་འདྲི། ཉི་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་ནེན་དུ་ཡར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་མི་འབད་པར་གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་རིས་བཞིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ཁྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རར་རྒྱུ་ལས་སྒྲུ་བ་དོན་མེད་པར་གཤམ། རར་རྒྱུའི་དུས་
སྒྲུ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ས་བྱབ་ན། ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུ་བར་གཤམ། རར་གི་རྒྱུའི་དུས་སྒྲུ་
གུ་བ་ཟིན་སྐྱར་ཡར་སྒྲུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཤམ་འབྱུང་འདྲི། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་
འགྲེལ་པའི་དེས་བསྟན་ཀྱི་གཤམ་འབྱུང་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། ཁྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རར་རྒྱུ་
ལས་སྒྲུ་བ་དོན་མེད་པར་གཤམ། རར་རྒྱུའི་དུས་སྒྲུ་གུ་བ་ཟིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་གཤམ་འབྱུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟགས་ཆད་མས་གྲུབ་པར་གཤམ། ཁྱོད་དེས་པོ་བདག་
གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡར་སྒྲུ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། ཞེས་པ་འདྲི་སངས་
རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་རག་དང་པོ་འདྲི་དེས་བསྟན་ཀྱི་གཤམ་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ལས། འདོད་ན། ཁྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རར་རྒྱུ་ལས་སྒྲུ་བ་དོན་མེད་པར་གཤམ། རར་
རྒྱུའི་དུས་སྒྲུ་གུ་བ་ཟིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་ཁྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སྒྲུ་བ་དོན་པར་གཤམ། དེའི་དུས་སྒྲུ་གུ་བ་
ཟིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་བྱབ་ན། ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུ་བར་གཤམ། ས་བོན་གྱི་དུས་སྒྲུ་གུ་བ་
ཟིན་ས་བོན་ལས་སྒྲུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འགྲེལ་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོན། གཤམ་
འབྱུང་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཆད་མས་གྲུབ་པར་གཤམ། ཁྱོད་འགྲེལ་རག་
དང་པོའི་དེས་བསྟན་ཀྱི་གཤམ་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདོད་ན། ཁྱུ་གུ་ཆོས་
ཅན་(༡༨)ས་བོན་ལས་སྒྲུ་བ་དོན་མེད་པར་གཤམ། ས་བོན་གྱི་དུས་སྒྲུ་གུ་བ་ཟིན་ཡོད་པའི་

ཡང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་འགོ་ཁྲིམ་ལ། ཁ་ཅིག །
 ཤེས་རབ་རྫོན་མེ་ལས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དེ་མི་འབྲང་པར་བཤམ།
 དེས་བདག་སྟེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དམ་བཅའ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོལ་བ་
 གཞན་གྱིས་སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲགས་རིམ་ལྡན་ཏེ། ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལྷ་
 སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ལྷག་མེད་ཡིན་པར་བཤམ། བདག་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བཤམ་
 འགྲུར་འདི་སྐབས་བྱེད་འཕེན་པའི་བཤམ་འགྲུར་ཡིན་པར་བཤམ། འདི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 ཀྱི་འགྲེལ་བ་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་བཤམ་འགྲུར་གང་ཞིག །སྐབས་
 བྱེད་མི་འཕེན་པའི་བཤམ་འགྲུར་གྱིས་བདག་སྟེ་འགོག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ལྷ་ལྷ་སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ལྷག་བཅས་ལྷ་ལྷ་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་སྐབས་པའི་
 ཏགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྷ་ན་སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ལྷག་བཅས་
 མི་བཞེད་པའི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་ལྷ་པ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །(༥༠ན)འོ་ན་
 གཞན་རྣམས་དེ་ལྷ་ལྷ་ཡིན་མོད། གཞན་སྟེ་འཕེན་ཚུལ་རིམ་ལྡན་ཏེ། ལྷ་ལྷ་ཆོས་
 ཅན། གཞན་ལས་སྟེ་བར་བཤམ། སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ལྷག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་འགྲེལ་
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དེས་སྐར་ཡར་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
དང་ཐུག་བཅས་སྐུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་སུ་ཁས་ལེན་པར་ཐུག་
སྐར་ཡར་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་འཕགས་པ་ཡབ་ལྷན་གྱི་
གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་ཅུམ་བཟུན་པའི་སྒྲོ་ནས་
འགོག་མི་རིགས་ལ། དེ་ལྟར་འགོག་རིགས་པ་ན། དྲགས་ཆོས་སོ་སོར་སྐྱབ་པ་དང་།
བྱབ་པ་འགལ་བ་ལ་སྒྲགས་པའི་གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་བཟུན་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོག་
རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དེས། སྐུ་གུ་སྐར་ཡར་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་
སུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ། སྐུ་གུ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐུག་། བདག་
ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་འཕར་བར་ཐུག་། དེས་དེ་འདྲ་བའི་གང་
ཟག་ལ། སྐུ་གུ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐུག་། སྐར་ཡར་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་དེ་འཕར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དེ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཐུག་། དེས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག་། དེས་སྐུ་གུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག་།
དེས་སྐུ་གུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐུག་། སྐར་ཡར་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན།
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གསལ་བ་ཆོད་མས་འཕར་
པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དོན་དམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་(༦༠བ)གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ། བདག་
དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་རག་ལས་མོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལན་གྱི་ཐབས་

ཁོ་མོ་། རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ན། གཞན་སྤྱེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པར་གཤམ། སྤྱོད་དཔོན་ལགས་ལྟ་བུ་འབྱེད་དེ་གཞན་སྤྱེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱོད་རམ་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆོས་ཅན། དེར་གཤམ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་གཞན་སྤྱེ་ཁས་ལེན་པ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་པོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ལགས་ལྟ་བུ་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་འགོག་ཚུལ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་དེ་མི་འབྲད་དེ། དེས་བདག་སྤྱེ་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་གང་
ཡང་མ་བརྟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་བཅའ་ལ་གཞན་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོལ་བ་གཞན་ཀྱིས་གྲགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲགས་ནི་ལྟར་ཡོད་ན།
སྤྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སྤྱུ་གུ་བདག་ལས་མི་སྤྱེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པར་གཤམ། འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོག་སྤྱི་གཉིས་པོ་དེ། བརྒྱུག་པ་
འཕེན་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དཔོན་ཟེན་གྱི་རྟགས་སྤྱེ་བ་
དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལས་བརྒྱུག་ནས་སྤྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དཔོན་པོ་
བདག་ལས་མི་སྤྱེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཞིན་བྱ། དཔོན་པོ་རྣམས་
བདག་ལས་སྤྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་རྒྱུག་སྤྱེ། དཔོན་ཟེན་གྱི་རྟགས་
བརྒྱུག་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔོན་པོ་རྣམས་བདག་སྤྱེ་
རྣམ་པར་བཅད་ཅོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱེ་བ་དེ་དཔོན་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྤྱེ་བར་སྤྱོད་
པའི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་གཤམ། དཔོན་ཟེན་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་(༦)ན་བརྒྱུག་པ་
གང་ཞིག །དཔོན་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྤྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་བསྐྱུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དཔོན་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྤྱེ་བར་གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཁྱོད་རང་བདག་སྤྱེ་དང་གཞན་སྤྱེ་ཁས་ལེན་པ་དང་སྤྱོད་

ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དེས་སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཞན་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་
པར་འདོད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་འགོག་ཚུལ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་དེ་ཁས་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྷན་
གྱིས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གྱི་ས་ལྷན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དེས། རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
གཉིས་ལྟ་བུ་མཐུན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྷན་དེས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་
པར་འདོད་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཉུགས་ཁས་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་
ངེས་རྣམས་འབྲེད་ལས། ལེགས་ལྷན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་རང་ཉིད་ལ་རང་
རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྟེང་པ་མི་འདུག་གི་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་
པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ལེགས་ལྷན་གྱིས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གྱི་འགྲེལ་བ་དེས། བདག་སྐྱེ་འགོག་
པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ས་བསྟན་པར་འདོད་པར་ཐལ། དེས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
དང་ཐུག་བཅས་སུ་གྱུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉུགས་ཡང་དག་ཏུ་ས་བསྟན་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གྱི་འགྲེལ་བའི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཚིག་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་པོ་བསྐྱོག་པ་འཕེན་པའི་ཚིག་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་
ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་སྟོར་བུན་ཆེན་མོ་ལས། (༥)བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཚད་སའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ལ་དང་ཕྱི་
ཚོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྟེང་པ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྟོན་ལ་གང་ལ་
དཔག་འདོད་ཉུགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཉུགས་སུ་བཞོད་པ་རང་རྒྱུད་གྱི་དོན་

ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུབ་པ།

སེམས་ཙམ་པས། གྲངས་ཙན་གྱི་རོང་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་
སུ་བཀོད་པའི་ཆོན་བྱས་པ་ཆོས་ཙན། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་
ཡིན་པར་ཐལ། མཆོག་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་། གྲངས་ཙན་པ་
གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ། སྒྲུ་དེ་རང་གི་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་ལུའལ་
བའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་སྒྲུ་རང་
གི་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲུ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ཆད་པས་གྲུབ་ཚུལ་སྒྲ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀའི་
ལུགས་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་ཅིང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་དོན་
གསུམ་སྒྲ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་ལྟར་བ་ནང་པན་ཚུན་དུ་རྟགས་ཡང་དག་
བཀོད་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐལ་ལྟར་བ་དང་དངོས་སྒྲུ་བ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཙན་ཆད་པས་གྲུབ་ཚུལ་
ལ་མཐུན་སྒྲུབ་པ་མེད་དེ། དངོས་སྒྲུ་བས་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་པ་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་མ་
ལུའལ་བའི་ཆད་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན། ཐལ་ལྟར་བས་དེ་སྒྲུ་བ་ཁས་མི་ལེན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་པ་ཡིན་ན། རང་དོས་ནས་གྲུབ་

(༤༩༩)པའི་ཚོས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དངོས་སྒྲུབ་གཞིར་བཞག་ལ། ཐལ་འབྱུར་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། ཐལ་འབྱུར་བ་དེས་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འབྱུར་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། བྱིར་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིར་རང་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱུང་བྱུང་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིར་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག བྱིར་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་མེ། བྱིར་ལ་གཟུགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིར་ལ་གཟུགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག བྱིར་ལ་གཟུགས་རྟོག་བཏགས་སུ་མི་སྒྲུབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་སྒྲུབ་པའི་བྱིར། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱིར་གཟུགས་དེ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་མེ། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་ཞེན་ས་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། རྒྱ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། བྱིར་རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིར་རང་ལ་རྒྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱུང་བྱུང་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་མེ། བྱིར་ལ་(༤༩༧)རྒྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག བྱིར་རང་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་དེར་གཤམ། དེ་ལ་སྐྱ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་གཤམ། ཁྱོད་རྟོག་མེད་
ས་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག །དངོས་སྐྱ་དང་གཤམ་འབྲུར་བ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་སྐྱ་གྲུབ་ཚུལ་
མཐུན་སྐྱར་བ་མེད་དེ། དངོས་སྐྱ་བས་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་ས་ཡིན་ན། རང་གི་མཆོག་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་ས་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན། གཤམ་འབྲུར་བས་དེ་ལྟར་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དངོས་སྐྱ་བ་གཞིར་བཞག་ལ། ཀྱན་བརྟགས་འཇལ་
བའི་ཆད་ས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆོག་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ལ་ཆད་ས་ཡིན་
པར་གཤམ། ཀྱན་བརྟགས་ལ་ཆད་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་གི་མཆོག་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་གཤམ་ལོ། །

རང་ལུགས་ནི། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་སྐྱ་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྐྱར་བ་མེད་དེ།
དངོས་སྐྱ་བས་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་ས་ཡིན་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་ས་
ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ཁས་ལེན། གཤམ་འབྲུར་བས་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་ས་ཡིན་ན། རང་ངོས་ནས་
ས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་ས་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཤམ་རང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་སྐྱ་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྐྱར་བ་མེད་
དེ། གཤམ་འབྲུར་བས་གཞུགས་འཛིན་སངོན་སུམ་དེ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན། རང་
རྒྱུད་བས་དེ་དེ་ལ་ས་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཤམ་འབྲུར་
བ་དང་། སེམས་ཅམ་རྣམ་རྟུན་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་སྐྱ་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྐྱར་
བ་གཅིག་ཡོད་པར་གཤམ། དེ་གཉིས་ཀས་གཞུགས་འཛིན་སངོན་སུམ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག །སེམས་ཅམ་པས་གཞུགས་འཛིན་སངོན་སུམ་གཞུགས་ལ་འབྲུལ་ཤེས་
ལེན་ཟེར་ན། (༤༣ན)དེ་སི་འབྲུད་པར་གཤམ། དེ་དེ་ལ་ས་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་

ལེན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་དེ་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུང་སྒྲེ། དྲར་དེས་རྒྱུ་
འབྱེད་ལས། ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པའི་ལུགས་ལ། རང་མཚན་
སྒྲར་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྲུལ་པར་སོང་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། གལ་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ལ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་
ཚུལ་མཐུན་སྒྲར་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པས། གྲངས་ཅན་གྱི་རོར་བུས་པ་སྒྲུ་མི་རྟག་
པའི་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་དངོས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོམ། སངས་རྒྱས་པ་དང་། གྲངས་ཅན་
པ་གཉིས་ལ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲར་བ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་གལ།
དེའི་ཆོམ་སངས་རྒྱས་པས་སྒྲུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། གྲངས་
ཅན་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དར་པོ་མ་གྲུབ་ན།
སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་གལ།
གལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུ་པའི་གང་ཟག་ཞིག ། དཀོན་མཆོག་གསུལ་ལ་སྒྲུབས་སུ་
འགྲོ་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་པ་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་
གྲུབ་མཐའ་སྒྲུ་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་
མཐའ་སྒྲུ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པས་ཁྱུང་པར་གལ།
དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱུང་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུར་པོའི་སྤྱིང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་
པའི་ཁྱུང་པར་གལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུར་པོ་ཚོས་ཅན། ཉེར་
འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་གལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གལ་འབྱུང་
སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་གལ་(༥༣བ)འབྱུང་ཡང་དག་དུ་སོང་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་
ཅན། དེར་གལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་གལ། དེ་འདྲ་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ།

དེ་འདྲ་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་པར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཙམ་དེའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ རང་རྒྱུད་པ་ཆོས་ཙམ། གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤམ།
 སངས་རྒྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། སྤོང་བུ་ཆེན་པོ་ལས། རང་
 རྒྱུད་པ་མན་ཆད་རང་སྡེ་མཐའ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོག་ཉིད་ཆོང་བ་
 ཆོད་མས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཞོག །ཀྱུང་མཐའ་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པའི་སྟེ་བོ་བཤམ་ལ་དག་ལ་
 ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུ་སྟེ་སྟེ་བར་རང་སྡེ་
 འདི་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྟེ་བར་དུ། རང་སྡེ་འདི་དག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་
 བརྟགས་ཀྱིས་སྟོ་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་རང་ལུགས་ལ་དམ་འཅའ་བས།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འབྲང་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་གྲུབ་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤམ། དེས་གང་ཟག་
 གི་བདག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་མེད་ཁས་ལེན་པར་བཤམ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བཤམ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་ཁས་
 ལེན་ན། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན། གཞན་
 དབང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་
 པ་ཆོས་ཙམ། དེར་བཤམ། དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་སྟེ།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་སྟེ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་དོས་
 བསྟན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མདོ་ཆོས་ཙམ། (༥༤ན)
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་བཤམ། རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་པ་
 ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།

རྟགས་ཚུལ་ཅན་གྱིས་གྲུབ། འདོད་ན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་པོ། །ཞེས་ཟེར་
ན། འོ་ན། དྲར་དེས་རྣམ་འབྱེད་པས། ལམས་པ་དེ་དག་གིས་ཚུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
རིགས་པས་སྒོ་དུ་མ་ནས་འགོག་ཅིང་། བདེན་མེད་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་
དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱད་པས་བདེན་གྲུབ་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཚུལ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྒྲུབ། དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེད། ཐལ་འབྱུང་བ་
དང་། རང་རྒྱད་པ་གཉིས། ཐ་སྙད་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེད། གཞུང་གི་མའི་དབུ་
མ་བ་དང་། རྟགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སྒྲུབ་དང་།
སྒྲོབ་དཔོན་ཨུ་དེ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྷན་འབྱེད། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ། ཡར་ཐ་སྙད་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེད།
འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་དབྱེད་པའི་དབུ་མ་བ་དང་། མདོ་ལྷ་སྒྲོབ་པའི་དབུ་མ་བ་དང་རྣལ་
འབྱུང་སྒྲོབ་པའི་དབུ་མ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ།
དེ་ཚུལ་ཅན། འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་དབྱེད་པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་ཡང་མི་མཐུན་པར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་སྒོ་
བསྐྱེད་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་། ཡེ་
ཤེས་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ། དེ་ཚུལ་ཅན། མདོ་ལྷ་སྒྲོབ་པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་འཛིག་
ཚུལ་མདོ་ལྷ་བ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་
ལེན་ཞིང་། (༦༧བ)ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སྒྲུབས་ལེན་པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། འཕགས་མེད་གཉིས་དང་ཞི་འཛོལ་བ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཅན། རྣལ་འབྱུང་སྒྲོབ་
པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་ཅན་པ་དང་མཐུན་པར་འཛིག་

པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། རང་རིག་ཡོད་པར་
ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

དེ་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །དབུ་མ་བ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་ཁས་
ལེན་པས་བྱུང་པར་བཤམ། དེ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་
བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་བཤམ། བདེན་
པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བཤམ་འགྲུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་བཤམ་འགྲུར་ཡང་དག་
དུ་མོང་པའི་དབུ་མ་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བཤམ། གྲུབ་
མཐའ་སྒྲུབ་པའི་གར་ཟག་གར་ཞིག །རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་བྱུང་པ་རེས་པའི་
གར་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཆོས་ཅན་གྱིས་འགྲུབ། རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིན་
ནི། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། བ་སྒྲིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དང་
མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པར་བཤམ། བ་སྒྲིད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་རང་རིག་
མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལམོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་གཉིས་ཆོས་
ཅན། རང་རིག་བ་སྒྲིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བཤམ། བ་སྒྲིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཚུལ་མདོ་
སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྷན་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་ཐོག་
པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་མེ། དེ་པ་ཡིན་པར་བཤམ། དེའི་སྒྲིན་དུ་སྒྲིན་པ་
མངས་ཀྱིས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དོན་རྟོག་པ་
སྒྲིང་བྱིང་དང་། ཞེས་པའི་མདོ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་(༥༥ན)མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ།
དེ་འདྲ་པའི་གཞུང་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་པའི་དམ་བཅའ་སི་འཐད་
པར་བཤམ། དེའི་སྒྲིན་འོལ་དུ་བྱུང་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་གར་ཟག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་བ་བྲ་མ་ཏ་དེའི་སྒྲིན་འོལ་དུ་བྱུང་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དྲར་རེས་རྣམས་འབྱེད་ལས། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ནི། དེ་བ་
ཤུ་མ་ཆའི་འགྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམས་པར་འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ། ལྷན་རམ་
གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། རང་རིག་ཡོད་
པར་ཁས་ལེན་པའི་དུས་མ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྒྲོན་འཕེན་
བ་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འབྲད་པར་བལ། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་
ལེན་ཅིང་། རང་རིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དུས་མ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ། ཤེས་རབ་
སྒྲོན་མེ་ལས། ལྷ་རྣམས་གཅིག་ཆར་སྒྲོམ་པ་ལ་ཟེར་ན་བྱུང་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བློགས་
སྒྲུ་ལ་རང་རྒྱད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། གཞུང་རྒྱས་པར་བྱས་
ནས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ནི་
འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་སྒྲེ་བཤད་པ།

སྟོར་ལྷན་ཆེན་མོར། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་སྦྱར་རྩལ་ལ་སྒྲོན་འཕེན་བ་
ཁ་ཅིག་ལེགས་ལྷན་གཞིར་བཞག་ནས། ལྷ་གྲུ་ཡོད། དེ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་
ཆོག་དེས། ལྷ་གྲུ་བ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་འཕྲངས་པར་བལ། ལྷ་གྲུ་སྒྲེ། དེ་བདག་ལས་མི་
སྒྲེ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་ལྷ་གྲུ་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་འཕྲངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
ན། ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་ཆོག་དེས་ལྷ་གྲུ་བ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་
འཕྲངས་པར་བལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། (༥༥བ)འདོད་ན། ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་དོན་དམ་པར་
མེད་པ་ཆོས་ཅན། ས་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་བལ། ཁྱོད་དགག་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཞེས་

པའི་སྐྱུ་གྱུ་གྱུ་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདག་སྐྱེ་ཡོད་
 པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་། གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་
 ཁས། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ལ་
 བདག་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་
 ཉམས་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལེགས་
 ལྷན་གཞིར་གཞག་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཞེས་པ་
 བློ་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་
 བྲངས་པེས་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ལ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གཞིར་བཞག་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་
 གྱིས་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུག་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྒྱུག་
 པའི་དོན་མངོན་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྐྱེ། ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་མངོན་པས་
 ཞེས་བཤད་ན། སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་གྱིས་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བརྒྱུག་པས་ལྷན་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་དེས། དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅུ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན། བདག་ལས་
 མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དག་དེས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཕྲུལ་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་གྱིས་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་འགོག་
 པའི་སྐབས་སུ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 (༦༦)དེས་དེའི་སྐབས་སུ། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པའི་སྐྱུ་གྱུ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དག་དེས། སྐྱུ་གྱུ་
 ཡོད་པ་འཕྲུལ་པར་ཐལ། སྐྱུ་གྱུ་ཡོད། སྐྱུ་གྱུ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དག་དེས་སྐྱུ་

གུ་ཡོད་པ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཡོད་པའི་མུ་གུ་དོན་དམ་པར་
མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅས་པའི་ཆོ་མུ་གུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པའི་མོ་གཤམ་ཁུ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དམ་བཅས་ཆོ་
མོ་གཤམ་ཁུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཡོད་པའི་མོ་གཤམ་ཁུ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མོ་
གཤམ་ཁུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཞིར་བཞག་ནས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
བསྐྱེད་སྤེལ་གྱི་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མུ་གུ་བདག་ལས་མི་སླེ་བར་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་མུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་
ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སླེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་རྟ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤེལ་
ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དེ་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
འགྲེལ་བ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འདོད་པ་ནི་གང་ཞིག །འགྲེལ་བ་དེས་
བདག་སླེ་འགོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་དེས་བདག་སླེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་
པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་
བསྐྱོག་པའི་དོན་མངོན་པས། (༥༦)ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་འཕངས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སླེ་རྣམ་
པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱལ་སྟེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རིག་བྱ་
བཀག་ཅམ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་སྤངས་ཏེ།

སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་ས་ཡིན་པར་
ཁས་ལེན་པར་བཤམ། ཞེས་གསལ་བ་ཆད་བསལ་བྱས་ཤིང་། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་
རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁྱོད་གསལ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
སྐྱར་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། ཐུག་པ་མེད་པ་ཡང་མི་འདོད་དེ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
པར་བཤམ། གངས་ཅན་གྱི་ལྷ་གྲ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལུང་དེས། གངས་ཅན་དེས་སྐྱེས་ཟེར་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་
ལེན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གངས་ཅན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ལྷ་གྲ་རྣམས། སྐྱར་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་
པར་བཤམ། གངས་ཅན་གྱིས་འབྲས་བུ་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པ།
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག གངས་ཅན་གྱིས་ལྷ་གྲ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ་སྟེ། གངས་ཅན་གྱིས་ལྷ་གྲ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་
ཁས་ལེན་ནའང་སྐྱེས་ཟེར་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁེམས་ཅེས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོན། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་དེ། ཡོད་
ན་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོན། འབྱུང་འབྱུང་གི་སྐྱ་ལ་ཡང་(༦༧)ཆད་ས་མ་ཡིན། བས་
མ་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་ལ་ཡང་ཆད་ས་མ་ཡིན། སྐྱ་ཅེས་ལ་ཡང་ཆད་ས་མ་ཡིན་
པ་གཅིག་ཡོད་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོན། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་
གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱ་ལ་ཆད་ས་ཡིན་ན།
འབྱུང་འབྱུང་པའི་སྐྱ་ལ་ཆད་ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། དེ་ལ་ཆད་ས་ཡིན་
ན། དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱ་ལ་ཆད་ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱུར་བས།

མེས་ས་ཙམ་པའི་རོང་རྒྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་དྲགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེན། དེ་
གཉིས་ལ་ཆོས་ཙན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་
འབྱེད་ཀྱིས་སྒྲོན་བརྗོད་ཚུལ། སྒྲོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་
དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
པ་ནི། དེ་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྒྲིས་པའི་ཉེས་པ་མ་
བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་
ལས་བསྐྱོག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་མཛོན་པས་དངོས་
པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྐྱེ་བ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བ་
དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་(༤༧བ)
ཆོས་ཙན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འབྲེལ་རག་དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དེ་བདག་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱངས་ཙན་གྱིས་སྒྲིས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་
མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲུགས་དང་བཅས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། གྲངས་ཙན་ལ་མཛོན་པར་མི་གསལ་བའི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཙན་ཏུ་བསྐྱུང་ན། རྒྱབ་པ་

འགལ་ཞིང་། སངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་མུ་གུ་ཆོས་ཙན་དུ་བཟུང་ན། གྲུབ་ཟིན་གྲུབ་
པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱབ་སྟེ་ཤོན་བརྒྱབ་པར་
བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་། ལྷག་མེད་བརློག་དགོས་པ་
གང་ཞིག །དེ་བརློག་ན་བརྒྱབ་བྱ་བརློག་དགོས་ཤིང་། དངོས་ཟིན་ལྷར་བརློག་དུ་མི་
རུང་བས། བདག་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་བ་བརྒྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་གཞན་
སྟེ་བརྒྱབ་བྱར་འགྱུར་བས། བདག་སྟེ་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་བརྒྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་དུ་
འགྱུར་བས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྟོན་དེ་སྤངས་ཚུལ་ནི། སྟོན་དང་པོ་གཏན་ཆོག་སྟེ་དཔེ་མ་བརྗོད་
པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྟེ་དཔེ་མ་བརྗོད་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་
དབུ་མ་བས་ཁས་མི་ལེན་པས་བརྗོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་བ་ཡིན་ན། རང་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྟེ་དབག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། གྲངས་ཙན་གྱི་རྟགས་མ་བརྗོད་ཟེར་བ་ཡིན་ན། སྤྱིར་བདག་སྟེ་འདོད་པའི་ལོག་
རྟོག་འགོག་པ་ལ། གཏན་ཆོག་སྟེ་དཔེ་བརྗོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
དགོས་ན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གིས་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟེ་བ་
ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་
པས་ (༥༥ན)ཆོས་ཙན་དང་། བདག་གི་བདག་ཉིད་ཞེས་པས་རྟགས་དང་། ཡང་སྟེ་བ་
ལ་དགོས་པ་མེད་དེ་ཞེས་པས་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་
ལས། བདག་གི་བདག་ཉིད་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཆོག་སྟེ་དཔེ་མ་བརྗོད་ཟེར་བ་
གཏན་ཆོག་སྟེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
བདག་སྟེ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ལྷག་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པས་ཁས་
བླངས་ལ་ནང་འགལ་མཐོང་བ་གང་ཞིག །ཁས་བླངས་ལ་ནང་འགལ་མཐོང་ཡང་དཔེ་

བཅའ་མི་འདོར་བའི་གང་ཟག་ལ། གཏན་ཚིགས་བཞོད་པ་ཡང་དོན་དུ་མེད་འགྱུར་ཏེ།
 ཚིག་གསལ་ལས། །ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བས་ཅོད་པས་མི་ལྷོག་ན་ནི། དེའི་ཚེ་
 རོ་ཚ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་
 བ་ཉིད་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྒྲིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཅོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་བ་བསྒྲོག་པའི་དོན་སྒྲུར་ཡང་སྒྲུབ་དོན་
 བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཁས་ལེན་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་གྲངས་ཅན་ཉིད་
 ཀྱི་ཁས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཐལ་བ་བསྒྲོག་པའི་
 དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་བོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས།

བདེན་གཉིས།

དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་
 དབྱེད་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་
 ཉིད་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་མེད་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་
 དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། (༥༥བ)དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེས་བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིར།

ལུས་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེན་ལས།

དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའུཅ་ཚུལ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི། ཡང་དག་པ་
 མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྟེན་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་
 བོ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པའི་མཆོད་ཉིད་
 ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ཟེ། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན།
 འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་གི་རྟེན་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ།
 རི་ལྷ་བ་སའུཅ་པའི་རྣམ་སའུཅ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོད་
 གྱིས་དེའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་
 རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། མ་ལོག་
 པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དོན་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རི་ལྷ་བ་སའུཅ་པའི་རྣམ་སའུཅ་དེ་དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་(༥༧ན)བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དོན།
 དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོད་ཉིད། ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཀྱང་རྫོག་
 བདེན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲི་ཆོས་ཅན། མཆོད་བྱ་དང་
 བོ་དེར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟགས་པའི་རིགས་
 ཤེས་རྗེས་དབག་གི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་རྗེས་

དཔག་དེ་ལྷ་གྲ་བདེན་མེད་གྱི་དོན་སྤྱི་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཚན་ཉིད་འཇོག་པ་སྤྱི་ལ། ལུས་པ་བདེན་མེད་གྱི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་
བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟོན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ཚད་ས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་གྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟོན་
དོན་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། འྲིག་ཆེན་ལས། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཁྱེན་ཚུལ་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་
རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟོན་གང་ཞིག ཁྱེད་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ། ཞེས་
དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་
འདིར་ས་བྱ་བ། འདོད་ན། ལྷ་གྲ་བདེན་སྤྱིར་གྱི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་གྱི་ལྷ་གྲ་བདེན་སྤྱིར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་
དཔག་གི་རྟོན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུབ་ཟེན།

ཁ་ཅིག ཁར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྤང་ལུབ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དོན་དམ་བདེན་པའི་(༥༧བ)མཚན་ཉིད། དེས་གཉིས་
སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག དོན་དམ་བདེན་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། དེ་
ལ་གཉིས་སྤང་ལུབ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྒྲོ་བ་པའི་རྒྱད་གྱི་སྤྱིར་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་

ན། ལྷོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའི་རྒྱད་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱང་
རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གང་ཞིག་། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ལ་
གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་ན། ལྷོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲར་
རྒྱལ་པའི་སྟོ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། བྱལ་ན། བྱར་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷོང་ཉིད་
དམ་པའི་དམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། (༧༠ན)དེར་ཐལ། ལྷོང་ཉིད་
ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ལྷོང་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་
ནས་སྐྱེས་པའི་ལྷོང་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྷོང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།
འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་
ཀྱང་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྒྲར་རྒྱལ་
དང་གནས་རྒྱལ་མཐུན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ལྷོང་རྒྱལ་དང་གནས་རྒྱལ་མི་

མཐུན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྔ་སྔ་སྔ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་
དང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་གྲུལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ། ལྷ་པ་ལྷ་པ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྷ་པ་མ་གྲུབ་པ་
གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ལྷ་པ་ལྷ་པ་མ་གྲུབ་པའི་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་རྣམས་མཐུན་གྱི་ལྷ་པ་བཙུགས་ཅན། དེར་གྲུལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམས་མཐུན་
ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ལྷ་པ་ལྷ་པ་ལྷ་པ་གྲུབ་པར་གྲུལ། བྱོད་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་
འབྱེད་མི་རིགས་པར་གྲུལ། ཡང་དག་ཀྱུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་གྲུལ། ཡང་དག་
པ་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཡིན་ན། བདེན་པ་ཡིན་དགོས།
ཀྱུན་རྫོབ་ཡིན་ན། རྒྱུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀྱུན་རྫོབ་
བདེན་པ་མེད་པར་གྲུལ། (ལྷ་པ་ལྷ་པ་དང་། བདེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
མ་བྱུང་བོ། །

རང་ལུགས་ཀྱུན་རྫོབ་ཡིན་ན། རྒྱུན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། བསྐྱུ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་།
ལོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ལས་འབྲས་ཆོས་ཅན། བསྐྱུ་བ་ཡིན་
པར་གྲུལ། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདྲིར་མ་བྱུང་། འོ་ན་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་
འོངས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུལ། འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་
ཁས། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུལ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་བ་ཁས། གཞན་ཡང་། བདེན་ན། བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་གྲུལ། མི་བསྐྱུ་ན་མི་
བསྐྱུ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་

- 138 -

ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཙན་དེའི་ཕྱིར།

རར་ལུགས། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱད་བཞིན་གྱི་
གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྤྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་རྒྱུ་
པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་བྱུང། རྟེན་ཆེན་ལས། ཀུན་རྫོབ་
ནི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཛིན་ན་ཡང་དེ་
ལ་བཞུགས་ནས་འཛིན་དགོས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི། འཕྱལ་
བར་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང།
འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཙན། དེས་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་(ལྟ)བ་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། སྤྱང་ཉིད་མ་
རྟོགས་པའི་ཆད་མས་འཕྱལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་གྱི་ལུང་དེ་
ལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། བྱད་བཞིན་གྱི་
གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་
སྤྱང་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བྱད་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ། རྟེན་ཆེན་
གྱི་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཟེར། དེ་དེ་སྤྱང་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལོག་
ཤེས་ཡིན་པ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ།
བྱད་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

རར་ལུགས་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་འགལ་བས། ཡང་དག་ཀུན་

ཁ་ཅིག །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་རོལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། གཟུགས་དེ། དེ་
ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱན་པ་(༥༡ན)་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་དམ་བཅའ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ། ཡང་དག་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་ཐལ། ཡང་དག་
པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་
ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་རོལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲིབ། ཟུང་པ་ཁས།
 འདོད་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྱི་ལོ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་གྲུལ།
 འདོད་པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན། དེའི་གྱི་ལོ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་གྲུལ། འདོད་
 པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་གྲུལ་ལོ། ཟུང་ན། འཇིག་རྟེན་

ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་
པར་བལ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་།
ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུ་བ་ལས། ཐལ་འགྱུར་
བའི་ལུགས་ཀྱིས་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་ས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དུག་དང་དེ་ལས་བརྒྱུག་
པའི་ཤེས་པ་དུག་དང་། ཤེས་པ་སྒྲ་ས་དུག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུག་དང་ཕྱི་ས་དུག་
གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུག་སྟེ། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་(༥༡བ)ཅན་དུག་ལོག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་དང་། མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་། ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཏུ་འཇོག་གི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་
འབྱེད་རིགས་པར་བལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། བདེན་འཇིན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབྱེ་བ་
བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྒྱུར་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན། ཀུན་རྫོབ་
ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལམ་རིམ་དང་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་དོན་ཏུ་བསམ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་
ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅེས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཐ་
སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། སྟོང་ཐུང་ཆེན་མོ་ལས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་
པའི་ཚད་མས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་བལ་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་བལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ཁྱོད་ཀྱི་འཁྲུག་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་དུ་ག་ལང་།

རུང་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐབས་རྩལ་ལྷན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ན། གང་ཟག་རང་
སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་ཏུ་འཇིན་པའི་སྒོ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་
ཏེ། དེའི་གཤམ་རྩལ་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོང་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྐྱོགས་
པའི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མའི་རྩལ་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
པའི་སྐྱོད་ལ་ཏུ་གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་རྟོགས་པ་ཡིད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་(ཡ་ལ)གང་རུང་
ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐབས་རྩལ་ལྷན་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ན། བདེན་
མེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོང་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྐྱོགས་པའི་གང་
ཟག་གི་རྩལ་ལྷན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོང་ཉིད་ལ་སྒོ་
ཁ་མ་སྐྱོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གཤམ་རྩལ་ལྷན་ཏེ་མེད་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བདེན་མེད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྐྱོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒོ་བུར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་སྐྱད་པའི་གཤམ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ལྷན་པ་
ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ན། གྲུབ་མཐའ་རྒྱད་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་བདེན་པར་
སྐྱུང་པ་འཐད་སྒྲུལ་ཏུ་འཇིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་གཤམ་པས་
དེ་ལྷན་གྱི་སྐྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོང་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་
སྐྱོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་དེ་ལྷན་གྱི་སྐྱོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
དེས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་བདེན་མེད་
རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་གྱི་སྐབས་ན་ཏེ། ཀྱན་རྩྭ་བདེན་པ་ཆད་མས་མ་
གྲུབ་མེ། དེ་བདེན་འཇིན་གྱི་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་འབྲུལ་ལས། དེ་ལྷན་སྐྱོད་པའི་

ཡན་ལག་གི་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཀུན་རྫོབ་ཅན་འཛིན་པའི་སྟོ་མེད་དེ། ལྷ་ར་བ་མེད་པའི་ཡུལ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ས་
ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ནས། ས་བརྩ་པའི་མཉམ་གཞག་གི་བར་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལྷ་ར་བ་རྩེ་གསལ་(ལ་ལ)རྩེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བར་བཟུམ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལྷ་ར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལམ་འབྲས་ལུ་དང་བཅས་
པའི་རྩེ་སྐྱེ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་བཟུམ། རྒྱལ་ས་ལམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེའི་རྩོན་དུ་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལྷ་ར་བ་ནན་གྱིས་འགོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །འབྲས་དུས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
ལྷ་ར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་ཁས། གཞན་ཡང་མ་དག་པའི་རྩོད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་དེ།
འབྲུལ་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་ར་བ་མ་ཡིན་པར་བཟུམ། དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ལ་ལྷ་ར་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་ཁས། འདོད་ན། འབྲུལ་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་
པར་བཟུམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འབྲུལ་ལས་བཅའ་ཚུགས་དང་བྲལ་བས་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱུ་ལས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་བཟུམ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཅའ་ཚུགས་བམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་
ཁས། གཞན་ཡང་། མེས་བཙུ་མེད་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། ཚད་མས་
བྱུང་པའི་དོན་བསྐྱེད་མེད་དང་། བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ཚུགས་བྱུང་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར།

འོན་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཚུགས་ཅན། ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ནས། ས་བརྩ་པའི་མཉམ་
གཞག་བར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལྷ་ར་བ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་དུ་འགྲོ་བར་བཟུམ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སན་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་ལྷ་ར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་བྲལ་ཁས། མཉམ་གཞག་དེ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་

མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་
པར་བཤམ། བསྐྱེད་རིས་ཀྱི་ལས་བསྐྱེས་པའི་སྒོར་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱང་བ་ནན་གྱིས་
འགོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །འབྲས་དུས་སུ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། (༡༤བ)གཞན་ཡང་། རོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཚུགས་བྱུང་དུ་གྲུབ་པར་
བཤམ། བསྐྱེད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྗེ་སྤྱང་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
མེད་པར་བཤམ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་མེད་པར་བཤམ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བརྩུ་མེད་པར་བཤམ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་བཤམ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
ཀྱན་རྫོབ་འཇལ་བའི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྟེན་པ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་
བའི་ལོ་རྟག་སྟུང་ཆོགས་སྤྱིད་པ་ལ་བོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པར་
བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་དེ། གང་ཕྱིར་བརྟེན་ཅིང་ཅིས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ། གཟུགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་བཤམ།
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་
པ་ལས། གང་ཡང་འདི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་མཛོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོགས་ནས། གཞལ་
བྱ་ལ་ཆད་མར་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་དུ་མ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་གཟུགས་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་བཤམ།
དེ་གཟུགས་ལ་འབྲེལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་

དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་
 རྟོགས་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཐལ་བར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ལུང་(ཡལ)དེའི་
 རོན་ནི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་གཟུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་གཟུགས་ལ་
 འབྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག གཟུགས་དེ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་
 གཟུགས་ལ་བསྐྱུ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་དང་དག་ས་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སློ་དེའི་ངོར་གཞི་
 དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། སློ་དེའི་ངོར་གཞི་དེ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་པ་འགོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། སློ་དེའི་ངོར་གཞི་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེའི་ངོར་གཞི་དེ་བརྟུན་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་མེད་དོ་ཟེར་ན། གཟུགས་ཚོས་
 ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡང་མེད། དོན་དམ་བདེན་པར་ཡང་མེད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། བྱི་ས་ས་གྲུབ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་པོ། །

བྱས་པ་ལ་(ཡལ་བ་)ཁོ་ན་རེ། ཚེས་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཚེས་དེ་བདེན་པར་མེད་
དགོས་པར་ཐལ་ལོ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། བདེན་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གཞུགས་ཚེས་ཅན། གྲུ་རྫོབ་བདེན་པར་མེད་པར་ཐལ། གྲུ་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར་ན། གྲུ་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། བདེན་པ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། གྲུ་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། གྲུ་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གྲུ་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་བྱལ་ཟེར་ན། བདེན་གྲུབ་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུ་རྫོབ་
ཏུ་བདེན་པར་མེད་པར་ཐལ། གྲུ་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གྲུ་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། གྲུ་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །
གྲུ་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་ན། གྲུ་རྫོབ་བདེན་པས་བྱལ་ཟེར་ན། ཚེས་ཉིད་ཚེས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གྲུ་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། གང་ཞིག་གྲུ་རྫོབ་ཏུ་ཡར་བརྒྱན་པ་ནི། གྲུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲུ་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། གྲུ་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་མ་
བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི་བདེ་ལ་བྱར་བའི་གང་ཟག་གི་དོར་བྱད་
བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་གྲུ་རྫོབ་ཏུ་ཡར་བརྒྱན་གྱིང་། བདེ་ལ་མ་
བྱར་བའི་སྒྲིས་ལུའི་དོར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་ཡིན་ལ། གྲུ་རྫོབ་
ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ཉན་རང་དགྲ་(ཡེན)བཙུག་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་རོང་གཞུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ས་ཡིན་ལྟས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །

དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོང་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུང་རོང་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བདེན་པར་
སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་བདེན་སྒྲུང་ཡོད་པའི་སྒྲོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དཔལ་ལས་སྒོམ་དུ་ས་སོར་བའི་བྱང་སེམས་སྒྲོབ་ལས་ཀྱི་རོང་
གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུང་རོང་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས། ཉགས་དེར་ཐལ། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ལ་
བདེན་སྒྲུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཅུ་བར་འདོད་མི་ལུས་དེ། དེའི་རོང་
གཟུགས་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རོང་གཟུགས་བདེན་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དེ། དེས་གཟུགས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་སྒྲེས་ཁུ་ལན་འདེབས་པ་པོའི་རོང་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུང་རོང་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས།
ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབར་མངོན་ལ་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དུ་
སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ས་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་དབར་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་
བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབར་མངོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མདུན་གྱི་སྒྲེས་ཁུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་དེ་གཟུགས་
བདེན་གྲུབ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གར་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། གངས་ཅན་གྱི་རོང་སྐྱ་མི་ཉག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུང་རོང་སྐྱ་
མི་ཉག་པ་(༡༤བ)ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་
འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ས་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱ་འཛིན་
མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྒྲུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྐྱ་སྒྲུང་བ་གར་
ཞེས། སྐྱ་དང་སྐྱ་མི་ཉག་གཉིས་ཡུལ་དུ་ས་རང་བཞིན་གར་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་

མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ལ་
ལྷོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་བྱས་པ་ལ། གཞུགས་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོར་ཡང་
དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་
ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་གཉིས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་བརྟུན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དམན་ལས་སྒྲོན་དུ་མ་
སོང་བའི་ཐོག་ཆེན་སྒྲོལ་ལས་གྱིས་བརྟུན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་
བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཞུགས་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་གཉིས་པོར་བདེན་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་གཉིས་པོར་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་དེའི་གཉིས་པོར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་པའི་གཉིས་པ་ལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡོད།
འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་གཉིས་པ་ཡང་ཡོད། བདེན་འཛིན་ཡང་ཡོད་བྱས་པ་ལ་ཁ་
ཅིག །བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཁྱེད་གྱི་ངོར་གཞུགས་བདེན་
པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུང་ལ་ཁྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅེས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་
གཉིས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་གཞི་མཐུན་(ཡལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིག་
རྟེན་པའི་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱེད་གྱི་ངོར་
གཞུགས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཉིས་པོ་
ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

རང་ལུགས་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི། བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། གྲངས་
ངེས་པའོ། །ཡབ་སྐུ་མཐུ་པའི་མདོ་ལས། གཉིས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་པའི་གཉིས་པར་བྱ་བ་ཡང་། ཞེས་པས། གཉིས་

བྱ་བ་དེ་ནི་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པས་
དབྱེ་བ་དང་། འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་པས་གྲངས་ངེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོག་ཉིད་ནི། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མ་དེ། རང་ཉིད་ལ་
མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མར་སོང་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོག་ཡོད་དེ། དོན་ཡང་ཡིན་ལ། དམ་པ་ཡང་ཡིན་
པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རྟེན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་
གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་དེའི་རོ་བོར་བདེན་པས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོག་ཉིད་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མར་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆོག་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་(ཡེ་ཡེ)ཀྱི་ཤེས་
རོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས། དང་པོ་ནི་གཞུགས་དང་། དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་ལ།

གཉིས་པ་ནི། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བ་ཞིན་གྱི་གཞུགས་དང་། དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་
པ་ལྟ་ལ། གཞུགས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོག་
ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བས་སྒྲིབ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་ལ། བྱེད་དེའི་རོ་
བདེན་པའི་རྒྱ་མཆོག་གྱི་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་
འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུས་གསུམ།

༡ གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་
 དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །དུས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྐྱེས་ཟིན་
 འགག་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་གིང་མ་
 འགག་པ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །སྐྱེས་
 ལ་མ་འགག་པ་ད་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལ་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་འོངས་
 པའི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོགས་པའི་གནས་ནི་བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་
 ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཞིག་པ་ལ་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་ཐལ། འཇིག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྟོང་བུན་ཆེན་མོ་ལས། འཇིག་
 པ་ཞེས་པ་ནི་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་བརྗོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་། (ཧ་མ)བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་
 ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་མ་བྱུང་། མཚན་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག །བུམ་པ་ཆོས་ཅན།
 དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཐལ། ཟེར་ན་མི་འཐད་
 དེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 དུས་ཀྱི་བྱང་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་ཀྱི་བྱང་བར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་དགག་པའི་ཆ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་མ་སྟེས་པའི་ཆ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟེ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་སྟེས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྟེས་ཟིན་པའི་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་རམ། དེས་ན་སྟེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲའོ། །

ཁ་ཅིག །ལྷ་གུའི་སྟེས་ལ་མ་འགག་པའི་ཆ། ལྷ་གུའི་ད་ལྟར་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟེས་ལ་མ་འགག་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟེས་པ་གང་ཞིག་མ་འགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟུབ་སྟེ།

ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་འཛོག་པ། དངོས་པོ་གང་གིས་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ། རང་དུས་དེ་ལ་ཐལ་ཟིན་པ། འདས་པའི་(ཡལ)མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་འཛོག་པ། དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ། རང་དུས་དེར་མ་སྟེབས་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། སྟེས་ལ་མ་འགག་པ་གང་ཞིག །རང་གི་དོན་སྟེ་འཆར་བ། ཁྱོད་རང་གི་དུས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་དོན་སྟེ་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ། ད་ལྟར་པའི་མཚན་ཉིད། ཞེས་གསུངས། ལུས་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ལུས་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པའི་དུས་སུ་མ་སྟེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ལུས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཞིག་པ་བྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྲུལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུས་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་
 དེར་གྲུལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་གྲུལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
 ན། ལུས་པའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེའམ་པ་ཡིན་པར་གྲུལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་
 ཡིན་པར་གྲུལ། ལུས་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དེ། ལུས་པའི་དུས་སུ་འདས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ལུས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མ་
 འོངས་པ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་གྲུལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདས་པ་ཡིན་ན། དུས་ཡིན་དགོས་པར་གྲུལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འབྲང་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་ན། དུས་ཡིན་དགོས་པར་གྲུལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལྟར་བཞིན་ལུས་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །ད་ལྟར་བ་ཞིག་པའི་(ཡེན)ཞིག་པར་
 དམིགས་པ། འདས་པའི་མཆོན་ཉིད། ད་ལྟར་བ་ཞིག་པ་མ་འོངས་པའི་མ་འོངས་པར་
 དམིགས་པ། མ་འོངས་པའི་མཆོན་ཉིད། ད་ལྟར་བ་དམིགས་པ། ད་ལྟར་བའི་མཆོན་
 ཉིད། ཞེས་ཟེར་ན་རང་ཉིད་གང་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་འཛོག་རྒྱས་པའི་ལྟོས་སའི་
 དངོས་པོ་དེ་ཡིན་ན། ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་། བྱོད་འདས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་
 དེ་བྱོད་གང་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པར་འཛོག་རྒྱས་པའི་ལྟོས་སའི་དངོས་པོ་དེ་ཡིན་ན་
 དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་། བྱོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགག་པ་དེ་ཡིན་ན། ལྷ་གྲུའི་ཞིག་པ་འདས་པར་འཛོག་སའི་ལྟོས་སར་གྱུར་པའི་ད་
 ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱུང་བཅེར་ན། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་གྲུལ། ལྷ་
 གྲུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་
 མ་ཡིན་པར་གྲུལ། དེ་རང་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། རང་དུས་སུ་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་འདས་པ་
ཡིན་ན། འདས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱི་ལོ་འདས་པ་རང་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས།
སྤྱི་ལོ་འདས་པ་རང་དུས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མིན་ཡང་། སྤྱི་ལོ་འདས་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་
ཁོ་ནའོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱི་ལོ་འདས་པ་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་
ད་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ལོ་འདས་པ་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། ད་ལྟ་བུ་འདས་པ་གཞན་གཅིག་ཞིག་
པ་དང་མ་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་དགོས་པའི་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་
པས་མ་འདས་པའི་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་
གསུངས་(ཡང་)པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་རང་དུས་ན་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རང་དུས་སུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་། སྤྱི་ལོ་འདས་པ་དེ་སྤྱི་ལོ་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་
ཞིག་པའི་ཕྱིར་པར་འབྲུག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དེ།
དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྲུག་ལ་བྱམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
ལ་བྱམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་དེ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པར་བྱུང་།
འདོད་ན། སྤྱི་ལོ་འདས་པ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པར་ཐལ། ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་
གསུམ། ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག་། སྤྱི་ལོ་འདས་པ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པར་ཆོད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། ཞིག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཐལ་འབྲུག་
དང་པོའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབས་སུ་བཤད་ཟེར། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན།
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ས་ཞིག་ན། ས་ཞིག་ས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཞིག་ན་ཞིག་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། འདྲིར་ས་བྱུང། འདྲོད་ན། ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ས་ཞིག་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ས་ཞིག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར། འོ་ན། བདེན་ན། བདེན་པ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། བརྟན་ན་བརྟན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདྲོད་ན།
 ལས་རྒྱ་འབྲས་ཆོས་ཅན་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བརྟན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་འོངས་ན། ས་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འོངས་ན།
 འོངས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདྲོད་ན། རི་བོར་རྩ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལྷ་གྲུ་ཞིག་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། (༥༠ན)ལྷ་
 གྲུ་ཞིག་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་འགག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་འགག་པ་དང་།
 དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་རང་
 དུས་སུ་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དུས་སུ་ཞིག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ན་ལྷ་གྲུ་
 ཞིག་པ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 ན། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། དངོས་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་དེ། ལྷ་གྲུའི་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་
 གྲུ་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་དུས་སུ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཅུ་ཤེས་
 རྟོག་ཆེན་ལས། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་ས་དང་པོའི་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་
 འདྲ་བའི་ཞིག་པ་རྣམས་སྡེ་སྡེ་མའི་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ལྷ་ལྟ་འབྲས་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཏུ་བ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཀྱི་
 ཏུས་སུ་ལྷ་བྱེད་ཤིང་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ལྷ་བྱེད་ཤིང་གི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཏུ་བའི་ཏུས་སུ་མེ་སྒྲེས་པར་ཐལ། ཏུ་བའི་ཏུས་སུ་ལྷ་བྱེད་ཤིང་
 འགག་པ་གང་ཞིག་ལྷ་བྱེད་ཤིང་འགག་པ་དང་། མེ་སྒྲེས་པ་ཏུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ཏུ་བའི་ཏུས་སུ་མེ་སྒྲེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། (༥༠)འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེའི་ཏུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐུས་པ་ལ་ཏུ་བའི་ཏུས་སུ་ལྷ་བྱེད་ཤིང་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལྷ་བྱེད་ཤིང་གི་ཏུས་སུ་ཏུ་བ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག །འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ཏུས་ཡིན་ཟུབ་
 མཉམ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་རིང་གི་ལུས་པ་དེ། དེ་རིང་གི་ལུས་པའི་ཏུས་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ད་ལྟར་བའི་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བསྐྱལ་བའི་ལུས་པ་དེ་བསྐྱལ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ལྷགས་ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་རིང་གི་ལུས་པ་ཏུས་
 ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པ་དང་ཏུས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ལུས་པ་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ལྷགས་སུ་མ་མི་འཐད་དེ། ཁ་སང་གི་ཏུས་ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་
 པའི་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁ་སང་གི་ལུས་པ་དེ། འདས་པའི་ལུས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་ལུས་པ་དེ་འདས་པའི་ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཏེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། ཤི་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། འདོད་མ་ཁྱུང། འདོད་ན། ཤི་བའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ།
 (༡༩)འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟློག་དབང་འགག་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟློག་དབང་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་དབང་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤི་བའི་གང་ཟག་གི་ལུས་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཤི་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོན། ཤི་ལུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཟློག་ལྟན་གྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཤི་བ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤི་བ་
 ཡང་ཡིན། གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁྱུང། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་ན། ཤི་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 ན། ཤི་བ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་མལ་བའི་ལུང་པོ་རིགས་མཐུན་དོར་བ། ཤི་བའི་
 མཆོན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ན་ཆོད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱས་པའི་མཆོན་
 གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་
 གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པར་འཛིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིག་པ་

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུམ་པ་(༥)འཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་དུས་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དངོས་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

རང་ལུགས་ནི། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཅུ་ཤེས་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཞིག་ཟེན་སྐར་ཡང་འཛིག་པར་ཐལ། ཞིག་ཟེན་པ་གང་ཞིག །འཛིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ཟླེས་ཟེན་སྐར་ཡང་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ།
 ཅུ་ཤེས་ལུང་དེས་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོར་མ་བསྟན་ཞིང་།
 དངོས་མེད་དུ་ཆོག་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ལྷ་བ་བཀར་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
 བཞེ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 ལྷ་བ་དེ། ལྷ་བ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་ན། མི་རྟག་
 པ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག །ཐུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཐུམ་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུམ་པ་མེད་ན། ཟྱོད་(༥༩ན)མེད་པས་བྱབ་པར་ཐལ།

ཁྱོད་ལུས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་
རེས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ལུང་གིར་ཞིག་པ་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་གིར་ཞིག་པའི་སེ་སེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུ་
བའི་དུས་སུ་ལུང་གིར་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུ་བའི་དུས་སུ་ལུང་གིར་ཞིག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ལན་སྒར་བཏངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ།

ཁ་ཅིག །ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་བའི་ལས་ཞིག་པ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ས་བྱབ་པ་འདྲའོ། འདོད་ན། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
ཞིག་པ་དེ། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བ་འབྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ས་བྱབ་པ་
འདྲའོ། །རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་རང་འབྲས་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་འབྱེད་བྱེད་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
ན། དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་འདིར་ས་བྱབ།
ཁ་ཅིག་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བསྐྱེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་
ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། དེ་ཡི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་དེ་འགག་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དགེ་བ་ཆད་པའི་གང་(༡༩བ)ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་ཅུ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་ལས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་
བའི་ལས་འགག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་འབྱུར་དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་དེ། མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དགོ་
བའི་ལས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དེའི་མཚ་ཆད་དུ་མི་དགོ་
བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱུར་གཉིས་པའི་ལན་ནི། དགོ་ཅ་རྒྱུད་ལ་
མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དགོ་ཅ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པའི་གང་
ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་འབྱུར་གྱི་རིགས་རྒྱུད་ལ་མི་
ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་
བྱུང་མ་ཟིན་པ་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱིས་ས་བཙུང་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དགོ་བ་
དང་། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་བྱུང་མ་ཟིན་ཅིང་། གཉེན་པོའི་སྟབས་ཀྱིས་ས་བཙུང་པའི་
མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ། མི་དགོ་བ་ཡིན་ཀྱི། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་
ཞིག་པ་གང་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བར་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར། ཐལ་འབྱུར་གཉིས་པའི་ལན་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

ཁ་ཅིག །ལྷ་གྲ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། ལྷ་གྲ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་
པར་ཐལ། ལྷ་གྲ་སྟེ་བཞིན་པའི་དུས་ན། ལྷ་གྲ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལྷ་གྲ་སྟེ་
བཞིན་པའི་དུས་དེ། ལྷ་གྲ་མ་འོངས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲ་སྟེ་
བཞིན་པའི་དུས་དེ། ས་བོན་འགག་བཞིན་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྷ་
གྲ་སྟེ་(༥༩ན)བཞིན་པའི་དུས་གང་ཞིག །ལྷ་གྲ་སྟེ་བཞིན་པ་དང་། ས་བོན་འགག་
བཞིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ལྷ་གྲ་སྟེ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ལྷ་གྲ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ལྷ་གུའི་རྒྱའི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་
 ལྷ་གུའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད། ལྷ་གུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྷ་གུ་སྟེ་བཞེན་པའི་དུས་
 ལྷ། ལྷ་གུ་མ་འོངས་པ་ཡང་ཡོད། ལྷ་གུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་ན། ལྷ་གུ་མ་འོངས་པའི་
 དུས་སུ་ལྷ་གུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་
 ལྷ་གུ་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་མེད་ལ་རྒྱུན་མ་ཆར་བའི་དབང་གིས་ལྷ་
 གུ་རེ་ཞིག་མ་སྟེས་པ་དེ། ལྷ་གུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །རྒྱལ་
 བོ་ར་ལས་ལྷ་དེ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དེ། ཡིན་ན། རྒྱལ་བོ་ར་ལས་ལྷ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་
 རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་དེའི་དུས་སུ་མེད་པའི་དེ་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེའི་
 དུས་སུ་མེད་པའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བོ་ར་ལས་ལྷ་ཆོས་ཅན། ཤུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དུས་
 ལྷ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་
 ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཤུག་(༥༩བ)ཐུབ་པའི་དུས་སུ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་གཅིག་
 ཏུ་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དུས་སུ་དེ་དང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་
 པ་གང་རུང་གང་ཞིག །དེའི་དུས་སུ་དེ་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན།
 དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་དང་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
 ན། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་
 སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དུས་སྟེང་བར་ཐལ། དེའི་དུས་སྟེང་
 པའི་སངས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེའི་དུས་སྟེང་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པ་དང་། དེའི་དུས་སྟེང་པའི་སངས་རྒྱས་(༥༩)འཕགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །
 དེའི་དུས་སྟེང་པའི་སངས་འཕགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་
 སྟེང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སྟེང་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

- 162 -

སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་བཤམ། དེའི་དུས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བྱར་
 སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཁྱོད་བྱར་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་བཤམ། དེའི་དུས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ།
 དེའི་དུས་སུ་ད་ལྟར་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་སངས་
 འཕགས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་རྒྱུད་
 གཅིག་ཡིན་ན། དེའི་དུས་སུ་སངས་འཕགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱར་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་
 ཡོད་པར་བཤམ། དེའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་བཤམ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་གང་ཞིག། དེའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
 དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་བཤམ། མ་གྲུབ་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག། ལྷ་གྲུ་དེ་རང་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་བཤམ། རང་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་
 ཏེ། རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུ་ལ་རག་མ་ལས་པར་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟེར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་འབྲས་བུ་(༥༧)རག་ལས་མེད་པར་
 ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་དེ་རང་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་བཤམ། ལྷ་གྲུ་རང་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་གྲུ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དེར་བཤམ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་གྲུ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་བཤམ། ལྷ་

གྲུང་དུས་སུ་སྤྱུ་གྲུ་སྤྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྤྱུ་
གྲུ་སྤྱུ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་
སྤྱུ་གྲུ་སྤྱུ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་ས་བོན་འགག་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱུ་གྲུང་དུས་སུ་སྤྱུ་གྲུ་སྤྱུ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱུ་གྲུ་དེ་རང་
དུས་སུ་སྤྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱུ་གྲུང་དུས་སུ་ས་བོན་འགག་པའི་བྱ་བ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་སྤྱུ་གྲུ་སྤྱུ་བའི་བྱ་བ་དང་། ས་བོན་འགག་པའི་བྱ་བ་དུས་
མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་ཆེན་ལས། འགྲེལ་པར་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་མ་བརྟགས་པར་སྒྲུབ་པ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་
བཤད་པའི་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་
པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱུ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་
སུ་སྤྱུ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་སྤྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་ཡིན་
པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་འགག་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྤྱུ་ ཅ་ཤེས་རྟོག་ཆེན་
ལས། སྤྱུ་བ་ཞིན་པ་དང་འགག་བ་ཞིན་པ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་མེ། དུས་དེར་སྤྱུས་པ་ཡིན་ན། དུས་དེར་མེད་དགོས་
པར་ཐལ། སྤྱུ་གྲུ་རང་དུས་སུ་སྤྱུས་པ་མ་ཡིན་པའི་(༥༥ན)ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
ན། སྤྱུ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱུས་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སྤྱུས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལྷན་པ་ཁས། ས་གྲུབ་ན། སྤྱུ་བ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་ཁྱོད་རང་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ས་ལྷན།

ཁ་ཅིག་ ལྷན་གྱི་ར་གི་དུས་སུ་དུ་བ་སྤྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། ལྷན་གྱི་ར་གི་
དུས་སུ་དུ་བ་སྤྱུ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དུས་
སུ་མེ་འགག་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ ལྷན་སྤྱུ་བ་ཞིན་པ་དང་། མེ་

འགག་བཞིན་པ་རྒྱས་མཉམ་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རྒྱས་གསུམ་གྱི་ནུས་གཞག་སྒྱིར་བཤད་པ་དང་། འདས་ས་འོངས་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་
པ་ལས། དེ་ལ་ས་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱས་སུ་བྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི། དེ་ཉིད་
ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། སྐྱེས་ལ་ས་འགག་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། ད་
ལྟར་དམིགས་པའི་བྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་རྟོག་ཆེན་ལས། གང་རྒྱ་ས་
འོངས་ཤིང་། གང་ལས་འདས་པའི་ས་འོངས་པ་དང་འདས་པ་འཛོག་པའི་རྒྱས་ནི། ད་
ལྟར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཁྱོད་རྒྱས་གང་རྒྱ་
འཛོག་པ་དངོས་པོ་གང་གིས་རང་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་
པའི་དངོས་པོ་དེ། རང་རྒྱས། དེ་ལས་ཐལ་ཐིན་པ་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད། གཞན་འདྲ་
བ་ལ། རང་རྒྱས་དེར་སྐྱེ་བས་པའི་ཆོས། ས་འོངས་པའི་མཆོན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་ས་
འགག་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྒྱི་འཆར་བ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱས་ན་འདས་པ་དང་། ས་འོངས་
པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྱི་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ། ད་ལྟར་བའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོའི་
མཆོན་གཞི་ནི། ལྷ་གྲུ་རང་གི་རྒྱས་གཉིས་(༥༥བ) བར་ཞིག་པའི་ཆ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱེན་ས་ཆར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་རེ་ཞིག་ས་
སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཆོན་གཞི་ནི། ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆོག་
གསལ་ལས། འདས་ས་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཤི་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ས་བཙུ་པའི་མདོ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱེན་གྱིས་ཀ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པས། ཤི་བ་ནི་
གང་། ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པའི་བྱིར། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་བུས་པའི་དངོས་པོ་

དང་། ལུས་པའི་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་
པ་ལས། རྒྱ་ཟད་འདི་ལས་ཞིག་པ་ནི། ཟུང་ཅིས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་སྟོང་ལུ་
སྤྱུ་ལྟ་ཟུང་བ་གི་བའི་དཔེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་
བླངས་ནས། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲ་བ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་རྒྱ་མེད་
བས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔོན་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དང་བྲལ་བ་
རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་རི་འབྲུག། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་འབྱུང་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཞིག་པ་དཔོན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་ཞིག་པ་དཔོན་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་པ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་པ་རང་གྲུབ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་བར་མི་སྟོང་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་པ་འཛིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅུང་པ་སྟོང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་གཟུགས་འབྱུང་
བར་ཐལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་
ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་(༥༦)ལས། འདོད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུང་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་མིང་གཟུགས་ཞེས་
པའི་མིང་དེ། ལུང་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་ལུ་སྤྱུ་
ལྟ་ཟུང་བ་མར་མེ་གི་བའི་དཔོན་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མར་མེ་དེ་མར་མེ་གི་བའི་དཔོན་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རིགས་ཏེ། མར་མེ་དེ། མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དཔོན་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་
མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མར་མེ་གི་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལུས་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྟེན་པ། ལུས་
པའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དཔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལས། འདོད་ན།

བྱམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་ན།
 ཁྱོད་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་
 པས་དག་པའི་ས་སྟོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
 བྱམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་བྱ་སྟུམ་
 ལྟན་དང་མར་མེད་དོས་སུ་ཤད་པ་སྤྱིད་དམ་མི་སྤྱིད་ཟེར་ན།

ཁ་ཅིག །འཕྲད་པ་སྤྱིད་ཟེར། འོ་ན། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་
 འཕྲད་ནས་འབྲས་བུ་སྟེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཆོ། །དེ་དག་ལྷན་པ་གཅིག་པས་སྟེད་བྱེད་
 འབྲས་བུ་ཐ་དད་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་འཐད་དུ། རིགས་པ་དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་
 ཁྱད་པར་མ་སྟུར། རིགས་པ་གཉིས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྟུར་ནས་བཤད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་སྟོན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཕྲད་
 པར་ཐལ། ས་སྟོན་དོས་སུ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་(༥༦)དུས་མཉམ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །

བྱམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་དང་མ་འཕྲད་པར་ཐལ།
 རང་ནང་གི་རྒྱའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རང་ནང་གི་རྒྱའི་རྟེན་མི་
 བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་མེ། མེ་བྱད་ཤིང་དང་འཕྲད་པར་ཐལ།
 མེས་བྱད་ཤིང་སྟེག་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་གནས་པའི་
 མེས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བྱད་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་ཐལ། མེ་དང་བྱད་ཤིང་
 འཕྲད་པ་མེད་པར་ཡང་། མེས་བྱད་ཤིང་སྟེག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མར་མེ་འཕྲད་པ་
 མེད་པར་ཡང་། །གལ་ཏེ་སྟན་པ་སེལ་བྱེད་ན། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ན་གནས་པའི་སྟན། །
 འདི་ནི་གནས་པ་དེས་སེལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆོ་གྲང་ལྟན་

གཅིག་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། མ་གྲང་ལྷན་གཅིག་དུ་འབྲང་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ལས།
 དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲང་པར་ཆོས་པལྟོན་གི་འབྲེལ་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདས་
 པའི་འབྲས་སུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དུས་ན་འདས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། འདས་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ལས། ཞེས་གསུངས་ན། སྒྲིམ་པའི་འབྲས་སུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དུས་ན་སྒྲིམ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ལས། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། དེའི་
 འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མེ་དུ་བའི་དུས་ན་འདས་པ་མིན་ཟེར་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དུ་བའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། མེ་དུ་བའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་འདས་པར་སོང་བའི་དུས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དུས་དེར་འདས་ན་
 དུས་དེར་འདས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མེ་དུ་བའི་དུས་སུ་(༥༥)འདས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་དེར་འདས་པ་ཡིན་ན། དུས་དེར་འདས་དགོས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མེ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དུས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཁྱེད་ན་མ་
 རྒྱལ་བོ། །

དབུ་སྐུ་ལ་འཇུག་པ།

རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་སྐུ་འཇུག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ལས་སུ་མཐའ་
དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བསྐྱེད་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་ལ། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་
ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ། བསྐྱེད་ཞིང་གཤེར་བའི་སྒྲེང་དུ་བདུད་ཅི་དང་། རྒྱ་
ཁྱེད་དངོས་ལ་གནས་མེད་དོ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཆོ། བསྐྱེད་ཞིང་གཤེར་
བ་རྒྱ་ཁྱེད་དུ་སྒྲེང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བལྟས་
པའི་ཆོ། བསྐྱེད་ཞིང་གཤེར་བའི་སྒྲེང་རྒྱ་ཁྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲེང་གི་དབང་ཤེས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་
གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་རང་གི་སྒྲེང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་
པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲེང་གི་དབང་ཤེས་ཚད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་ཆེན་ལས། རྒྱ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྒྱུ་
གཞག་ཡང་གྲུབ་པོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱ་རྒྱ་འཛིན་རྒྱ་བ་རྒྱུ་དབང་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱ་
བ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ལས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
གི་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྲུར་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རྒྱ་རྒྱ་བ་རྒྱུ་བའི་རྒྱ་ལས་ཡང་དག་ཡོད་པར་(༥༧)ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ཁྱེད་སྒྲེང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་
སྒྲེང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། རྒྱུར་གི་སྤྲོད་གི་ནག་ཁག་ལ་ཆོད་ས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །
 རྒྱུར་ནག་ཁག་ཏུ་སྤྲོད་པ་དེ་དེའི་སྤྲོད་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྲོད་
 ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ནག་
 ཁག་གི་ཐིག་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན། རྒྱུར་ཁག་ཏུ་སྤྲོད་པའི་རྒྱུར་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་ལ་དེ་སྤྲོད་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་བྱན་མོང་
 ཏུ་བལྟས་པའི་ཆོ། དེའི་སྤྲོད་པ་བདུད་ཅི་དང་ནག་ཁག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་འུ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནག་ཁག་མེད་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་
 ཅམ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་འཆོག་པའི་རིག་སྤྲུགས་དང་ལྷན་པའི་ལག་པས།
 ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་པའི་ཆོ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྤྲོད་ཏུ་གྱང་
 བ་གཅིག་གསར་ཏུ་ས་སྒྲེས་པར་ཐལ། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་ལ། ལྷ་མི་ཡི་
 དྲགས་གསུམ་གྱིས་བྱན་མོང་ཏུ་བལྟས་པའི་ཆོ། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བའི་སྤྲོད་ཏུ་ནག་
 ཁག་གསར་ཏུ་ས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲེས་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་མི་འཆོག་པའི་
 རིག་སྤྲུགས་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་ལུས་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་
 རེག་བྱ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཆ་རེག་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་
 དེར་ཐལ། དེའི་ལུས་ཤེས་མངོན་སུམ་ཆོད་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་(༥༥ན)ཐལ།
 དེ་ལ་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་ཆ་རེག་ཏུ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་ཆོས་
 ཅན་གྱིས་འགྲུབ་བོ། །ཆ་རེག་དང་མི་ལྷན་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡོངས་རྫོགས་
 གཅིག་ཡོད་དེ། དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཡི་དྲགས་ཁོ་ནའི་ལས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་
 དགྱིལ་ལའོར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་ལ། ཉི་མའི་

རེག་བྱ་གང་རེག་དུ་སྒྲར་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆ་རེག་དང་མི་ལྡན་པའི་མེ་སྟོབས་ཆེན་
པོ་ཡོད་པར་བལ། ཆ་རེག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཉི་མའི་དགེལ་ལའོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། ཆ་རེག་དང་ལྡན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ཡིན་ན། ཆ་རེག་ཡིན་པའི་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡི་དྲགས་ཁོ་ནའི་ལས་
དབང་གིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོད་པར་བལ།
དེ་ཁོ་ནའི་ལས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་དགེལ་ལའོར་ཡོད་སྟོང་གསུམ་གཅིག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ན།
མེས་ཅན་སྒྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དབང་གིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞུགས་གཅིག་གིས་རང་གི་གོ་སར་གཞུགས་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་
འགོག་པར་བལ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་བྱན་
མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བའི་སྟེང་ན། བདུད་ཅི་དང་། རྒྱ་ཁྲག་
དང་། རྩ་དངས་ཤིང་བསིལ་བ་གསུམ་གཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། ཞེས་ཟེར།
གཞན་ཡང་། སྟོང་བྱན་ཆེན་མོ་ལས། ཐལ་འབྱུར་དེ་ལ་མ་བྱབ་སྟེ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་
བ་ཕོར་བ་གང་ལ། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གིས་བྱན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ། བརྒན་
ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་གི་སྟེང་ན། རྒྱ་ཁྲག་ཕོར་གང་། བདུད་ཅི་ཕོར་གང་། རྩ་
ཕོར་གང་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ན། སྟོན་དེ་(༡༡བ)འཇུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྐྱངས་
པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། གསལ་བ་བྱོད་རང་ལ་དེར་བལ། ཆ་ཅན་གྱི་རི་རབ་གཅིག་ལ།
དུས་ལའོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་། མཛོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
གཉིས་གྱིས་བྱན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ། ཆ་ཅན་གྱི་རི་རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་དུས་
ལའོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲར་བ་ལྟར་གྱི་རི་རབ་རྒྱུ་པོ་ཡོད་སྟོང་གསུམ་

གཅིག་དང་། སངོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རི་རབ་ལྷ་བཞི་
ཡོངས་རྫོགས་གཉིས་གཅིག་ཅུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་གཤམ་དུས་ལོ་མོར་གྱིས་
བཤད་ཆོད་ལྟར་རི་རབ་རྒྱུ་ལོ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད། སངོན་པ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་རི་
རབ་ལྷ་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་གོ་མི་འགོག་པ་མིགས་པར་བྱལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་པ་འདོས་གང་བ་གྲུ་བཞི་གཅིག་ཏུ་ཡན་ལག་
 བཞིའི་དཔྱད་ཤོར་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ནུས་པ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་གོ་འགོག་པ་མི་མིགས་པར་བྱལ།
 ཆ་ཅན་སྤྱུལ་པ་གཅིག་གི་གོ་སར། ཆ་གས་སྤྱུལ་པའི་མཆུ་དང་། ལྟོ་བ་དང་མགྱིན་པ་ལ་
 མོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བྱ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་གོ་འགོག་པ་མི་རིགས་པར་བྲལ། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་
ཐོར་བ་གང་གི་སྟེང་དུ། ལུ་དྲུངས་ཤིང་བསེལ་བ་དང་། བྱུག་དང་། འོ་མ་དང་། ཆར་
རྒྱུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྟེང་པའི་སྟེང་། དེར་བྲལ། དེ་རྒྱུས་པ་བྲེས་ནས་ཐོར་བ་
གཅིག་བཀའ་བའི་ཆོ། བརྒྱན་ཞིང་(༥༥ན)གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་གི་སྟེང་དུ་དེ་རྒྱུས་
ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་སྟེང་།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་འགོག་
 བ་མི་རིགས་པར་བྲལ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་བ་གར་ལ། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་
 གྱིས་ལུང་མོར་དུ་བསྐྱས་པའི་ཆོ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་བ་གར་གི་སྤྱིར་དུ། བདུན་
 ཅི་ཐོར་གར། ལུ་ཐོར་གར། རྣལ་ལྷན་ཐོར་གར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་བྲལ།
 ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་ས་ཡིན་པ་གར་ཞིག །ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ། བརྒན་
 ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གར་པོ་རྣལ་ལྷན་ཐོར་གར་དུ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་དེ། དེ་ལ་དེ་རྣལ་ལྷན་

དུ་སྒྲར་བའི་ཕྱིར་ན། འདིར་ས་བྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ས་ཡིན་ལ་བརྒྱན་ཞིང་
གཤེར་བ་ཐོར་གང་རྒྱ་མཚོར་སྒྲར་བའི་ཆོན། དེ་ལ་དེའི་ཆོ་རྒྱ་མཚོ་ཐོར་གང་དུ་སྒྲར་
བར་ཐལ། དེའི་ཆོན་དེ་ལ་རྒྱ་མཚོར་སྒྲར་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཉ་རྒྱར་ལ་རྒྱ་མཚོའི་གཏོང་དང་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཆད་ཇི་
ཅས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྒྲར་བར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྒྲར་བའི་ཕྱིར། བྱབ་
པ་ཁས། ཁ་ཅིག། སྟེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་སྟོགས་ཀྱི་གཞིར་གྱང་
རེག་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྟེང་ན་གྱང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་ས་བྱབ། འདྲོད་ན། སྟེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེ། དེས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་སྟོགས་
ཀྱི་གཞིར་གྱང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་
འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མེའི་རེག་བྱ་ཡང་ཡིན། གྱང་རེག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་ཡང་ཡིན། གྱང་རེག་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཆ་ཞིང་སྟེག་པའི་(༥༧)རེག་བྱ་
ཡང་ཡིན། གྱང་རེག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
འདྲོད་ན། ཆ་རེག་དང་གྱང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
འདིར་ས་བྱབ། གཞན་ཡང་། ཆ་གྱང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ།
དེ་གཉིས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྟེང་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་གནས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་ན། ཅུ་བར་ས་བྱབ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ།
མི་འཆིག་པའི་རིགས་སྟགས་དང་ལྷན་པའི་ལག་པས་རེག་པའི་ཆོ། ལྷགས་གོང་དམར་
འབར་བ་དེ་སྟེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྟེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པ་ས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བལ་འབྲུར་གཉིས་པའི་ལན་ལ་ཆ་རེག་ཡིན་ན། ཆ་ཁིང་སྟེག་པའི་
 རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་བལ། ཆ་ཁིང་སྟེག་པའི་རེག་བྱ་ཡིན་ན། ཆ་རེག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཆ་ཁིང་སྟེག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་བལ། དེའི་
 ཕྱིར། བལ་འབྲུར་གསུམ་པའི་ལན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་། བདེན་འཛིན་གཉིས་ལྟ་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པར་བལ། དེ་
 གཉིས་ལྟ་ཅིག་གནས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་བལ། བདེན་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱད་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ལ་བདེན་འཛིན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འགལ་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་བལ། ལྷོན་གྱིང་འབྲས་ཁུ་
 ཅན་གྱི་བྱུང་བྱ། མི་དང་ཡི་དྲགས་(༢༠ན)གཉིས་ཉི་བར་འོངས་པའི་ཆོ། ལྷོན་གྱིང་ལ་
 འབྲས་ཁུ་ཡོད་པར་སྒྲུང་བའི་མིའི་མིག་ཤེས་ཡང་ཚད་མ་ཡིན། དེ་མེད་པར་སྒྲུང་བའི་
 ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷོན་གྱིང་འབྲས་ཁུ་
 མེད་པར་སྒྲུང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མདོན་སུམ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞིག །རྩ་ནས་
 བྲག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མདོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཤེས་སྒྲིང་ལས། ལྷོན་གྱིང་འབྲས་ཁུ་མེད་འབྲུར་དེ་དག་གིས། །
 བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུང་ཡང་སྐམ་པར་འབྲུར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྷོན་གྱིང་གི་འབྲས་ཁུ་མ་མཐོང་ན། དེས་དེའི་འབྲས་ཁུ་མེད་
 པར་མཐོང་བས་བྱལ་པར་བལ། དེའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་ཁུ་མེད་པར་མཐོང་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་སྟེས་ཁུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་
 བཟང་མེད་པར་མཐོང་བར་བལ། དེས་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཁ་
 ཅིག །རྒྱལ་བ་ཤུག་བྱལ་བའི་སྐྱ་གཞུགས་ལ། ཀུན་དགའ་བོ་དང་། ལུ་སྟེགས་རྟོགས་

བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་
 མྱེད་དུ། སི་མངོས་པའི་ཆ་གཅིག་གསར་དུ་སྒྲེས་པར་བཤལ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་
 གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་
 པའི་མྱེད་དུ་རྒྱག་ཁྲག་གསར་དུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་ཟེར་ན། རྒྱལ་བ་
 ཤུག་ཐུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སི་མངོས་པའི་གཟུགས་
 ཡོད་པར་བཤལ། རྒྱུར་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱག་ཁྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཐུབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་སི་མངོས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་
 པར་བཤལ། (༧༠བ)རྒྱ་རྒྱག་ཁྲག་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷ་སྒྲེགས་
 རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་སྐུ་སི་མངོས་པར་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་
 པར་བཤལ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་སྐུ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་མངོས་པར་
 སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཐོང་ན་སི་མཐུན་
 པ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་བ་གང་ལ། ལྷ་མི་
 ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་བ་གང་
 གི་མྱེད་དུ་བདུད་ཅི་ལས་གཟུགས། རྒྱག་ཁྲག་ལས་གཟུགས། རྒྱུར་ཤིང་བསེལ་བ་
 ལས་གཟུགས་གསུམ་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པར་བཤལ། དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཚེ་བདུད་ཅི་
 དང་རྒྱག་ཁྲག་རྒྱུས་གསར་དུ་སྒྲེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལས་
 གཟུགས་གསུམ་པོ་འདི་ལན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ། སི་སྒྲིབ་ན་གང་
 ཟག་གསུམ་ག་ལ་དེ་གསུམ་སྒྱུར་བར་བཤལ། ལས་གཟུགས་གསུམ་པོ་དེ་མཐོང་རུང་གི་
 གཟུགས་གང་ཞིག་། དེ་གསུམ་པོ་ལན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལྟར་སྒྲིབ་ན། ལྷ་མི་ག་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུ་མ་མཐོང་བར་བཤལ། རྒྱ་ཁ་དོག་བདུད་ཅི་ཁོ་ན་

སྤྱི་བ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག ཁྱི་ཡུལ་གྱི་བརྒྱན་ཞིང་གསེར་བ་པོར་གང་ལ། དེ་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་
བལྟས་པའི་ཚེ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ། ཁྱི་ཡུལ་གྱི་བརྒྱན་ཞིང་གསེར་བ་དེ་ལ་ཆ་
ཤས་སུ་སྤྱོད་ནས་འཇུག་པར་བཤམ། དེ་དེ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་སྒོ་གང་ཞིག་ཡི་དྲགས་ཀྱི་
མིག་ཤེས་དེས་ཁྱི་ཡུལ་གྱི་བརྒྱན་ཞིང་གསེར་བ་དང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་
ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བལྟས་
པའི་ཚེ། ཁྱི་ཡུལ་གྱི་བརྒྱན་ཞིང་གསེར་བ་དང་། རྩ་དྲུངས་(༧)ན་ཤིང་བསིལ་བ་
གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་། གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་
གང་ཞིག ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་རྩུབ་དྲུངས་ཤིང་བསིལ་བ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། ཞེས་ཟེར་ན། ཁྱི་ཡུལ་གྱི་བརྒྱན་ཤིང་གསེར་བ་དང་། རྩ་དྲུངས་ཤིང་
བསིལ་བ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་
ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པོ། །

ཁ་ཅིག རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་ཤིང་བའི་ཚེ། སྒྲུབ་ཤིང་དངོས་
གནས་ལ་ཡོད་པར་བཤམ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་རྟག་ཁྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། རྟག་
ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱུང་སྐྱེ། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་
པོ་ཅན་མཆུངས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་རྟག་ཁྲག་
མེད་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་། རྟག་ཁྲག་ཡོད་པ་ལ། རྟག་ཁྲག་ཏུ་
སྒྲུབ་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ལ། འདིར་ནི། རྟག་ཁྲག་མེད་བཞིན་དུ་
རྟག་ཁྲག་སྒྲུབ་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དབང་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དེ་མི་འབྱུང་དོ། །སྤྱིར་ཐུན་ཆེན་མོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཤིང་འཇུག་སྒྲུབ་གི་དབང་
ཤེས་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཉིས། དོན་དམ་པར་མེད་མཆུངས་

དང་ཟ་སྟངས་དུ་ཡོད་མཚུངས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྒྱ་ནག་ཁྲག་དུ་སྟངས་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་
མིག་ཤེས་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་
མཚུངས་དང་། ཟ་སྟངས་དུ་ཡོད་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་ཤད་འཇག་སྟངས་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཤད་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱལ། སྐྱ་ཤད་འཇག་སྟངས་གི་དབང་ཤེས་ལ་(༧)བསྐྱ་
ཤད་སྟངས་བ་དེ། སྐྱ་ཤད་འཇག་སྟངས་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྟངས་གི་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་སྟངས་བ་དེ་དེའི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲད་
པའི་ཆོ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ལྷ་མི་ཡི་
དྲགས་གསུམ་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་ལ་ཐུན་མོར་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ། བརྒྱན་
ཞིང་གཤེར་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ནག་ཁྲག་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནག་ཁས། འདོད་ན།
དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་དང་། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་འཕྲད་པའི་ཆོ། མེ་
སྟོབས་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ལས་གྲང་རེག་འབྱུང་བྱིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བྱིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་ལ་བརྟེན་
ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་སྟོབས་ཀྱང་མུན་པ་སྟུག་
པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་ཆོད་གསལ་ལས་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བྱིད་པར་ཐལ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
དང་། རྒྱ་པའི་མིག་ཤེས་འཕྲད་པའི་ཆོ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་མུན་པ་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། ཡར་སྤྱོད་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། ལས་སྤྱོདས་ཆེན་བསགས་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་
 ཤེས་ཀྱིས། རྒྱ་བོ་གརྒྱ་ལ་བལྟས་པའི་ཆོ། རྒྱ་བོ་གརྒྱ་དངོས་གནས་ལ་བསྐྱས་པ་དེ་ལ་
 ཚད་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་འདྲ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་བོ་གརྒྱ་ལ་བལྟས་པའི་ཆོ། དེ་
 འདྲ་བའི་མིག་ཤེས་དེ་རྣལ་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་ཁས།
 འདོད་ན། དེའི་ཆོ་རྒྱ་བོ་གརྒྱ་མེད་(༡༩ན)པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། དེའི་ཆོ་མའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་བོ་གརྒྱ་དངོས་གནས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་
 སྤྱོད་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དེ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་
 མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་བོ་གརྒྱ་ལ་བལྟས་པའི་ཆོ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་བོ་གརྒྱ་མ་མཐོང་
 བ་ཡིན་གྱི་དེ་སྐྱམ་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་
 བ་ཐོར་བ་གང་ལ་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ། བརྒྱན་ཞིང་
 གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་གི་སྤྱོད་དུ་རྣལ་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་ཤིན་པར་བཤམ།
 ཟས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ཟས་ཟོས་པའི་ཆོ། ཟས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
 དངོས་གནས་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཤིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། དེར་མེད་པར་གྱུར་
 བས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་ཤིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟགས་ཤེས་གི་ས་གཞིས་མནར་
 མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཤེས་པ་ཤིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ཚུར་
 མཐོང་གི་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་བཤམ། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་ལ་ལྟ་མི་ཡི་
 དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ། དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་བརྒྱན་ཞིང་
 གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྒྱ་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཡིན་པས་
 མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ལ་རེག་བྱ་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག །
 ལྟགས་ཤེས་གིས་ས་གཞི་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ལུས་དངོས་གནས་ལ་ཤེས་
 པ་མི་ཤིན་པར་བཤམ། མནར་མེད་ཀྱི་ལྟགས་ཤེས་གི་ས་གཞི་དངོས་གནས་ལ་མ་གྱུབ་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲུལ་སྒྲར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལྷགས་སྒྲིག་
ས་གཞི་སྤྱི་ལོ་ཕྱིས་བྱས། མེ་ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང། །དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །
སྒྲིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་བཤད་(༤༡བ)པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ས་
བྱལ་སྟེ། ལུང་དེས། ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་གཞི་སེམས་དབང་ཕྱི་གི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་
ནས་བྱས་པ་ས་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་སྒྲིག་སེམས་དེ། རང་གི་བྱེད་པ་པོར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆ་རྒྱུ་དང་གྲང་རྒྱུ་གཉིས་རྒྱན་གཞོད་མེད་དུ་ལྟན་
ཅིག་དུ་གནས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དགུན་གྱི་དུས་སུ་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལ། མའི་ལུས་
ཤེས་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་གཉིས་ལ་འབྲད་པའི་ཆོ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲིང་ན་
ཆ་རྒྱུ་དང་གྲང་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ས་བྱལ་སྟེ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་
ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་རྒྱར་པའི་ནི་མའི་འོད་ཟེར་དང་མའི་ལུས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་
རྒྱར་པའི་ནི་མའི་འོད་ཟེར་གཉིས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཡོད་པ་ས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོད་འགོག །

གང་ཕྱིར་གང་གི་ལུས་ལྗོངས་རྒྱར་དེ་ལས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག །རང་ལུས་
གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆོད་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་
མ་དང་། རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆོད་མ་གཉིས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། རང་ལ་མངོན་དུ་
རྒྱར་པའི་ལུས་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་རྒྱར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། དབྱེ་ན། དབང་པོའི་
མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ། དང་པོའི་
མཆོན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་སྒྲར་
ལུས་རྟོགས་པའི་གསལ་སྒྲར་གི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། བྱ་སྟོད་པའི་ཆོད་

མའི་ནང་ཆོས་གང་ཞིག་ །ཁྱེད་ཡིན་པ་ལས་ །ཁྱེད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབང་
 མའོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའོན་སྐུ་མི་སྤྲིད་པ། གསུམ་པའི་སྐུ་ཆོས་ཉིད། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཡུལ་ལ་གོས་ས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ། ས་སྐུ་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་(༧༩ན)པའི་
 སྟོབས་ལྷན་གྱི་ཡོ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། རྩེས་དཔག་གི་
 སྐུ་ཆོས་ཉིད་རང་ལ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟོག་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ།
 དབྱེ་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩེས་དཔག་ །དཔེ་ཉེར་འཇུག་གི་ཆོད་ས།
 ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུལ་བྱ་གིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་རྟགས་པའི་རྩེས་དཔག་དང་གསུམ།
 རྟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མའོན་སྐུ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། རྟག་པ་ཡིན་ན། རྩེས་
 དཔག་ཆོད་ས་ཡིན་པས་སྐྱུ་བྱུང་སྟེ། སྐྱུ་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་ཆོད་ས་ས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སྐྱུ་བ་གཉིས་སྐྱུར་གྱི་དབང་ཤེས་དང་། སྐྱུ་འཛིན་རྟག་པ་ཆོད་ས་ཡིན་མིན་མི་སྐྱུར་ས་
 ཏེ། རྟག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱུར་ཡུལ་ཡིན། རྟག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་
 ཞེན་ཡུལ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ །སྐྱུ་བ་གཉིས་སྐྱུར་གྱི་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་
 གི་སྐྱུར་ཡུལ་ལ་ཆོད་ས་ཡིན། སྐྱུ་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་དེ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཆོད་ས་ས་
 ཡིན་ཟེར་ན། ཚུར་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་ཉིད་དུན་པའི་དུན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ལ་
 མའོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མའོན་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མའོན་སྐུ་གྱི་ཆོད་ས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཆོད་ས་གང་ཞིག་ །རྩེས་དཔག་
 ཆོད་ས་ས་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་བོ་གྱུ་བ་སྟེ། རང་གི་སྐྱུར་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོར་ཉིད་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་ས་ས་གྱུ་བ་ན། བྱུར་སེམས་སྐྱུར་ལས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་
 ཉིད་དུན་པའི་དུན་ཤེས་དེ་རྩེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དཔེ་ཉེར་ལས་སྟོན་

དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་ལས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་བཤམ་
ལོ། །འདོད་ན། བོས་བྱུང་གི་སྒྲེ་ཡིན་པར་བཤམ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེ་བྱུང་གི་སྒྲེ་
ཡིན་(༧༩བ)པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ལ་སྒྲེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲེ་བར་བཤམ།
དེ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་
པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་སྒྲེ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ།
དེའི་ཞེན་ཡུལ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། རྒྱུ་མཐོང་གི་ལྗེའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་ཡིན་པར་བཤམ།
མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོན་ཡིན་པའམ་
རྟོན་དང་རོ་བོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་སྤྱིད་པར་བཤམ། ཡིད་
མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ལས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་
སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལས་ཆོས་ཅན། བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བཤམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་
པར་བཤམ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དངས་པའི་ལྷ་གྲུ་
བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་བཤམ། མཆོན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་དེ་ལ་མི་

བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དེ་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(༧༤ན)གྲུབ་
 སྟེ། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟོན་
 ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པར་བྱལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ། རང་གི་
 རྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ལྷ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་
 བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་བྱལ། ཁྱོད་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
 གཉིས་པ་ཁས་སྒྲུང་ས། འདོད་ན། ལྷ་གཙོག་ལྷ་གཉིས་ཡོད་པར་བྱལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་
 ཡིན་པར་བྱལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལོག་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་
 པར་བྱལ། ལྷ་གྲུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བྱལ། ལྷ་གྲུང་གི་སྟེང་གི་
 རྟོག་ཁྲག་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག ཁྱོད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱལ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་བྱལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་བྱལ་ལོ། འདོད་ན། ལྷ་
 གྲུང་ནག་ཁྲག་ཡིན་པར་བྱལ། དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།
 ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷ་གྲུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ། ལྷོ་

ལུང་གི་འབྲུལ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུང་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུང་རྒྱལ་ཁྲག་(༧༧བ)ཏུ་སྒྲུང་
བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རྟགས་
ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་
རིག་པ། མཛོན་སྐྱུ་གི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ།
དབང་མཛོན་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་
སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཏིང་ལེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར།
རང་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། ཡིད་མཛོན་གི་མཚན་
ཉིད། རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གི་ཏིང་ལེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། རང་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སྐྱུ་
གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རྒྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
གི་སྒྲུང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཛོན་སྐྱུ་གི་ཚད་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་
མི་(༧༧ན)བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྒྱར་སྒྲུང་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་
མཛོན་གྱུར་གང་ཞིག །དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
མཛོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱར་མཐོང་ལ་མཛོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

རྟགས་ལ་ས་ལྟོས་པར་རྒྱུར་མཐོང་གིས་ཐྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་
སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །ཐོད་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
གོང་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བྱམ་མོང་ས་
ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ས་བརྟེན་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་བརྟེན་
པར་ཐལ། །མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཀྱན་བརྟན་ལས། བྱི་རོལ་བའོ།
ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
བའི་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན།
སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་དངས་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རེས་པའི་རེས་ཤེས་
ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཡང་
དག་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །(༧༥བ)རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རེས་པ་ཡེ་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱང་
སེམས་སྦྱོར་ལས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོས་བྱུང་གི་སྟོ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། སྐྱ་མི་བྱུང་གི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡིད་མངོན་དུ་འཛིན་ཟེར་ན།

ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་
 པ་དང་། ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པ་དང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 བཏང་སྟོམས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་གྲུལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དབང་གཤམ་ལའོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་
 བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གྲུལ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
 བདེ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཁོ་ན་
 དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་གིས་གཉིས་གཤམ་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་བོའི་སེམས་ནི་
 དེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་མ་
 ཡིན་པར་གྲུལ། དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་གྲུལ། དབང་གཤམ་དང་། མངོན་
 སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཡིད་གཤམ་སྐྱུག་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །(༧༥ན)
 ཟེར་ན། ཡིད་གཤམ་ལའོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་གྲུལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་གྲུལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་གྲུལ།
 དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ལའོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་མེད་པར་གྲུལ། དེ་
 འབྲུ་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡང་མེད། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡང་མེད། བཏང་སྟོམས་ཀྱང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོར་བ་བཏང་
 སྟོམས་ཆོས་ཅན། དེར་གྲུལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྲུལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་
 དེའི་ཕྱིར།

ལས་སྤྱ་གྲུ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

རང་ལུགས་ནི། སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྤྱོན་པོ་སྤྱོད་བར་ཐལ། དེས་སྤྱོན་
པོ་སྤྱོད་བ། སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་སྤྱོན་པོ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་
གྱིས་དུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྤྱོད་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། དུན་འཇུག་གི་པའི་དུག་
བཞིན་ནོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་
སྤྱེས་པའི་སྤྱོན་པོ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་དེས་སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྤྱོད་བར་ཐལ། དེས་
དེ་སྤྱོད་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་དེས་དེ་དུན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྤྱོད་བ་
དང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དུང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྤྱོད་བ་ལ་རང་སྤྱོད་
བ་(༧༥)དང་གཞན་སྤྱོད་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་མ་ཚོད་གསལ་བར་མ་གསུངས་
ཀྱང་། ཚོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོན་འཛིན་
དབང་མངོན་ལ་གཞན་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་དུན་ཤེས་དེས།
སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་
སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་རྟགས་ཟེར་ན། རེ་ཞིག་སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་
རང་སྤྱོད་བར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྟགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁོའི་དུས་སུ་ཁོ་རང་སྤྱོད་
བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རང་རིག་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྤྱོད་བཤད་པའི་དུང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་
ཁོ་རང་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྱོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་རང་རྟགས་པར་ཐལ།
ཁོའི་དུས་སུ་ཁོ་རང་རྟགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་དེས་དེའི་
དུས་སུ་དེ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་པོ། །

གཞན་ཡང་། རྩོན་འཛིན་དབང་པོའི་གྱི་རྩེ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩོན་འཛིན་དབང་
པོའི་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྩོན་འཛིན་དབང་པོའི་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་
སྒྲིལ་པར་ཐུག་། དེ་ལ་དབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། འདིར་སྤྱི་བ། འདོད་ན།
ཁོས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐུག་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྩོན་འཛིན་དབང་པོའི་གྱི་དུས་སྐུ། པོའི་འཛིན་དབང་པོའི་
རྟོགས་པའི་ཆོད་སྤྱོད་པར་ཐུག་། དུག་གི་དུས་སྐུ་གྱི་བའི་ལུས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་
དུག་ཞུགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། རྩོན་འཛིན་དབང་པོའི་འབྲེལ་བ་ལ། དྲན་
འགྲུལ་(འཕྲུལ་)གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་ན། ཟེར་ན། དུག་གི་དུས་
སྐུ་གྱི་བའི་ལུས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ན། ལུས་ལ་གྱི་དུག་ཞུགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོད་སྤྱོད་
པར་ཐུག་། རྩོན་འཛིན་དབང་པོའི་གྱི་དུས་སྐུ། དེ་རྟོགས་པའི་ཆོད་སྤྱོད་པའི་
སྤྱིར་ན། རྩོན་འཛིན་དབང་པོའི་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་ན། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱེད་པར་ཐུག་།
རྩོན་འཛིན་དབང་པོའི་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ན། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་
འཛིན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐུག་། དེའི་སྤྱིར་ན། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་
ཀྱིས་ཞེན་ལུལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐུག་། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན། འདོད་ན། བདེན་མེད་
རྟོགས་པར་ཐུག་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྩོན་འཛིན་དབང་པོའི་ཆོད་སྤྱོད་པར་ཐུག་པའི་སྐབས་སྐུ་བའི་
སྤྱི་ཆོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་གྱི་རྩོན་འཛིན་དབང་པོའི་ཆོད་སྤྱོད་པར་ཐུག་། རྩོད་ཀྱིས་རྩོད་
རང་རྟོགས་པར་ཐུག་། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐུག་།
དེའི་སྤྱིར་ན། རྩོད་ཉིད་པོའི་སྐུ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་ལ་རྩོད་རང་རྟོགས་

པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཆོས་ཙན། ས་ཡིན་དགག་
ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། དེ་བྱུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་མི་
རྣམས་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཙན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཡོད་པ་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདྲོད་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཆོས་ཙན། ས་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་
(༢༥ན)པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དཔྱད་སུམ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་
ཡོད་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩེར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཆོས་
ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དང་རྩེར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་གཉིས་ལ་རིག་
བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་མི་འཆར་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གཅིག་
གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིག་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེས་དེ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རལ་གྱི་འོ་སྐྱོད་རང་ཉིད་མི་
གཙོད། སོར་མོའི་རྩེས་རང་ལ་མི་རིག་ །སྐྱེས་བུ་ཡང་སོར་ཙན་ཀྱིས་རང་གི་སྤྲུག་པ་ལ་
ཞེན་མི་བྱལ། མེས་རང་ཉིད་སྤྲུག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག །ཆད་མས་ཆད་མ་མ་རྟོགས། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་
ཟེར་ན། ཆད་མ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་པའི་
བརྗོད་བྱ་ཡང་ཡིན། ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
མི་རྣམས་ཏེ། རག་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཙན། དེས་རྟོགས་
པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འཕོར་དུ་བྱུར་བའི་སེམས་
བྱུང་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ལེ། རྣམ་མཁུན་ལ་རྣམ་མཁུན་སྤྱང་བར་བཤམ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སྤྱང་དང་
བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་སྤྱང་། གཉིས་སྤྱང་རུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར།
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་དང་གཉིས་ཡིན་པར་བཤམ། ས་
གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། སྤྱང་ཉིད་དང་
གཅིག་ཡིན་པར་བཤམ། སྤྱང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤྱང་རུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་
པ་ཁས། (༢༥བ)རྟོགས་གཉིས་པ་ལ། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡིན་པར་བཤམ་
ལོ། །རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྤྱང་རུབ་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་ལ་གཉིས་སྤྱང་རུབ་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁུན་
གྱིས་རྣམ་མཁུན་བྲགས་ལ་རྟོགས་ཟེར་ན། རྟོག་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་
སྤྱང་བའི་བྲགས་རྟོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པས། ཞེས་བཤད་པ་མི་འབྲད་པར་བཤམ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་རྟོགས་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་གཉིས་
སྤྱང་རུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་རང་
ལས་ཐ་མི་དད་དུ་སྤྱང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བཤམ། ཁྱེད་ལ་གཉིས་སྤྱང་
རུབ་པའི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ། རྩེ་དབག་ཡིན་ན། རང་གི་འཛིན་
སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་སྒྲིག་གྱུར་ཡོད་པར་ཁྱབ། མངོན་གྱུར་སྒྲིག་གྱུར་
འགལ་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པར་བཤམ།
ཁྱེད་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་

པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་གྱུར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་(ལེན)ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་རྟོག་གྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན་
མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྟོ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྩ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་
ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་བ་གཉིས་སྐྱེས་གི་དབང་གིས་ལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་
བ་གཉིས་ལ་སྟགས་པ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གིས་པ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཡང་།
རབ་རིབ་ཅན་གྱི་གིས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྩ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཆོག་
གསལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་རྩ་མི་རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྩ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྩ་མི་
རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་
སེམས་གིས་པའི་མངོན་གིས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྒྱུར་མཐོང་གི་
མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུར་མཐོང་གི་ལྗེའི་མིག་གི་
མངོན་གིས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བོན་ཏུ་
རྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། གིས་བྱ་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་དངོས་ལུ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན། སྒྱིན་པ་བཏར་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ལའོན་ལུས་ཡིན་པར་བཤལ།
གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་དེ། བྱིན་ཏུ་སྟོགས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་བཤམ། གཞི་བྱ་བ་པའི་
 བྱིར། (༡༧༧)འདོད་ན། ཟུང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤམ་
 ཡོ། །འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་བཤམ། རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་མི་རྟག་རྟགས་
 ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་ལ་
 མི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་བཤམ། སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། སྐྱེ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་
 ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ལུས་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་
ཡིན་པར་བཤམ། རང་གི་འཛིན་སྣངས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་སི་
བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ལུས་པ་དེ། དེའི་འཛིན་སྣངས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ལུས་པ་དང་སྣམ་ལུ་ལ་སྟགས་པ་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་
ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསེར་གྱི་ལྷོ་ལྷིང་པ་ལུས་པ་
ཡིན་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཡིན་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་། འདོད་
ན། ལྷོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ས་
ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་། ཟེར་ན། གསེར་གྱི་ལྷོ་ལྷིང་པ་ལུས་པར་སྐྱབ་པའི་
ཉགས་ཡང་དག་དང་། ལུས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་མེད་དབྱང་།

གཞིར་སྒྲར་སྟེ། ལུས་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལུས་པ་དྲན་པའི་
དྲན་ཤེས་དེ། ལུས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་བྱུང་
ཟེར་ན། སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། (༡༠༠ན)རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པའི་དོན་སྟོབས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲར་བས་བྱོད་དེ་ལ་མངོན་སུམ་
གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་སྒྲར་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྒྲར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱ་རྟག་
པའི་དོན་སྟོབས་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་ཡུལ་གང་ཞིག་། དེས་རྟགས་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་
འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་དོན་མཐུན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་
ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། ལྟངས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་
སུམ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེས་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་
པས་སྐྱ་རྟག་པའི་དོན་སྟོབས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་བོ། །ཁ་
ཅིག་། སྟོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ།
ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་
པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་ཤེས་རྟོག་ཆེན་ལས། མངོན་
སུམ་ཚད་མ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་རྣམས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བཞེད་

ཁོ་མོ་། ལྷ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་ཡུང་ཡིན་པར་བཤད། རྩོད་མཐོང་ལ་
 མངོན་ཡུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤད། དེའི་ལྷ་འདྲིན་མངོན་ཡུང་ལ་མངོན་ཡུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་བཤད། དེ་ལ་མངོན་ཡུང་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ལ་ལྷ་མངོན་ཡུང་རྒྱ་

སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །ཁྱེད་དང་སྒྲུ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་
བདེ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་དུ་གྱུར་ས་མ་ངེས་
པར་བལ། བུས་པ་མངོན་(༡༠༡)ན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་གློག་གཉིས་སུ་གྱུར་ས་མ་ངེས་པར་བལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །བུས་པ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་གྲུང་མ་ཡིན་པར་བལ། གློག་གྲུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་བལ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་གྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མས་གཞན་ལ་
ལྟོས་མེད་དུ་ངེས་ཤེས་འདྲན་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མངོན་གློག་འགལ་ཁེང་། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་གྲུང་པའི་གཞལ་བྱ་གློག་གྲུང་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
མི་འབྱད་དེ། དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་བལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་གློག་གྲུང་ཡིན་པར་བལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
མངོན་གྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་བལ། ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་གྲུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནག་རྗེ་མོ་ལ་མངོན་གྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྒྲུ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་
འཕེན། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན། རྗེས་དཔག་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་བལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
རང་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་
དུ་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་བདེན་པ་(༡༠༡)བ་ཡིན་པར་བལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་

པས་བྱུང་བོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་
 ཅན། དེར་བལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་སྣང་བ་རྟོགས་པར་བལ་ལོ། །འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱི་མ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། དུས་
 མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། བྱ་
 པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་
 མ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་མ་ཡིན་པར་བལ། སྐད་ཅིག་སྟེ་བྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་རོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སོ་སའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེར་བལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་བལ། རྟོག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་
 མཐོང་ཡོད་པར་བལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱ་བའི་མི་རྟག་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཚུར་
 མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

རང་ལུགས་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་ཚུར་(༡༠༩ན)མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་
 པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་བལ། གཉིས་

སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རང་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་
ལུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ཡན་ཆད་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་གྱི་ལུགས་སོ། །

ད་ནི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁ་
ཅིག །སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱུ་བ་ཅེས་པའི་དོན། དེས་དེ་
འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེས་དེ་རྟོགས་པ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་པ་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཞེ་
ན་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོགས་པར་བཤམ། དེའི་རྗེས་
སྒྲུ་སྒྲེས་པའི་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་པའི་དབང་ཤེས་དེ། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོགས་ཟིན་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་བཤམ། དེ་དེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།
གཞན་ཡང་། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོགས་པར་བཤམ།
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེར་བཤམ།
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་
གི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཉིད་གྱུ་བ་བཅ། དེའི་རྟོགས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ལ།
རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོ་སོར་སྒྲུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་ལོག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་གྱི་ཤེས་
པ་བཤམས་ཅད་ཁ་ནང་བལྟས་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ལོག་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་འདོད་
པ་དང་། མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི། འབྲས་བུའི་སའི་སྐྱབས་སྒྲུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་བཤམ། ཡང་དེ་
ཉིད་ལས། སྒྲོན་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྷར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་གྱི། དབང་བའི་
མངོན་(༡༠༩བ)སྐམ་ཆད་མས་འགྲུབ་པར་བལྟན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲོན་འཛིན་གྱི་
གཞལ་བྱ་གྱུ་བ་བཅེད་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་བཤམ། དེས་རང་

ཉིད་དབྱེད་པ་གང་ཞིག །དབྱེད་པ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་
 བྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་སྟེ། གང་གིས་བྱིར་དུན་པ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེའི་བྱིར། གང་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བས་སྦྱོར་བ་དེ་དུན་པའི་ཤེས་པས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པ་མ་
 ཡིན་པས། དུན་པ་ཡུལ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ལ། ཉམས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་
 སུ་བཅད་པའི་གང་ཡིན་པ་དེ་དུན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས། བདག་
 གིས་མཐོང་ངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
 ཅེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 རྟགས་ལ་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱལ། དེས་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དེའི་
 གཞལ་བྱ་འགྱུར་བའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་མ་ཡིན་པར་བྱལ། དགག་པ་གང་ཞིག །
 བྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་དེས། བྱོད་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་རྟོགས་
 པའི་བྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་དེ་
 མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་བྱལ། བྱོད་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དུན་པ་སྟེ་རྩལ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། ཆད་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་ཆད་པ་
 དང་། རྗེས་དབག་ཆད་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཆད་པ་གང་ཞིག །རྟགས་ལ་
 དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པར་(103)རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་ལ་མི་
 བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། དབྱེ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་དང་གསུམ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཆད་པ་གང་ཞིག །རང་
 གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟོན་དབང་པོ་གསུགས་ཅན་པ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་

སྒྲོ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། གཉིས་
པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ཐུན་མོང་ས་ཡིན་པའི་བདག་ཆེན་ཡིད་དབར་
ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་
བའི་རིག་པ། དབྱེ་ན། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། རྟོག་མེད་ཡིད་མངོན་
གཉིས། དང་པོ་མཚན་གཞི་ནི། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གང་ཡང་ས་རྟོགས་པའི་གང་
ཟག་གི་གྲུད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་ལམ་རྒྱུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་
བཅུང་སྟོམས་གསུམ་དང་། ཐུན་འཛིན་དབར་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཐུན་པོ་དོན་
མཐུན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་
ལྟ་བུ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །
རང་གི་བདག་ཆེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། རང་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོག་པ་དང་བུལ་བའི་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ནི་
རྟགས་ལ་ས་ལྟོས་པར་ཚུར་(༡༠༩བ)མཐོང་གིས་རྟོགས་པར་རྣམས་ཡིན་ཏེ།
ཅུ་ཤེས་དྲི་ག་ཆེན་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཁྱད་གཞིར་གྲུབ་ནས་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་
དང་ཐ་སྙད་གང་ལ་ཡང་དབྱེད་པ་མེད་པས་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ཞིང་རྟགས་ལ་
མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཡང་རྣམས་
པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །
ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
གྱུར་རུང་སྟེ། འཛིན་ཏེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རྟོག་དུས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་ཐུན་ཅིག་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་པ་འདིས། གཞི་

གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཟེར་ན་མི་འབྲང་དེ། དེའི་མཐུག་ཐོག་ས་
 ཏུ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན། ཉག་ས་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས་ས་ལུམ་པ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་
 ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོར་ཉིད་དེ་ཐོག་ཆེན་མཐོང་
 ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་དེ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག ཤེས་པ་ལ་ཆད་མས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཞན་དག་དེ་ས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཉྱུག་
 མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཆད་མ་ས་ཡིན་ནོ། །ཟེར་བ་རྣམས་མི་འབྲང་དེ། སྲིག་ཆེན་ལས།
 བདག་གཉིས་དང་། བདག་མེད་(100ན)གཉིས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཉྱུག་མི་ཉྱུག་
 སོགས་ལ་ཆད་མས་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སྟོ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་
 གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའང་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི། རང་གི་རྟེན་ཉྱུགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
 བས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། རང་ལ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་
 པའོ། །འདིའི་དབྱེ་བར་གྱུར་པའི་ལུང་གི་ཆད་མ་ནི། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་
 གི་ཉྱུགས་ལས། སྐྱེན་པས་ལོངས་སྟོད་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་
 བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ལ། ལུང་གི་ཆད་
 མ་དང་ལུང་ཆད་མ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ལུང་གི་ཆད་མ་ནི་སྐར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ།
 ལུང་ཆད་མ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་འཁུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་སྐྱབ་སྟེ། ལུང་
 ཆད་མ་དང་། སྐྱེས་སུ་ཆད་མ་སོགས་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་དག་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་སྐྱབ་དེར་ཐལ། རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱི་ཆད་མའི་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་ཆོ། ལུང་
 གི་ཆད་མ་ཞེས་འབྱུང་གི། ལུང་ཆད་མ་ཞེས་པ་གང་དུ་ཡང་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ཉིད་
 འཇལ་གྱི་ཆད་མ་ཡང་། ཉྱུགས་ལ་ས་བརྟེན་པར་དཔེ་བཞེད་པ་ཅོམ་ལས་དོན་རྟོགས་

པའི་སྒོ་ལ་མི་བྱེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། རྟགས་བརྒྱུ་བར་བྱ་བ་ལ་ས་འབྲུལ་བ་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྟོང་འཇུག་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། འཇུག་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་རང་
རིག་ཡོད་མིན་ན། །ནམ་ཤེས་དྲན་པ་རི་ལྟར་སྒྱུར། །ཞེས་གསུངས།

ཁོ་ན་རེ། སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་(༡༠༩བ)དྲན་པར་ནམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་འབྱད་
པར་བཤམ། དེ་སྟོར་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདིའི་ལན་ལ་སྟོང་
འཇུག་ལས། གཞན་སྟོར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། སྟོང་གི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། སྟོར་སྒྲུང་དབང་
ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས། ཡུལ་སྟོན་པོ་དྲན་པ་ན་སྟོར་
སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱང་དྲན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དཔུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་
ཡུས་ལ་སྐྱགས་པ་ན་ཡུས་ལ་བྱི་དུག་ཞུགས་ཀྱང་། དེའི་དུས་སུ་སྐྱགས་པ་སྟོར་གི་དུག་
ལ་ས་སྟོར་ལ། ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་བོས་པ་ན། སྟོར་སྐྱགས་པའི་དུས་སུ་དུག་ཞུགས་
འདུག་སྟམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། བྱུང་བ་མེད་དེ། སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དང་། སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་གཉིས་
རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་སྟོན་པོ་གཅིག་ལ་བྱུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་གང་གི་ཡུལ་ཕྱིར་གྱུར་དེ་ལས། །ཞེས་གསུངས། མྱོར་
མྱོར་དབར་གྱིས་རྟོགས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་ཡོད་དེ། མྱོར་མྱོར་དབར་གྱིས་དེ། མྱོར་མྱོར་དབར་
གྱིས་རྟོགས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟོགས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་
གཉིས་དོན་མི་གཅིག་མེ། མྱོར་མྱོར་དབར་གྱིས་དེ་རང་ཉིད་རྟོགས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་ཡོན་
ཡང་། རང་ཕྱིར་ཕྱིན་མ་ཡོན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སོ་སྒྲུའི་རྒྱུད་ལ་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། རགས་པའི་འགོག་
བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྩྭ་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། གང་ཟག་རང་(104ན)
སྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་སྒྲངས་པའི་སྒྲངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྩྭ་
མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོན་ན། དེ་རྒྱུད་ལ་
ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཡོན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྟན་ལྟར་གྱི་རྩྭ་མཐོང་མེད་པར་ཐལ། ལྟན་པའི་
མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྩྭ་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། ཐུབ་པ་འདྲུ་ཕྱིན་
གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་སྒྲུ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྩྭ་མཐོང་མེད་པའི་
ཕྱིར་དེ། བྱིས་པ་ལག་མཐེལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདྲུ་ཕྱིན་སྒྲུག་བསྐྱལ་སྒྲུ་མི་རྟོགས། །ཞེས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱུང་བོ། །

ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡོན་ན། རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་
ཁྱུང་ཟེར་ན། གཞུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་ནས་སྒྲེས་པའི་གཞུགས་དོན་མཐུན་
དུ་ངེས་པའི་ངེས་གྱིས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་དེ། ཡོད་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
ཡོན་པའི་ཕྱིར་དེ། དབྱུང་གིས་ཡོན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཞུགས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་གཞུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་

གཉིས་རང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་སུངས་པར་བལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །སྤྱི་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་ས་ལུལ་ཟེར་ན། དེ་
 ཚེས་ཅན། དེ་ལ་ལུལ་པར་བལ། དེ་ཁྱོད་ལ་རང་གིས་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱང་
 བ་གང་ཞིག་དེ་རང་གི་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་ས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་རང་གི་ཞེན་
 ཡུལ་ལ་ལུལ་པར་བལ། དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་ལུལ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལོག་གཤམ་
 སྤྱི་བལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ལུལ་པའི་སྟོ་དེ་ལོག་གཤམ་ཀྱི་སུམ་ཉིད་
 ཡིན་ཟེར་ན་ས་གྲུབ་སྟེ། རང་དང་འཛིན་སྤངས་(༡༠༥བ)འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་
 སྟོ། ལོག་གཤམ་ཀྱི་སུམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་ལ་མདོན་སྟོག་གཉིས་སྤྱི་བལ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 ཚད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སྤྱི་བལ་པའི་སྤྱང་ལུས་པར་བལ། སྐབས་འདིར་
 ཚད་མ་ལ་གྲངས་རེས་འབྱེད་ཅིང་། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་བལ་པའི་སུམ་
 ཕྱིར་ཏེ། རང་སུམ་ཉིད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རང་ཡུལ་ལ་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མདོན་སྤྱི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་བལ་ལོ། །
 འདྲོད་ན། སྤྱི་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་ཚེས་ཅན། དེར་བལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་
 མདོན་སྤྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་མདོན་སྤྱི་ཚད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྤྱང་ཅན་ཀྱི་གཤམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཐོག་རྒྱ་བརྒྱུབ་དགོས་ཀྱི་ལུང་ལ་དབྱེད་པ།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། དྲུང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་
 བྱ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱང་པ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་དྲུང་དོན་དུ་སྒྱུ་བ་
 དགོས་ཀྱི་ལུང་དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་རྟག་བརྟན་
 ཐེར་རྒྱག་གི་བདེ་གསེགས་སྟོར་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། བྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་
 མདོ་ཀྱང་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་
 སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། སེམས་
 ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་རྟག་བརྟན་ཐེར་རྒྱག་གི་བདེ་གསེགས་སྟོར་པོ་མེད་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་ལྟ་མ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་རྟག་
 བརྟན་ཐེར་རྒྱག་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་མི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཡང་སྟོར་(༡༠༦ན)ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། སྐབས་འདིར་དྲུང་དོན་དུ་སྒྱུ་བ་དགོས་ཀྱི་ལུང་ལྟ་
 ཡོད་དེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་
 ཀྱི་བདེ་གསེགས་སྟོར་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། བྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ།
 ཀྱང་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་
 ཀྱིས་བྱུང་བར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། སེམས་
 ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གསེགས་སྟོར་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
 ཆོས་ཙན། བྱིད་སེམས་ཙན་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། བྱིད་སྐབས་
 འདིར་དྲུང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་

ཕྱིར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལྟེན་རྣམ་པར་གྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་
དུ་གང་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་འདིས་བྱངས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་མདོན་པར་གསལ་
བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མེས་མ་ཙམ་པས།
མེས་མ་ཙམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུང་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་ཁས་
ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་ལོ་དོན་དུ་ཐུར་པའི། ལེན་པའི་རྣམ་པར་གྱེས་པ་ཟབ་
ཅིང་ལ། ཞེས་པའི་ལུང་ཚིག་ཅན། བྱང་མེས་མ་ཙམ་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་
པར་ཐལ། བྱང་རྣམས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
པ་ཁས། རྟགས་བྱབ་སྟེ། མདོ་ལྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ཚིག་དུ་ཐུར་པའི་ཀུན་གཞི་
རྣམ་པར་གྱེས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན་སྟེ། མདོ་
ལྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་བར་(༡༠༦བ)
ཕྱི་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་
བར་ཕྱི་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དེ། རྣམས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་བསྟུབ་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་ལྟེ་དགོངས་འགྲེལ་དེས་ཀུན་བརྟགས་བདེན་
མེད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རྣམས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པའི་མདོ་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་
དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པའི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་
སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཐུབ་པར་སྟོན་པའི་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་མེས་མ་ཙམ་པའི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་བར་ཕྱི་ནས་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་རྣམས་སུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ནི། ལེན་པའི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་
ཟབ་ཅིང་ལ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ནོ། །

དེ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ནི། མཆོག་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་
པོ་སྟོན་པའི་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་གཞུགས་བརྟན་དེ་སེམས་
ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། དུམས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དང་
དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ནི། རི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྟོན་པས་སྟོན་རྣམས་གཏོང་བ་
ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ནོ། །མཆོག་ཉིད་གསུམ་ལ་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་
བདེན་པར་(107)ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོག་ཉིད་གང་ཡིན་
པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བདམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི།
རང་གི་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཆོག་ཉིད་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ནི། སྟོ་
གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྟེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་གི་ག་
པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ནི། ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་སྟབས་ནི། སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཀྱང་། དུང་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ།
སྟོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་དུང་རྒྱུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་མི་གྱུ་
སྟེ། ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་འབྱེན་
མི་དགོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྱུ་ཀྱིས་མདོ་ཀུན་བརྟགས་སུ་བསྒྲུབས་ཐེན་པའི་ཕྱིར།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཆོག་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་

པོ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པའི་སྐད་ནི། སོར་འབྲེང་ཅན་གྱི་སྐད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་།
གཙོ་བོ་སྒྲིང་གསུམ་དར་ཡུག་གི་སྐད་ཡིན་ནོ། །

དབུ་མ་བདག་འགོག

ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་ནམས་ས་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ
མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ས་རིག་པ་ལ་དབྱེན་ལས་རྒྱ་འབྲས་
ལ་སྒྲིངས་པའི་ས་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིངས་པའི་ས་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། སྒྲིབ་པ་གཏོང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་
འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་(༡༠༧)མཐུན་
ཕྱོགས་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་དབྱེན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཀུན་བརྟགས་དང་། ལྟན་སྐྱེས་གཉིས། དང་པོ་ནི།
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི།
གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ལ་ཡང་། ཀུན་བརྟགས་དང་། ལྟན་སྐྱེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མེས་མཆོག་གི་
པའི་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ལ། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་ཡིན་པའི་སྤྱ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། འཛིག་ལྟ་ས་
ཡིན་པའི་སྤྱ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱ། གཉིས་ཀ་ས་ཡིན་པའི་སྤྱ། དང་པོ་ནི། ར་ཡི་བར་
འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ར་ལ་དམིགས་ནས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ར་ཅས་

ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས།
ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ལམ་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
ལམ་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ས་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
སྒོ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ས་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ལམ་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ས་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། (104) འདོད་
ན། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟགས་
ན། བདེན་མེད་རྟགས་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་
མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱད་པས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནམས། གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡོད་
པར་ཐལ། རྟོག་ཆེན་ལས། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། གྲུབ་
མཐས་སྒོ་མ་བརྒྱར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ལ། གང་ཟག་ལྷན་པོ་དང་སེམས་
ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བརྒྱར་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱད་ལ་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་
ཡོད་པར་ཐལ། ས་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཀྱི་རྟོག་ལ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱུང་པའི་གང་
ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཏུ་ལྟ་བ་དང་
འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ། ཅིས་དང་། རྟོག་ཆེན་ལས། མདོ་ལས་ཀྱང་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་
ཡོད་པར་བརྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་

དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཚེས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ།
 (༡༠༥བ)གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། ཉགས་
 དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་
 ཅན། བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱི་
 བཞི་ཅི་ཚུལ་དེ་མི་འབྱེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ་
 བདག་འཛིན་སྤངས་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདག་འཛིན་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཡང་མ་ཡིན། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
 ན། བདག་འཛིན་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་
 གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བདག་མེད་ཐུ་མོ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཐུ་མོ་དང་། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རའི་མིག་སྒྲ་སྒྲགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཏེ།
 དེས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ར་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ར་ཡི་བར་
 འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ས་ར་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདིར་མ་ཟུབ་པའམ་དབྱེད་
 དགོས་སོ། །དེས་ན་ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད། (༡༠༧ན)དེའི་དམིགས་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚེས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཚེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

སྒྲིམ་ཡང་མེད་དོ། །དཔལ་ལྷན་དང་པོ་གྲུབ་མེ། དེས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་
 ཏེ། ར་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། ར་ཡི་བར་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་
 བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་གང་ཞིག །གང་ཟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཟེར་ན། འོ་ན། ར་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། ར་ཡི་བའི་རང་ལྷན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་
 མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེར་ཐལ། ར་ཡི་བའི་རང་ལྷན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ཡིན། གང་ཟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩལ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། ར་
 ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་
 དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་། གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་
 ནས་རང་གི་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ར་ཡི་བར་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འཛིན་ལྟ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དང་པོར་ར་ཞེས་པའི་འཐད་དུ་རང་འཛིན་པའི་
 འཛིན་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་ལས་གཞན་པ་མེ། དེ་པ་ཡིན་པའི་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་དང་། ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་
 འཛིན་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་མི་འགལ་བའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁུབ་པོ། །

གཞན་ཡང་། དོགས་པའི་(1042)གནས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་
 སྒྲིམ་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྒྲིམ་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དམིགས་
 པ་ཡིན་ན། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན།

ར་ཡི་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ར་ཡི་བ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་གར་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། རར་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་དང་།
ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གར་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་
སྐྱེས་དང་། བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེན་པ་བྱལ་སྟེ།
ར་ཡིན་ན། རར་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གར་ཟག་ཡིན་
ན། གར་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་
ཁས། ཉགས་སྟེ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ར་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་རར་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ། བདག་འཛིན་སྤངས་གསུམ་པ་ཡིན་
པར་བཤམ། ར་ཡི་བ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་པ་ཡིན། གང་ཟག་
ཀྱང་པ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་སྤངས་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན།
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱལ་ཅིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་། གང་ཟག་རང་སྤྱོད་
པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཆོས་ཅན། དེར་བཤམ། དེའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ།
གང་ཟག་རང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་
ཆེན་ལས། མདོ་ལས་ཀྱང་འཛིན་ལྟ་ལྟ་སྤྱོད་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། (༡༡༠ན)བདག་འཛིན་ཡིན་པར་བཤམ་ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་རང་
སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བཤམ་ལོ། །ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཅན་པ་ཡིན་པའི་མ་དག་པ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་སྤྱིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
པར་བཤམ་ལོ། །

སྐུ་ལྔ་པ་ལ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷ་ན་སྒྲིམ་ཡིན་ན། འཛིག་ལྷ་ཡིན་
པས་བྱུང་གསུངས། མཚན་སྒྲིམ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་སྒྲིམ་གྱི་ར་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རང་རྒྱུད་གྱི་ར་དང་ར་ཡི་བ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲུབ། །

ལ་ཅིག །རང་འཛིན་ལྷ་ན་སྒྲིམ་ཡིན་ན། འཛིག་ལྷ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། རང་
འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་དང་མཚུངས་ལྷ་ན་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་
ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་
འཛིག་ཆོག་ལ་ལྷ་བ་ནི། ར་དང་རའི་རྣམ་པ་དེ་ལྷ་ལུང་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་ལོ།

ལ་ཅིག །གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཟེར་ན། བདག་མེད་རྟགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་
ཞིང་། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་(190བ)འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན། བདག་
འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷ་ན་སྒྲིམ་གཉིས་
སུ་འབྲེད་རིགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན། གང་
ཟག་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་སྐུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ལྷ་ར་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་གི་

སཁོཅ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པར་བཤམ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ཡིན་ན།
རྒྱ་སཁོཅ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་མི་ལྟོས་པར་གང་ཟག་རང་གི་སཁོཅ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པའི་སློ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་སྐྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་སྟེས་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་བཤམ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་
འཛིན་པའི་སློ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ལས།
འདོད་ན། དེ་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་བཤམ། སྟོང་བུན་ཆེན་མོ་ལས། གཟུགས་སྟགས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལ། ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟ་སྟེས་གཉིས་སུ་བྱེ་
བའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟགས་ཟིན་གོས་ས་པས་འཁོར་བ་
ལས་གྲོལ་མི་རུས། ཞེས་གསུངས། དེ་འདྲ་བའི་སློ་ཀུན་བརྟགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་
ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟགས་ཟིན་གོས་ས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བར་བཤམ། བྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ། བྱོད་བདེན་
འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །རའོ་སྐུ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་རང་འཛིན་ལྟ་སྟེས་(༡༡)ན་ཡིན་ཟེར་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གོ་སྐུ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་
སྟེས་ཡིན་པར་བཤམ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ཡོད་པར་བཤམ། འདོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མུ་རན་ལས་ས་འདས་པའི་སྐུ་པས་སུ། དགོ་སྟོང་གིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དཀོར་བརྒྱས་པ་ལ་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་བར་བཤམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་རའི་ཆོས་གོས་སྐུ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་མུ་རན་ལས་ས་

འདས་པའི་སྐབས་སུ། དེའི་དགོང་བརྒྱུས་པས་པམ་པ་འབྱུང་ལ། ལྷ་རྩེ་ལས་འདས་
ནས། དེའི་དགོང་བརྒྱུས་པ་ལ་སྒྲོམ་པོ་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པ་མི་
འབྲད་པར་བཤམ་ལོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རའོ་སྒྲོམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་རར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་བཤམ།
ར་རར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ར་རར་འཛིན་རྟོག་
པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་མེ། བདེན་པ་
ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་བཤམ། བདེན་
འཛིན་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ལས། མ་
བྱལ་ན། བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་པར་བཤམ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། རིན་ཆེན་འཕྲེང་
བ་ལས། རི་སྤྱོད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྤྱོད་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཡོད། ཅིས་
སྐྱེས་པ་འབྲད་པ་མི་འབྲད་པར་བཤམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་དེ་ལ་(1991)འཛིན་སྐྱེས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་
ཡོད་པར་བཤམ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྒྲོམ་མེད་དེ། བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་
སྐྱེས་རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཀློག་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། ཀ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་
སྒོ་གཉིས་འཛིན་སྐྱེས་རིགས་གཅིག་ཡིན་པར་བཤམ། བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་
སྐྱེས་རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། ལུས་འཛིན་རྟོག་པ་
དང་། ཀ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་འཛིན་སྐྱེས་རིགས་གཅིག་ཡིན་པར་བཤམ་ལོ་ཟེར།

ཡང་འཇིག །བདག་འཛིན་གཉིས་རིགས་གཅིག་པར་བསྐྱེད་པའི་བྱུགས་ལ། རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ས་ཡིན་པར་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་བདག་འཛིན་ཡིན་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ས་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་
འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅམ་སྐལ་འབྱེད་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་
འཛིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པ་གང་
ཞིག །བདག་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་འཛིན་སྐྱེས་རིགས་གཅིག་པའི་བྱིར། ཉགས་
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅམ་སྐལ་འབྱེད་པར་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ས་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མེད་པ་མདོ་སྟེ་པས་རྟོགས་པའི་བྱིར།
ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་སྟོ་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་(༡༡)པེད་བདེན་
པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
སྐྱེད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱོད་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་བདག་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ས་ཡིན་
པར་ཐལ། བདག་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལ། ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་
པའི་སྟོ་དེ་ལ། ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པ་གང་
ཞིག །བདག་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་འཛིན་སྐྱེས་རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར།
ལམ་གསུམ།

ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དཔེ་བཤེས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉི་ཆེ་བའི་སྣང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་
མཁའི་སྣང་དུ། དོན་དཔེ་བཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བཤེས་
པར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དཔེ་བཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉི་ཆེ་བའི་སྣང་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟམ་པའི་སྣང་དུ་དོན་དཔེ་བཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟམ་
པ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བཤེས་པར་མེད་པ་དོན་དཔེ་བཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་པ་
བཞིན་ཁས་བླངས་སོ། །

ཁ་ཅིག །གང་ཟག་བཤེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། གང་
ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་ལ་བཤེས་འཛིན་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་བདག་
འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བདག་འཛིན་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། (111)འདོད་ན། གང་ཟག་བཤེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན།
གང་ཟག་ལ་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཤེས་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྣང་ལུས་ཆེན་མོ་ལས། རང་རྒྱུད་པས་བདག་འཛིན་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་གྱིས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་
པ་གཞིར་བཞག་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
པར་ཐལ། བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁའ་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཁའ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ། བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་ཆོས་ཅན། དོམ་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མཛོན་སུམ་
 པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁའ་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁའ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་པས་བདག་འཛིན་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་
 པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པས་(༡༡)ནས་བདག་འཛིན་ལ་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་ཚུལ།

རང་ལུགས་ལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགལ་སྒྲ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་
 པ་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་གྱི་
 བདག་འཛིན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་སྒྲས་བཞེད་རིགས་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་དབྱེ་ན། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་དང་། ལྷན་སྦྲེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤང་རགས་གཉིས་
 དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་གིས་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་སྒྲ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་ལྟ་སྒྲ། གཉིས་པ་ལྷན་སྦྲེས་ནི། རྒྱ་མཚན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གང་ཟག་རང་གི་

མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་
 གྲུས་བརྟེན་རིགས་ཀྱི་སློ་ནས་དབྱེ་ན། ཀུན་བརྟགས་དང་། ལྷན་སྦྲེས་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། ལྷ་བའི་ཀུན་བརྟགས་དང་། རགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷ་
 མཚན་ལྟར་སྤྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ།
 གཉིས་པ་ལྷན་སྦྲེས་ནི། ལྷ་མཚན་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་གཟུགས་སྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། འཛིག་
 ལྷ་ས་ཡིན་པའི་སྤྱ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་ས་ཡིན་པ་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་། འཛིག་
 ལྷ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་ཡིན་པ་མེད་དེ། འཛིག་ལྷ་ཡིན་ན། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་
 གི་(199)བདག་འཛིན་ཡིན་པར་བཤམ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདག་
 འཛིན་དེ་ལ། ཀུན་བརྟགས་དང་། ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་བཤམ། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། གཟུགས་བདག་ས་ཡིན་པ་ལ་བདག་རྟུ་ལྟ་བའི་སློ་ཆོས་ཅན།
 འཛིག་ལྷ་ས་ཡིན་པར་བཤམ། འཛིག་ལྷ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་པ་ཁས།
 ཏགས་གྲུབ་ལྟེ། འཛིག་ལྷ་ཀུན་བརྟགས་དེ་ལ། གཟུགས་བདག་ས་ཡིན་པ་ལ་བདག་
 རྟུ་ལྟ་བ་ལ་སྟགས་པའི་འཛིག་ལྷ་ཀུན་བརྟགས་ཉི་ཤུར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ།
 ས་རིག་པ་དེ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ས་ཡིན་པའི་ས་
 རིག་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་བཤམ། ཉོན་མོངས་ཅན་ས་ཡིན་པའི་ས་རིག་པ་
 ས་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གྲུབ་ན། ཤེས་སྦྱིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་

པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་པས། ཐོག་མར་བདག་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལམ་བའི་རྩ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གལ་ཏེ་མུང་པོ་བདག་ནི་དེའི་ཕྱིར་དེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་སྒྲོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཁས་
ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། འོ་ན། གལ་ཏེ་མུང་པོ་བདག་ནི་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས། ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཡིན་པ་འགོག་པར་ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་དེས་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ཏུ་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་(༡)༡༤ན་གི་
གདགས་གཞིར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་གྱིང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་ཁས་
ལེན་པ་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་དམ་
བཅའ་བའི་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་བདག་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་མ་ཡིན་པར་
ཁས་སྒྲུངས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དམ་བཅའ་ལ་ཁས།

ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་ནོ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་ཡིད་དེས་
དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སེམས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་

ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་གྱི་དམིགས་ནས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་
 བར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་རང་འཛིན་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་དེས་དམིགས་པ་ཁྱོད་ལ་དམིགས་
 བས་ནས་པ་རང་སེམས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས་སོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། རང་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་གྱི་དམིགས་ནས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཨ་བྱ་ཡ་ཀ་ར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་པ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་
 གསལ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་(199པ)ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། རང་
 ལུགས་ལ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞིའི་ནས་པར་
 ཤེས་པ་མདུན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ལན་འདེབས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ར་ཅམ་གྱི་མཆོན་གཞི་དང་། ཀུན་
 གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལུགས་ལྟ་བུ་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་དང་།
 མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནས་པར་ཤེས་པ་ར་ཅམ་གྱིས་མཆོན་གཞི་
 དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ར་ཅམ་དེའི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་
 དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་པོ་དང་། ལམ་བར་བར་ལམ་པ་མཁན་སོགས་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ར་ཅམ་དང་། ར་དེའི་མཆོན་གཞིར་ཀུན་གཞི་
 སོགས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། སེམས་ཅམ་གཞིར་བཞག་ལ། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནས་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་དེས་ཁྱོད་ལ་དམིགས་བས་ཁྱོད་རང་
 རྒྱ་བྱུང་པའི་རྩེ་མཐོང་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ར་ཅམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྩེ་མཐོང་གི་རང་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་
 དེ་ལོག་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་དམིགས་བས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྩེ་མཐོང་ཏུ་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྩེ་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྩེ་

མཐོང་གི་རྒྱུ་གི་ར་ཅས་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུ་གི་རར་འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་ཡོག་ཤེས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་དཔེགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་གང་ཞིག་ཁྱོད་བདག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རར་སྐྱ་བྱལ་པའི་རྩ་ས་
ཡོད་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་རར་སྐྱ་བྱལ་
པའི་རྩ་ས་ཡོད་དུ་གྱུར་པའི་བདག་(༡༡༥ན)ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རར་སྐྱ་བྱལ་པའི་རྩ་ས་
ཡོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གྲུབ་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་
ཅན། རར་སྐྱ་བྱལ་པའི་རྩ་ས་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་
ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དངོས་སྐྱ་བས་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་ལེན་
ནི་ཟེར་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ལྷག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་ལེན་
ལེན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་།
དངོས་སྐྱ་བ་གཞིར་བཞག་ལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
སྐབས་སུ་བདག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདུས་
བྱས་ཀྱི་འབྲས་ཁུའི་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་
འབྲས་ཁུ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་སྒྲོའོ། ॥

། གང་ཕྱིར་ནས་མཁའ་ཁྱི་མ་མེད་ལ་སྒྲ་སྒྲར་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སྒྲར་བྱམ་ཆེན་པོ་ལས། བྱར་སེམས་རྒྱན་
མཐའ་བའི་ལུས་མཆོན་དཔེས་སྒྲས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་
ཆོས་སྐྱ་བོར་ན། ལོངས་སྐྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། ལོངས་སྐྱའི་གཙུགས་ལོངས་
སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྐྱ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རྒྱལ་བ་ཤུག་ཕུབ་པའི་གཟུགས་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཕུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲེན་པའི་ཕྱིར།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ །དང་པོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། དེ་རྗེས་
 ལོངས་སྐུ། དེ་རྗེས་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། (1142) ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན། བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་
 མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་ཐོབ་
 བས། གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་
 རྣམ་མཐུན་སྒྲིབ་གཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་ལ། གཟུགས་སྐུ་མ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲེན་ན། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས། བསོད་ནམས་གྱི་
 ཆོགས་ལ་སྐོབ་དགོས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་གནས་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་གྱུར་ཡིན། རྒྱལ་
 འགྱུར་གྱི་རིགས་གནས་འགྱུར་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་ཐོབ། གཟུགས་སྐུ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲེན་ན། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་རྒྱལ་
 འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་སངས་རྒྱལ་
 པའི་ཆེ། རྒྱན་མཐའ་བས་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆེ།
 རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མ་ཡིན། ལོངས་སྐུ་མ་ཡིན། རྒྱལ་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་རྣམས་ཁས་བླུངས།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་བས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 རྣམ་བ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེས་
 གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེས་ལོངས་སྐུ་འཛིན་པ་མི་སྐྱེད་

པའི་ཕྱིར་དེ། དེས་ལོངས་སྐྱེ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞུང་ཡང་། ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐྱེས་ལོངས་སྐྱེད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེད་འཕྲིན་ལས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། གཏུལ་(༡༡༥)ཕྱི་སྐྱེ་པའི་སྐྱར་བ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་འབྱུང་སྐྱེ་པ་ལ། ལོངས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན།
 ལོངས་སྐྱེ་སྐྱེད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱེད་སྐྱར་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ། ལོངས་སྐྱེ་འཕྲིན་པའི་
 གཏུལ་ཕྱི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། ལོངས་སྐྱེ་དེ། རང་གི་
 བདག་སྐྱེན་དུ་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ།

༡ རི་ལྟར་སྐྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྐྱེད་ལ་མེད་དེ་ལྟར། །དེས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་
 ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། གཞུང་
 དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་ཏེ། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ། ད་ལྟར་བརྫོགས། འདས་པ་འདས་པའི་དུས་སུ་རི་
 ལྟར་བྱུང་བ་བཞིན་རྫོགས། ས་འོངས་པ་ས་འོངས་པའི་དུས་སུ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་
 རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་ཀྱང་། དུས་
 གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། མཁྱེན་དུས་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཞི་
 གཅིག་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཡང་། གཞི་གཅིག་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། མཁྱེན་པ་དེར་མཁྱེན་རྒྱུད་ཆོས་དེ་དེར་ཡོད་པའི་རེས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སྐྱོན་འཕྲིན་པ་ལ། སྐྱེས་པ་ཁ་ཅིག་ །རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ས་

ལྷན་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་གྲུལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་ལྷན་ཅིག་ཅར་དུ་
གྲུབ་པར་གྲུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རང་ལུགས་འཛོག་པ་ན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་
དུས་གཅིག་དུ་ཤེས་བྱ་གཤམས་ཅད་མཁུན་ཡང་། ཤེས་བྱ་གཤམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་མི་
མཁུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དམ་བཅའ་དང་པོ་(196)མི་འབྲད་དེ། འོན་ཀྱང་དུས་
གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྟོགས་པར་གྲུལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོད་མས་རྟོགས་པར་གྲུལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པར་གྲུལ་ལོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པ་མི་འབྲད་དེ། རྣམ་
མཁུན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་གྲུལ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ད་ལྟར་བ་
རྟོགས་པའི་དུས་སུ། འདས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། མ་འོངས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ད་ལྟར་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་
ཤེས་བྱ་གཤམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། རྣམ་
མཁུན་གྱིས་ཤེས་བྱ་གཤམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མཁུན། ཤེས་བྱ་གཤམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་
རྣམ་མཁུན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁུན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་
སང་གི་བུམ་པ་རྟོགས་བྱས་པ་ལ།

ཁོ་ན་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་རྟོགས་པར་གྲུལ།
རྣམ་མཁུན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
འདོད་ན། ཁ་སང་གི་སྐུ་གུ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཡོད་པར་གྲུལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །
ཇི་ལྟར་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཇི་སྟེད་པ་མ་རྟོགས་ཟེར་ན། མཁུན་པའི་སྐད་
ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ཁྱབ་ཅན། ཞེས་བཤད་པ་མི་
འབྲད་པར་གྲུལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། ཇི་ལྟར་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་
ཆོས་ཅན། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པར་གྲུལ། ཇི་སྟེད་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་ལྷ་བ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་
 རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱལ། ཅུ་བར་འདོད་ན། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་(༡༡)ཡན་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་ཆོས་
 ཅན། རང་ལུགས་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པར་ཐལ། རང་ལུལ་རི་ལྷ་བ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་
 རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། རང་ལུལ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་
 བཅས་པར་ཐལ། རང་ལུལ་རི་སྟེང་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རང་ལུལ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་
 ཕྱིར། སྟོང་འཇུག་དར་ལྷག་ལས། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་ལུགས་ལ་ཉྀགས་ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལ་སྟོང་བུན་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཉྀགས་
 པར་ཐལ། སྟོང་དེ་དང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་གང་ཞིག་སྟོང་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉྀགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཉྀགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། དེས་ན་རྣམ་མཁུན་
 ཀྱིས་རྣམ་མཁུན་མངོན་སུམ་དུ་ཉྀགས་ཤིང་། དེས་དེ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཉྀགས་ཀྱང་། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཞེས་གསུངས། འོ་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཉྀགས་པར་ཐལ། དེ་དང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་གང་ཞིག་སྟོང་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉྀགས་པར་ཐལ།
 རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉྀགས་

པའི་ཕྱིར། ལམོར་གསུམ།

ལྷགས་དང་པོ་དེ་ཡང་མི་འབྲད་དེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། (17)ཡང་མི་སྒྲུང་ཡང་རྟོགས་
པའི་ལྷགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་དུ་མེད་པས་སྒྲུང་ནས་མཐུན་དགོས་ལ་ཞེས་
བཤད་པ་མི་འབྲད་པར་བཤམ། རྣམ་མཐུན་གྱིས་རྣམ་མཐུན་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ལྷགས་གཉིས་པ་ཡང་། རྒྱུ་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་ཤར་བ་རྟོགས་པ་འདི་པའི་
ལྷགས་མིན་པ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་མི་འབྲད་པར་བཤམ། རྣམ་མཐུན་གྱིས་རྣམ་མཐུན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
ཀྱང་། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་
ལ་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རྣམ་པ་ཤར་བར་བཤམ། ཁྱེད་ལ་རྣམ་མཐུན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་
ཤར་བ་གང་ཞིག རྣམ་མཐུན་དང་། རྣམ་མཐུན་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་
བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་
གྲུབ་ན། རྣམ་མཐུན་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཐུན་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་
བར་བཤམ། ཁྱེད་རྣམ་མཐུན་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཐུན་ལ་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་བཤམ། རྣམ་མཐུན་
གྱི་ལམོར་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག །དེ་
གཉིས་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྡ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཐུན་
གྱི་ལམོར་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་བཤམ། ཁྱེད་རྣམ་མཐུན་དང་ཐ་དད་
གང་ཞིག །ཁྱེད་རྣམ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲི།

གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་མཐུན་མངོན་སུམ་དུ་མ་
རྟོགས་པར་བཤམ། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས།
གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་

མཐུན་(༡༡༥)ཆོས་ཅན། བྱོད་དང་རྣམ་མཐུན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྣམ་མཐུན་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན།
 རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱོད་དང་སྒྲུང་ཉིད་གཉིས་སོ་སོ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་
 སྒྲུང་ཉིད་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། རྟགས་སྒྲ།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱོད་དང་སྒྲུང་ཉིད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཐུན་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ།
 བྱོད་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྣམ་མཐུན་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
 ན་འདིར་མ་བྱལ། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། སྒྲུང་ཉིད་རང་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་སྒྲུང་ཉིད་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུང་ཉིད་རང་ལས་ཐ་མི་དད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་
 པ་མ་བྱལ་ན། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་
 གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་སྒྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཐུན་དེ་བྱོད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་སྒྲ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རྣམ་མཐུན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།
 དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་
 འདིའི་གཉིས་སྒྲུང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པ་ཐལ། དམན་(༡༡༥)ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་
 སོར་པའི་སྒྲུང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་ལམ་ཆོས་
 མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།

དམན་ལས་སྒྲིལ་དུ་མ་སོང་བའི་ཐོག་ཆོན་གྱི་སྒྲིལ་ལས་ཆོས་མཆོག་ཆོན་པོ་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་སྒྲིལ་བ་ཡོད་པར་བཤམ། བྱོད་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
 སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་དེ། སྒྲིལ་ཉིད་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག སྒྲིལ་བྱེད་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་ནས། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་
 རྣམ་མཁུན་གཉིས་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པར་བཤམ། བྱོད་ཀྱིས་རྣམ་མཁུན་
 རང་ལས་བཟོ་བའི་དང་པོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པའི་ཕྱིར་དེ། བྱོད་ཀྱིས་རྣམ་མཁུན་རང་
 ལས་བཟོ་བའི་དང་པོའི་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་བྱུང་། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། སྒྲིལ་ཉིད་
 གཉིས་སྒྲིལ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པར་བཤམ། སྒྲིལ་ཉིད་རང་ལས་བཟོ་བའི་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁུན་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་
 དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་བྱོད་པར་མེད་པར་བཤམ།
 རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
 གཟིགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་བྱོད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྣམ་
 མཁུན་གཉིས་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པར་བཤམ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་གཉིས་སྒྲིལ་
 བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སྤྲོད། འཕྲུག་འགྲེལ་
 ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་(171པ)ཞིག་མངོན་
 སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། སངས་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་
 མོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྩིས་ལ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་བདེན་སྒྲིལ་ལས་མ་རེག་པར་དོན་དམ་
 བདེན་པ་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། རྩིས་ལ་རྣམ་མཁུན་གྱི་
 གཟིགས་དོར་རྩིས་ལ་མེད་པར་བཤམ། ལུང་དོན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩིས་ལ་

མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། རྣམ་
 མཐུན་གྱིས་རི་ལྗང་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པ་ལ་ས་རེག་པར་རི་ལྗང་
 འབའ་ཞིག་གཟིགས་པར་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་ལྗང་གཟིགས་
 པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་ལྗང་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པ་ས་གཟིགས་
 པར་ཐལ། ལུང་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཐུན་གྱིས་ཀ་བ་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པ་ས་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཐུན་
 གྱིས་ཀ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པ་ལ་ཁོ་ན་ཀ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེས་ཀ་
 བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པ་སྟེང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྣམ་མཐུན་གྱིས་ལུང་པའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པ་
 ལུང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀ་བ་བདེན་སྟོང་
 དེ། རྣམ་མཐུན་གྱིས་ལུང་པའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ལུང་པའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་(༡༡༧)གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པའི་ཆོས་ཉིད་
 གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བ་ཀྱི་དོན་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡི་དོན་
 ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏེ་མཐོང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྗང་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཐུན་
 གྱིས་རི་ལྗང་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་སྟེང་
 པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་སྟེང་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་རི་སྟེང་པ་ལ་ཁོ་ན་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་འཇུག་པའི་ཆོད་
 མའི་གཞུང་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོད་མས་ཤེས་བྱ་དེས་པའི་དེས་རྩེ་རི་སྟེང་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རི་སྟེང་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་སྟེང་པ་

གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་
 རྩེ། རི་སྟེང་པ་ཡོད་ཅེན། རི་ལྷ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་
 པའི་གཟིགས་རྩེ་གཉིས་སྟེང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་
 རྩེ་རི་སྟེང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་
 རེག་པར་རང་བཞིན་འབང་ཞིག་མཛོམ་སུམ་དུ་མཛད་པས། དེ་ཉིད་བྱགས་སུ་སྟེང་
 པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་བཤལ། རི་ལྷ་བ་
 མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བྱས་
 པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག (110ན)རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་རྩེ། རི་སྟེང་པ་མེད་པ་དེ། རི་སྟེང་པའི་གནས་ལྷགས་མིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་
 ཡིན་པར་བཤལ། དེས་སུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩེ་སུམ་པ་མེད་པ་དེ་
 སུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཟིགས་རྩེ་
 སུམ་པ་མེད་པ་དེ་སུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཆེན་ལས། སུང་མོགས་
 རྣམས་གཟིགས་རྩེ་མ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
 རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཟིགས་རྩེ་སུམ་པ་མེད་པ་གནས་ལྷགས་ཡིན་
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སུམ་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བཅའ་པ་ཡིན་པར་བཤལ། རྒྱུན་
 མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཟིགས་རྩེ་དོན་དམ་བཅའ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །གཉིས་སྟེང་རྩེ་བ་དོན་དམ་བཅའ་པ་མ་ཡིན་
 པར་བཤལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་གཉིས་སྟེང་རྩེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཟིགས་རྩེ་གཉིས་སྟེང་རྩེ་བ་མེད་པར་བཤལ།

དེའི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྒྲར་རྒྱུ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གྲུབ་ན།
 གཉིས་སྒྲར་རྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་
 (༡༡༠བ)མེད་ལས་གྱི་གཟིགས་ངོར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ།
 ཞེས་ཟེར། སྒྲོན་འཕེན་པ་སྒྲ་ས་ལ། ལུས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལུས་པའི་གནས་
 ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལུས་པ་ཐ་སྟོད་བདགས་པའི་བདགས་དོན་བཅལ་བའི་ཆོ་
 ན། བྱོད་ལུས་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་ལས། ལུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 བྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཅུ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་
 ངོར། བྱོད་མེད་པ། བྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པས་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྒྱུ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུས་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ཅུ་གཅིག་
 རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར། ལུས་པ་མེད་པ་ལུས་པའི་གནས་
 ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅུ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་
 གཟིགས་ངོར་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་ལ་ཅུ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅུ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༡༡༡ན)

ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅུ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་
 གཟིགས་ངོར་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་རྩ་རྟོགས་པའི་རིགས་
 ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་མི་
 སྟང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ངོར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲར་པ་ལྟོག་པ་རྣམས་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁའི་ག རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱི་གཟིགས་

རོང་སྟོང་ཉིད་མེད་གསུངས། ཟུག་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་
གཟིགས་རོང་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པར་བཤམ། བྱོད་སྟོང་ཉིད་མེད་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དྲར་རེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། མཉམ་གཞག་
གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་བཤམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཡུལ་ཅན་དེའི་རོང་
ཡུལ་དེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། འོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་དོན་དམ་དེ་ག་
ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

[illegible]

ཅན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རིམ་ཁྱོད་ཡོད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཇུག་ཕུང་།

མཐའ་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་གྱི་ཆོགས་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།
དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱན་
ཟིན་བྱིས་སུ་བཞག་པའོ། །ཟབ་མོའི་(༡༩༩ན)གནས་ལ་རིང་ནས་འཕྱོམས་པའི་གདོ་
ལྷག་ལྷན་པའི་སྒྲུག་རུམ་ན། ཡིན་མིན་འབྱེད་པའི་སྒོ་མིག་དང་བྲལ་རང་འགར་འཇུག་
པའི་བྱིས་པ་རྣམས། །ཟབ་ལམ་ལྷ་བའི་སྒོ་མིག་སྒྱུན་མཛད་རྗེ་བཙུན་སྤྱི་པའི་ལེགས་
བཤད་འདི། །ཀྱན་མཁུན་ལྗངས་སུ་བཞག་པའི་མིག་གཅིག་བདག་ཅག་འགོ་ལ་སྐྱལ་
བཟང་བགྱིས། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྗེ་
བཞིན་དུ། །གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གསུང་རྒྱན་དྲི་
མེད་འདི། །པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དགོ་བས་འབྲེལ་ཐོགས་གཙོས་བྱས་མཐའ་མཉམ་
སེམས་ཅན་རྣམས། །རིང་མིན་ཆོས་སྤྱི་མཛོན་དུ་གྱུར་ཏེ་གཟུགས་སྤྱི་རོལ་བས་བཙུན་
གྱུར་ཅིག །ཅིས་པའང་བེ་ཇ་མཆོ་ལས་བྱིས་པ་ཇ་ཡན། ། །

སྐྱས་པ། བསྐྱལ་བར་གོམས་པའི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་གདོར་གདོར་ཟབ་ཡངས་པར་
འབྲིལ་བའི་གྲུང་། །ཁྱོངས་བྱེད་དྲི་པ་གདོད་ནས་བྲལ་བ་སྤངས་རྟོགས་དབྱིག་གི་སྒྲིང་
པོ་འཛིན། །འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་གྱི་ཐེང་བ་འབྲུགས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ར་རོ་
ཅན། །སྤྱི་བ་སྤྱི་མེད་ཤུག་མེད་གི་བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་སྒྱི་བོས་མཆོད། །མགོན་དེའི་གསུང་

གི་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་ཅོང་ཁ་པ། །སྤྲུལ་བཅས་སྒྲིང་གི་བསྐྱེད་ལྗེ་བར་བསྟེན། །ཡལ་རྩེའི་རིང་
 ལུགས་སྤྲུལ་བཅས་བཅུན་བཟང་པོའི་སྤྲོད། །འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་དབར་བསྐྱར་ཆོ། །
 སྤྲུལ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་མཆོན་སྟན་གྱི། །གྲགས་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགོད་པའི་བྱེད་
 པོར་འདུད། །འཕགས་ལུལ་བསྟན་ལ་འཛིགས་བྲལ་ལྷ་བའི་ཞབས། །བསིལ་ཕྱོངས་
 ཁ་བར་མཆུངས་བྲལ་དགེ་བའི་བཤེས། །སྤྲུལ་བའི་སེང་གེ་གྲགས་པའི་རྣམ་ཐར་ལ། །
 འཛིགས་མེད་རྣམ་དཔྱོད་ལྟན་པའི་རི་སྐྱེས་གར། །ཡལ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་འབྲང་འཛིན་
 ཀམ་པར། །སྤྲུལ་དགོངས་རྒྱན་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ། །མགོན་ཁྱེད་འཇམ་དབྱངས་
 ཏྲུ་ཏྲུ་ཞེས། །རང་བྱུང་ལྷ་ཡིས་དབྱངས་སྟན་མ་བསྐྱགས་སམ། །རི་འཛོམས་དོ་རྩེ་
 དར་མཆུངས་ལེགས་བཤད་གཟིས། །སྤྱིན་སྤྱེས་སྒྲིང་ལ་རི་བཞིན་པས་ཆོལ་དག། །
 བཅོམས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་སྤྱིད་ཅེ་ལས། །རྣམ་པར་འཁོར་འདི་ཡལ་རྩེའི་བསྟན་
 པའི་དབྱིད། །བྱུང་པར་སྤྲང་སྤྲང་ལྷུག་དབྱུག་པའི་ལས། །མཐའ་བྲལ་ལྷ་བའི་
 ལུགས་དང་གཉིས་མེད་དུ། །པ་མཐར་དཔྱོད་ལ་ལེགས་བཤད་སྤྲང་བ་འབུམ། །སྤྱོད་པའི་
 འཛིག་རྟོན་ལུན་སེལ་སྤྱོན་མེ་གར། །ཟབ་དོན་མཛོན་དུ་གྲུབ་པའི་དོ་རྩེའི་མཆུས། །
 རིན་ཆེན་སེམས་ལ་ཕྱོངས་ཆེན་མིག་གིས་ཐོས། །ཟས་སུ་རོལ་བའི་བྱ་བྱུང་དར་པའི་
 ཕུལ། །ཆོགས་པའི་གནས་མཆོག་འོག་མིན་ཞིང་གི་ལྷར། །བཟོ་རིག་འདུ་བྱེད་བི་ཤ་
 ཀམ་འུམ་ལ། །རྣམ་པར་ཅུན་ལས་པར་གྱི་རི་མོ་འབུམ། །སྤྲུལ་བཟང་འདོད་པ་འཛོ་
 བའི་དབྱིད་གྱི་སྤྲོད། །བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་རྒྱན་གཙང་པའི་ཆབ། །སྤྱིད་པ་ཉམ་
 པའི་ཐར་དུ་མ་རྒྱན་རྣམས། །ལས་ཉོན་ཆོ་བས་གདུང་བ་ཞི་བའི་སྤྲོད། །ཟབ་དོན་རིན་
 ཆེན་བྱེ་མ་དང་འགྲོགས་ཏེ། །བྱུང་ཆེན་རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ལ་འཇམ་གྱུར་ཅིག་བྱུང་བསྟན་དགེ་
 ལེགས་གཏོར་མཛོད་རྣམ་སྤྲོད་ཞོར། །ཡལ་རྩེས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་འོད་སྤྲང་ཅན། །
 བགྲངས་ཡས་སྤྱོད་པོར་འཆི་མེད་བདེ་བའི་ལས། །མཆོན་སྤྱིར་སྤྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་

གྱུར་ཅིག །མྱོངས་བརྒྱལ་ལ་མོར་ཚུལ་འཛོམས་དཔའ་ཆོན་གྱིས། །བསྐྱར་ནས་དཔའ་པ་རི་
 དྲགས་རྒྱལ་པའི་མཆོན། །བདགས་མིན་སྐབས་དང་གྲུབ་པའི་རྩལ་འཆར་བའི། །བསྐྱར་
 འཛོན་གདོང་ལྡན་ས་ཆོན་མཛེས་གྱུར་ཅིག །ཡངས་པའི་ཁོར་འཛོན་བསྐྱར་དཀར་པའི་
 མཆོ། །མཛེས་བྱེད་འདུས་སྡེ་རྒྱུ་པ་དྲག་པའི་བྱ། །གར་བཞུགས་ཐོས་དང་བསམ་པའི་
 འཕྲུལ་ལྷིང་བའི་གྲོང་། །ཡོངས་དག་སྤྱོད་དང་ཞི་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི། །གཡང་དུ་
 འབྱུལ་ནས་འཛིག་རྟེན་ས་ལུས་པ། །དགའ་བདེའི་ཉིན་བྱེད་འོད་གྱིས་བྱུང་གྱུར་ཅིག །
 ཚུལ་འདིར་དད་གསུམ་སྐལ་ལུན་གྱི་ཉི་མ་ལོ། །བསྐྱལ་བའི་བྱིས་བཞོན་དོ་དཔ་དཔོན་
 འབྱོར་སྐྱེས། ཆེད་དུ་བསྐྱབས་པའི་བསོད་ནམས་གདམས། །བྱང་ཆོན་རྒྱ་མཆོའི་རོགས་
 སུ་རྟེན་གྱུར་ཅིག །འདིར་འབད་བདག་ཀྱང་ཟབ་དོན་མངར་བའི་རོ། །མྱོང་ནས་ཤེས་
 རབ་མཆོན་ཆའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས། །སེམས་ཀྱི་གསར་ལ་འཕྲོམ་པའི་མ་རིག་དག །
 འཛོམས་པའི་མཐུ་ཆོན་དཔའ་བོར་གྱུར་ཅིག་གྱ། །མདོར་ན་སྤྱོ་ཆོན་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པའི་
 ལུགས་བཟང་སྟོན་པའི་བ་དན་ཅན། །སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱོ་ན་འཁོར་བས་རབ་སྤོངས་
 ཆ་གདུང་ཀྱན་བཅལ་དྲེ། །ལུས་ཅན་ས་ལུས་གདན་བདེ་རིན་ཆོན་འཆི་བ་མེད་པའི་
 གྲིབ་བསིལ་ལ། །འགོད་པའི་གྲགས་དཀར་སྟོན་པ་འཆར་བའི་ཡབ་སྐུས་བཞེད་དོན་
 འབྱུང་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་སྐྱུ་བའི་ལྟ་རྒྱུ་ཆོན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས་དབྱུང་
 གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་གསལ་བ་ཅུ་ལས། །མདོ་དབུས་ཀྱི་ལྟོངས་འདིར་དཔེ་ཅུ་
 ཡང་བག་ལ་ཞབས། དོས་རྟོར་སྤྱོགས་སུ་ལན་གཉིས་པར་འབྱུམས་སྐབས་དུ་ཁུ་རེ་ཆོན་
 མོར་པར་དུ་བཞོད་པ་ལག་སོན་གྱིས་རང་རེ་འཛོན་གྲུ་གོང་འོག་གི་སྐྱོར་དཔོན་རྣམས་ལ་
 གཟིགས་འབུལ་ཞུ་བར། ལྟ་རྒྱུ་སིལ་དོག་བཅས་ལེགས་སའི་གནང་སྐྱེས་བསྐྱར་དོས་
 ཐུན་ལ་བར་དུ་འགོད་དགོད་གྱི་གསུང་ནན་ལྟེ་བབས་དང་ལེན་དོས། འདི་ཀར་དགེ་འདུན་
 མཆོད་པའི་ལྟ་རྒྱུ་གཞན་སྐབས། སའི་དབང་དཔའ་པ་རྒྱུ་ཅིའི་དཔོན་པོ་གནས་བརྟན་

དབང་རྒྱལ་ལ་དཔེ་འབྲས་སྐབས་སྐྱེས་ཆོས་ཞིབ་རྒྱལ་དེ་ཉི་ཤུ་གསུམ་ལྟེང་མངགས་
གདོང་། དཔོན་པོ་རང་གིས་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་ཕྱར་སྤང་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཏྲ་གཅིག །
ཕྱི་གཞུང་ནས་ཕྱར་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས། གཞན་དེ་ཉི་ཤུ་གསུམ་གྱི་མི་ཁྲི་ལྔ་མས་ནས་
ཀྱང་འབྱོར་ཆོད་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེན་བསྐྱབས་ཤིང་། སྒྲོང་དཔོན་ལྔ་མས་ནས་ཀྱང་པར་ཤིང་གྲ་
བསྐྱོགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེན་མཛད་གྲུབ། འདི་ལོ་མ་དཔེ་ལ་བྱིས་ནོར་རྒྱན་འབྲམས་ཀྱིས་དབྱུང་
བཟོད་དུ་དཀའ་བ། མཆོངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་ལྷན་སྒྲོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་ཤེས་
རབ་མཆོན་ཅན་ལ་ཞིབ་གཏུགས་དོས། ལུང་ཁུངས་ལྔ་མས་རང་གཞུང་ཆོད་ལུབ་དང་
བསྐྱར་ཞིང་། ལྔ་མ་རྟགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ནོར་མང་ཕྱུང་ལ་བསྐྱར་བཅོས་དང་།
སྐྱོ་ཉི་ཉི་ཤུ་བར་རྒྱུད་པ་དག་ལ་གཡུང་རྟགས་བཅས་ཀྱི་ཁུད་དོས་དང་། རང་སྒྲོབ་རི་
འཛིན་དཔྱོད་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་འཕགས་མོ་གཉིས་ནས་བཀྲིས་ཤིང་། པར་ཡིག་པ་མཆོལ་
ཕག་སྟགས་འཆང་དབང་ཆེན་ཆེ་རིང་དང་། སྒྲོ་མཁན་གདན་ས་རང་གི་དབང་པ་
ལྔ་མས་དང་དད་ལྷན་དཀར་བྱིས་དང་འཛིགས་བྱེད་སྐྱབས་དང་རྗོ་རྗེ་སྐྱབས་ལྔ་མས་ཀྱི་
སྐོར་མོའི་འཕྲུལ་ལས་ལེགས་པར་བསྐྱར་པ་སོགས་དོན་དུ་གང་འགྱུར་གྱི་ཞབས་
འདེགས་ལེགས་པར་གནང་ཞིང་། པར་ཕྱང་སྒྲོན་ཆོག་འདི་ཡང་བྱ་བྱུང་གདན་ས་པ་
ཁྲི་བོག་བརྒྱ་དང་གསུམ་པ་དོར་ཤུལ་མཁན་མིང་འཛིན་པ་སྟན་གསལ་རྒྱ་མཆོས་སྟག་
བྱིས་བཀྲིས་པ། མཆོག་ལུང་ཟུང་ལུས་པ་ལྔ་མས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོད་སྒྲོ་བཟང་
རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེན་གང་དགོས་ལྔ་མས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་རབ་ཕྱུང་བཅུ་
དྲུག་པའི་བགྲངས་བྱ་དང་པོའི་རྒྱ་ཆོས་ལ། ཆོས་ལྷེ་ཆེན་པོ་བྱ་བྱུང་དགོན་དུ་པར་དུ་
བསྐྱབས་པའི་མཆོག་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་མཆོན་མཆོག་དུ་འཕེལ་
བ་དང་། ཁུད་པར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་པ་གཉིས་པའི་ལུང་རྟོགས་བཤད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱར་
པ་ཆེའི་གསོས་སྒྲན་དང་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཅིག །

༡༡༡། །རྩེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ལས་
དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་དབྱེད།

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོང་འཚོལ་བལྟ་བྱེད་སྒྲིག་ཁང་ནས་བརྒྱགས། །

སྤྱི་ལོ་༡༠༡༠་ལྷ་པོ་༡་ཚེས་༡༧་ལོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་ལྷག་
ལོད་ལྷ་ཁང་འཚོལ་༡༩་ལ་དཔར།

《གངས་ཅན་ཁྱད་ཚོར་》 དཔེ་ཚོགས་ཚེན་མོའི་བསྐྱུ་རྒྱུག་དང་
ལས་ཁུགས་མི་སྣའི་མཚན་བོ།

བསྐྱུ་རྒྱུག་འགན་འཛིན་པ། ལྷོ་བཟང་ལུན་ལུའ། དཔར་གྲགས། ཚེ་རིང་།

ལས་ཁུགས་མི་སྣ། ལྷོ་བཟང་ཚོས་འབྱོར། ལྷ་པོ་མཚན་བུམ་པ། ཚེ་བརྟན་རྩོ་རྩེ། རྟ་དཔར་བྱུང་མེས་པ།

ལྷོ་བཟང་འཕགས་མཚོག། ལྷོ་བཟང་འཛིགས་མེད། ལྷན་དགའ་ལྷ་པོ་མཚན། ལུང་ལུ།

ཚེ་རིང་པ། རྩོ་རྩེ་མཚོ། ལྷག་པ་ལྷོ་པ་པ། ཚེ་རིང་ཚོས་ལྷོ་ར། བམོད་ནམས་དབྱེད་མཚན།

ལྷ་རྒྱུད། དབྱ་གཡང་། ལྷོ་ར་པ། ལུམས་པ་ཚོས་ལྷོ་ར། རིག་དཔར་གཡང་འཛོམས།

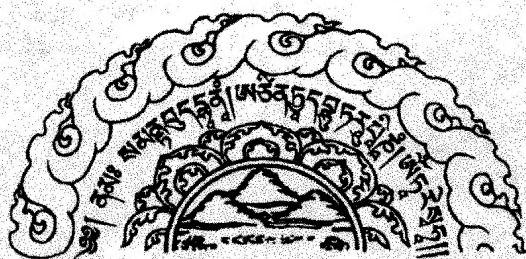
དེབ་འདིའི་ཁུད་གདང་དགར་ཚག་རྒྱུག་པའོ། རྟ་དཔར་བྱུང་མེས་པ། ཚེ་བརྟན་རྩོ་རྩེ། ཚེ་རིང་།

ལྷོ་བཟང་འཕགས་མཚོག། ལྷོ་བཟང་འཛིགས་མེད། དབྱ་གཡང་།

སྤྱི་གཞུང་ཡིག་འཇུག་པ། བམོད་ནམས་དབྱེད་མཚན།

མདུན་ཤོག་རྩམ་འགོད་པ། ཚེ་རིང་པ།

པར་རྒྱུག་ལག་ལུའ་པ། རྩོ་རྩེ་མཚོ།

༡༡། ཡི་གེ་ཉི་ལུ་ཅ་རྒྱལ་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེ་ཅི་འདྲར་
བཞོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

ཐཱ་བྱང་གཞུང་ལས་དོ་དམ་ཁང་ནས་འབྲེམ་སྒྲིལ་བྱས།